

۱۳۱۴ و ۱۳۱۵ سنین قمریہ سنہ مصادف ۱۳۱۳ سنہ رومیہ سنہ مخصوص
«تقویم عصر» ایله بعض معلوماتی حاوی و تصاویر مکملہ ای محتویدر .

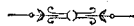
محرری :

حسین و صاف

تقویم عصر

صاحب و ناشری :
عصر کتب خانہ سی صاحبی
ق . فائق

معارف عمومیہ نظارت جلیلیہ سنک رخصتیلہ طبع ایڈلمشدر .

در سعادت

(جمال افندی) مطبعہ سی — باب عالی جوازنده عزیزیه جاده سنده نومرو ۵۷

۱۳۱۴

طابعك افاده سی

سایه معارف وایه حضرت شهریار اعظمیده آن بان جلوه نمای
بروز اولان بونجه آثار عالیه نك ایدی انتشاره وضعنه
ولوناچیزانه اولسون بر ضمیمه اولمق اوزره کتساجیلق
صنعتنه دخولدن بری علی قدر الامکان صرف مساعی ایله عالم
مطبوعانده عهدۀ عاجزانه مه ترتب ایدن وظائفی ایفا ایتمش
وبریاندن دخی ایده کلسکده بولمیش اولدینغم کبی بوکره ده توسیع
دائرۀ خدمت ایتمک املیه تأسیس وتشکیل ایتمش بولدینغم
کتب خانه نك نامنه اولمق وهر سال رومی ابتدا سنده طبع و نشر
ایدلمک اوزره بر (تقویم) ک ترتیبی تالیف و امس تحریری
محررین عثمانیه دن حسین و صاف بکه تودیع قلمشدر .
خاوص نیت ؛ عاجز لری ایچون رهبر حرکت اولمقله توجهات
وترغیبات عمومیه سایه سنده ان شاء الرحمن وعد عاجزانه م
موجبجه هر سال فرخنده فالك تجدیدیه (تقویم عصر) ک
دخی کسوة طباعته بورونه رک کتبخانه عصر میسانه ادخاله
موفقیت حاصل اوله جنی طبیعی در .

عصر کتبخانه سی صاحبی

ق . فائق

۱۳۱۴ سنه قمریه ۱۳۱۳ سنه شماليه ۱۲۷۵ سنه شمسيه ۱۸۹۷ سنه ميلاديه

تاريخ	شهور			طلوع شمسي	ظهور	عصر اول	عشاء	امساك	ملاحظات و وقوعات سالقه
	شوال الحرام	مارت رومي	مارت افرنجی						
جمعه ايرتسی	۱	۱	۱۲	۵	۶	۱۱	۹	۲۵	۱۲۷
پازار	۲	۲	۱۳	۶	۷	۱۲	۱۰	۲۶	۱۲۸
پازار ايرتسی	۳	۳	۱۴	۷	۸	۱۳	۱۱	۲۷	۱۲۹
صالي	۴	۴	۱۵	۸	۹	۱۴	۱۲	۲۸	۱۳۰
چهارشنبه	۵	۵	۱۶	۹	۱۰	۱۵	۱۳	۲۹	۱۳۱
پنجشنبه	۶	۶	۱۷	۱۰	۱۱	۱۶	۱۴	۳۰	۱۳۲
جمعه	۷	۷	۱۸	۱۱	۱۲	۱۷	۱۵	۳۱	۱۳۳
جمعه ايرتسی	۸	۸	۱۹	۱۲	۱۳	۱۸	۱۶	۱	۱۳۴
پازار	۹	۹	۲۰	۱۳	۱۴	۱۹	۱۷	۲	۱۳۵
پازار ايرتسی	۱۰	۱۰	۲۱	۱۴	۱۵	۲۰	۱۸	۳	۱۳۶
صالي	۱۱	۱۱	۲۲	۱۵	۱۶	۲۱	۱۹	۴	۱۳۷
چهارشنبه	۱۲	۱۲	۲۳	۱۶	۱۷	۲۲	۲۰	۵	۱۳۸
پنجشنبه	۱۳	۱۳	۲۴	۱۷	۱۸	۲۳	۲۱	۶	۱۳۹
جمعه	۱۴	۱۴	۲۵	۱۸	۱۹	۲۴	۲۲	۷	۱۴۰
جمعه ايرتسی	۱۵	۱۵	۲۶	۱۹	۲۰	۲۵	۲۳	۸	۱۴۱
پازار	۱۶	۱۶	۲۷	۲۰	۲۱	۲۶	۲۴	۹	۱۴۲
پازار ايرتسی	۱۷	۱۷	۲۸	۲۱	۲۲	۲۷	۲۵	۱۰	۱۴۳
صالي	۱۸	۱۸	۲۹	۲۲	۲۳	۲۸	۲۶	۱۱	۱۴۴
چهارشنبه	۱۹	۱۹	۳۰	۲۳	۲۴	۲۹	۲۷	۱۲	۱۴۵
پنجشنبه	۲۰	۲۰	۳۱	۲۴	۲۵	۳۰	۲۸	۱۳	۱۴۶
جمعه	۲۱	۲۱	۱	۲۵	۲۶	۱	۲۹	۱۴	۱۴۷
جمعه ايرتسی	۲۲	۲۲	۲	۲۶	۲۷	۲	۳۰	۱۵	۱۴۸
پازار	۲۳	۲۳	۳	۲۷	۲۸	۳	۳۱	۱۶	۱۴۹
پازار ايرتسی	۲۴	۲۴	۴	۲۸	۲۹	۴	۱	۱۷	۱۵۰
صالي	۲۵	۲۵	۵	۲۹	۳۰	۵	۲	۱۸	۱۵۱
چهارشنبه	۲۶	۲۶	۶	۳۰	۳۱	۶	۳	۱۹	۱۵۲
پنجشنبه	۲۷	۲۷	۷	۳۱	۱	۷	۴	۲۰	۱۵۳
جمعه	۲۸	۲۸	۸	۱	۲	۸	۵	۲۱	۱۵۴
جمعه ايرتسی	۲۹	۲۹	۹	۲	۳	۹	۶	۲۲	۱۵۵
پازار	۳۰	۳۰	۱۰	۳	۴	۱۰	۷	۲۳	۱۵۶
پازار ايرتسی	۳۱	۳۱	۱۱	۴	۵	۱۱	۸	۲۴	۱۵۷

۱۳۱۴ سنه قمریه ۱۳۱۳ سنه مالیه ۱۲۷۵ سنه شمسیه ۱۸۹۷ سنه میلادیه

ملاحظات و وقوعات ساله	شهور		طلوع شمس ساعت دقیقه	ظہر ساعت دقیقه	عصر اول ساعت دقیقه	عشاء ساعت دقیقه	امساک ساعت دقیقه	روز قاسم	نام
	مابین رومی	دی الحجه الثانیہ							
	مابین افرنجی	مابین							
	۱۱	۱۱	۲۰	۴	۸	۱	۷	۹	پنجشنبه
	۱۲	۱۲	۲۸	۵	۸	۱	۲۹	۱۰	جمعه
	۱۳	۱۳	۳۶	۵	۸	۱	۲۶	۱۱	جمعه ایرتسی
	۱۴	۱۴	۴۴	۵	۸	۱	۲۴	۱۱	بازار
	۱۵	۱۵	۵۲	۵	۸	۱	۲۰	۱۲	بازار ایرتسی
	۱۶	۱۶	۶۰	۵	۸	۱	۱۷	۱۳	صالی
	۱۷	۱۷	۶۹	۵	۸	۱	۱۴	۱۴	چهارشنبه
	۱۸	۱۸	۷۸	۵	۸	۱	۱۱	۱۵	پنجشنبه
	۱۹	۱۹	۸۷	۵	۸	۱	۹	۱۶	جمعه
اول کرفورطہ	۲۰	۲۰	۹۶	۵	۸	۱	۶	۱۷	جمعه ایرتسی
سی	۲۱	۲۱	۱۰۵	۵	۸	۱	۴	۱۸	بازار
	۲۲	۲۲	۱۱۴	۵	۸	۱	۲	۱۹	بازار ایرتسی
	۲۳	۲۳	۱۲۳	۵	۸	۱	۰	۲۰	صالی
	۲۴	۲۴	۱۳۲	۵	۸	۱	۰	۲۱	چهارشنبه
	۲۵	۲۵	۱۴۱	۵	۸	۱	۰	۲۲	پنجشنبه
	۲۶	۲۶	۱۵۰	۵	۸	۱	۰	۲۳	جمعه
	۲۷	۲۷	۱۵۹	۵	۸	۱	۰	۲۴	جمعه ایرتسی
	۲۸	۲۸	۱۶۸	۵	۸	۱	۰	۲۵	بازار
	۲۹	۲۹	۱۷۷	۵	۸	۱	۰	۲۶	بازار ایرتسی
	۳۰	۳۰	۱۸۶	۵	۸	۱	۰	۲۷	صالی
حزیران افرنجی	۱	۱	۱۹۵	۵	۸	۱	۰	۲۸	چهارشنبه
۳۰	۲	۲	۲۰۴	۵	۸	۱	۰	۲۹	پنجشنبه
محرم الحرام	۳	۳	۲۱۳	۵	۸	۱	۰	۳۰	جمعه
۱۳۱۵	۴	۴	۲۲۲	۵	۸	۱	۰	۳۱	جمعه ایرتسی
	۵	۵	۲۳۱	۵	۸	۱	۰	۱	بازار
	۶	۶	۲۴۰	۵	۸	۱	۰	۲	بازار ایرتسی
	۷	۷	۲۴۹	۵	۸	۱	۰	۳	صالی
	۸	۸	۲۵۸	۵	۸	۱	۰	۴	چهارشنبه
	۹	۹	۲۶۷	۵	۸	۱	۰	۵	پنجشنبه
یوم عاشورا	۱۰	۱۰	۲۷۶	۵	۸	۱	۰	۶	جمعه
	۱۱	۱۱	۲۸۵	۵	۸	۱	۰	۷	جمعه ایرتسی

۱۳۱۵ سنه قمریه ۱۳۱۳ سنه شماليه ۱۲۷۵ سنه شمسيه ۱۸۹۷ سنه ميلاديه

ملاحظات و وقوعات سالانه	شهور		عشا ساعت دقيقه	عصر اول ساعت دقيقه	ظهر ساعت دقيقه	طلوع ساعت دقيقه	شهر	روز
	مهر	فروردین						
	روز	روز						
	۱۲	۱۲	۲	۲	۲	۲	بازار	۴۰
	۱۳	۱۳	۲	۲	۲	۲	بازار ايرتسی	۴۱
	۱۴	۱۴	۲	۲	۲	۲	صالی	۴۲
	۱۵	۱۵	۲	۲	۲	۲	چهارشنبه	۴۳
	۱۶	۱۶	۲	۲	۲	۲	پنجشنبه	۴۴
	۱۷	۱۷	۲	۲	۲	۲	جمعه	۴۵
	۱۸	۱۸	۲	۲	۲	۲	جمعه ايرتسی	۴۶
	۱۹	۱۹	۲	۲	۲	۲	بازار	۴۷
	۲۰	۲۰	۲	۲	۲	۲	بازار ايرتسی	۴۸
صيف اول	۲۱	۲۱	۲	۲	۲	۲	صالی	۴۹
کون دونمی -	۲۲	۲۲	۲	۲	۲	۲	بهارشنبه	۵۰
فورطنه سی -	۲۳	۲۳	۲	۲	۲	۲	پنجشنبه	۵۱
ياراق آنبیسی -	۲۴	۲۴	۲	۲	۲	۲	جمعه	۵۲
زمانی	۲۵	۲۵	۲	۲	۲	۲	جمعه ايرتسی	۵۳
	۲۶	۲۶	۲	۲	۲	۲	بازار	۵۴
	۲۷	۲۷	۲	۲	۲	۲	بازار ايرتسی	۵۵
	۲۸	۲۸	۲	۲	۲	۲	صالی	۵۶
	۲۹	۲۹	۲	۲	۲	۲	چهارشنبه	۵۷
تموز افرنجی ۳۱	۳۰	۳۰	۲	۲	۲	۲	پنجشنبه	۵۸
صفر الحیر	۱	۱	۲	۲	۲	۲	جمعه	۵۹
ميلاد یحیی	۲	۲	۲	۲	۲	۲	جمعه ايرتسی	۶۰
علیه السلام	۳	۳	۲	۲	۲	۲	بازار	۶۱
	۴	۴	۲	۲	۲	۲	بازار ايرتسی	۶۲
	۵	۵	۱	۲۵	۲۴	۵۴	صالی	۶۳
	۶	۶	۱	۳۵	۳۵	۵۵	چهارشنبه	۶۴
فورطنه	۷	۷	۱	۳۵	۳۵	۵۶	پنجشنبه	۶۵
	۸	۸	۲	۳۶	۳۶	۵۷	جمعه	۶۶
	۹	۹	۲	۳۶	۳۶	۵۸	جمعه ايرتسی	۶۷
	۱۰	۱۰	۲	۳۶	۳۷	۵۹	بازار	۶۸
	۱۱	۱۱	۱	۳۷	۳۸	۶۰	بازار ايرتسی	۶۹

تقویم عصر

۱۳۱۵ سنه قمریه ۱۳۱۳ سنه مالیه ۱۲۷۵ سنه شمسیه ۱۸۹۷ سنه میلادیه

ملاحظات و وقوعات سالانه	روز چهار	امساک ساعت دقیقه	عشاء ساعت دقیقه	عصر اول ساعت دقیقه	ظهر ساعت دقیقه	طلوع شمس ساعت دقیقه	شهور						
							شهر	روز	ساعت				
	۷۰	۴۶	۶	۵۹	۱	۲۷	۸	۲۸	۴	۱	۹	۱۲	صالی
	۷۱	۴۷		۵۹	۲	۲۸	۹	۲۹	۵	۲	۱۰	۱۳	چهارشنبه
	۷۲	۴۹		۵۸	۳	۲۹	۱۰	۳۰	۶	۳	۱۱	۱۴	پنجشنبه
	۷۳	۵۱		۵۸	۴	۳۰	۱۱	۳۱	۷	۴	۱۲	۱۵	جمعه
	۷۴	۵۳		۵۷	۵	۳۱	۱۲	۱	۸	۵	۱۳	۱۶	جمعه ایرتسی
	۷۵	۵۵		۵۷	۶	۱	۱۳	۲	۹	۶	۱۴	۱۷	بازار
شدت حرارت	۷۶	۵۷		۵۶	۷	۲	۱۴	۳	۱۰	۷	۱۵	۱۸	بازار ایرتسی
	۷۷	۵۹		۵۶	۸	۳	۱۵	۴	۱۱	۸	۱۶	۱۹	صالی
	۷۸	۲	۷	۵۵	۹	۴	۱۶	۵	۱۲	۹	۱۷	۲۰	چهارشنبه
	۷۹	۴		۵۵	۱۰	۵	۱۷	۶	۱۳	۱۰	۱۸	۲۱	پنجشنبه
صیف ثانی	۸۰	۶		۵۴	۱۱	۶	۱۸	۷	۱۴	۱۱	۱۹	۲۲	جمعه
	۸۱	۸		۵۴	۱۲	۷	۱۹	۸	۱۵	۱۲	۲۰	۲۳	جمعه ایرتسی
	۸۲	۱۱		۵۳	۱۳	۸	۲۰	۹	۱۶	۱۳	۲۱	۲۴	بازار
	۸۳	۱۳		۵۳	۱۴	۹	۲۱	۱۰	۱۷	۱۴	۲۲	۲۵	بازار ایرتسی
یاپراق آشپسی - نهایی	۸۴	۱۶		۵۲	۱۵	۱۰	۲۲	۱۱	۱۸	۱۵	۲۳	۲۶	صالی
قزیل اریک - فور طنه سی	۸۵	۱۸		۵۱	۱۶	۱۱	۲۳	۱۲	۱۹	۱۶	۲۴	۲۷	چهارشنبه
ربیع الاول	۸۶	۲۱		۵۱	۱۷	۱۲	۲۴	۱۳	۲۰	۱۷	۲۵	۲۸	پنجشنبه
اول ایام باخور	۸۷	۲۳		۵۱	۱۸	۱۳	۲۵	۱۴	۲۱	۱۸	۲۶	۲۹	جمعه
اغستوس افرنجی	۸۸	۲۶		۵۰	۱۹	۱۴	۲۶	۱۵	۲۲	۱۹	۲۷	۳۰	جمعه ایرتسی
۳۱	۸۹	۲۹		۴۹	۲۰	۱۵	۲۷	۱۶	۲۳	۲۰	۲۸	۳۱	بازار
	۹۰	۳۱		۴۹	۲۱	۱۶	۲۸	۱۷	۲۴	۲۱	۲۹	۱	بازار ایرتسی
	۹۱	۳۴		۴۸	۲۲	۱۷	۲۹	۱۸	۲۵	۲۲	۳۰	۲	صالی
	۹۲	۳۷		۴۸	۲۳	۱۸	۳۰	۱۹	۲۶	۲۳	۳۱	۳	چهارشنبه
	۹۳	۳۹		۴۷	۲۴	۱۹	۳۱	۲۰	۲۷	۲۴	۱	۴	پنجشنبه
	۹۴	۴۲		۴۷	۲۵	۲۰	۱	۲۱	۲۸	۲۵	۲	۵	جمعه
آخر ایام باخور	۹۵	۴۵		۴۶	۲۶	۲۱	۲	۲۲	۲۹	۲۶	۳	۶	جمعه ایرتسی
	۹۶	۴۸		۴۶	۲۷	۲۲	۳	۲۳	۳۰	۲۷	۴	۷	بازار
	۹۷	۵۱		۴۵	۲۸	۲۳	۴	۲۴	۳۱	۲۸	۵	۸	بازار ایرتسی
لیله مولدانی - علیه الصلاة - والسلام	۹۸	۵۳		۴۵	۲۹	۲۴	۵	۲۵	۱	۲۹	۶	۹	صالی
	۹۹	۵۶		۴۴	۳۰	۲۵	۶	۲۶	۲	۳۰	۷	۱۰	چهارشنبه
	۱۰۰	۵۹		۴۴	۳۱	۲۶	۷	۲۷	۳	۳۱	۸	۱۱	پنجشنبه

۱۳۱۵ سنه قمریه ۱۳۱۳ سنه مالیه ۱۲۷۵ سنه شمسیه ۱۸۹۷ سنه میلادیه

تاریخ	شهور		طلوع شمسی	ظہر	عصر اول	عشاء	امساک	حضر	ملاحظات و وقوعات سالغہ
	ربیع الاول	رفیع							
۱۴	۱۱	۴	۹	۵	۷	۸	۱	۱۰	
۱۵	۱۱	۵	۱۰	۶	۸	۹	۲	۱۰	جمعہ ایرتسی
۱۶	۱۱	۶	۱۱	۷	۹	۱۰	۳	۱۰	بازار
۱۷	۱۱	۷	۱۲	۸	۱۰	۱۱	۴	۱۰	بازار ایرتسی
۱۸	۱۱	۸	۱۳	۹	۱۱	۱۲	۵	۱۰	صالی
۱۹	۱۱	۹	۱۴	۱۰	۱۲	۱۳	۶	۱۰	چهارشنبه
۲۰	۱۱	۱۰	۱۵	۱۱	۱۳	۱۴	۷	۱۰	پنجشنبه
۲۱	۱۱	۱۱	۱۶	۱۲	۱۴	۱۵	۸	۱۰	جمعہ
۲۲	۱۱	۱۲	۱۷	۱۳	۱۵	۱۶	۹	۱۰	جمعہ ایرتسی
۲۳	۱۱	۱۳	۱۸	۱۴	۱۶	۱۷	۱۰	۱۰	بازار
۲۴	۱۱	۱۴	۱۹	۱۵	۱۷	۱۸	۱۱	۱۱	بازار ایرتسی
۲۵	۱۱	۱۵	۲۰	۱۶	۱۸	۱۹	۱۲	۱۱	صالی
۲۶	۱۱	۱۶	۲۱	۱۷	۱۹	۲۰	۱۳	۱۱	چهارشنبه
۲۷	۱۱	۱۷	۲۲	۱۸	۲۰	۲۱	۱۴	۱۱	پنجشنبه
۲۸	۱۱	۱۸	۲۳	۱۹	۲۱	۲۲	۱۵	۱۱	جمعہ
۲۹	۱۱	۱۹	۲۴	۲۰	۲۲	۲۳	۱۶	۱۱	جمعہ ایرتسی
۳۰	۱۱	۲۰	۲۵	۲۱	۲۳	۲۴	۱۷	۱۱	بازار
۱	۱۱	۲۱	۲۶	۲۲	۲۴	۲۵	۱۸	۱۱	بازار ایرتسی
۲	۱۱	۲۲	۲۷	۲۳	۲۵	۲۶	۱۹	۱۱	صالی
۳	۱۱	۲۳	۲۸	۲۴	۲۶	۲۷	۲۰	۱۱	چهارشنبه
۴	۱۱	۲۴	۲۹	۲۵	۲۷	۲۸	۲۱	۱۱	پنجشنبه
۵	۱۱	۲۵	۳۰	۲۶	۲۸	۲۹	۲۲	۱۱	جمعہ
۶	۱۱	۲۶	۳۱	۲۷	۲۹	۳۰	۲۳	۱۱	جمعہ ایرتسی
۷	۱۱	۲۷	۱	۲۸	۳۰	۳۱	۲۴	۱۱	بازار
۸	۱۱	۲۸	۲	۲۹	۳۱	۱	۲۵	۱۱	بازار ایرتسی
۹	۱۱	۲۹	۳	۳۰	۱	۲	۲۶	۱۱	صالی
۱۰	۱۱	۳۰	۴	۳۱	۲	۳	۲۷	۱۱	چهارشنبه
۱۱	۱۱	۳۱	۵	۱	۳	۴	۲۸	۱۱	پنجشنبه
۱۲	۱۱	۱	۶	۲	۴	۵	۲۹	۱۱	جمعہ
۱۳	۱۱	۲	۷	۳	۵	۶	۳۰	۱۱	جمعہ ایرتسی
۱۴	۱۱	۳	۸	۴	۶	۷	۳۱	۱۱	بازار

جلوس ہایون
حضرت پادشاهی
ایلول افرنجی
۳۰

تقویم عصر

۱۳۱۵ سنه قمریه ۱۳۱۳ سنه مالیه ۱۲۷۵ سنه شمسیه ۱۸۹۷ سنه میلادیه

ملاحظات و وقوعات سالانه	روز جمعه	امساك ساعت دقیقه	مشاه ساعت دقیقه	عصر اول ساعت دقیقه	ظهر ساعت دقیقه	طلوع شمس ساعت دقیقه	شهور		
							ربیع الآخر	شهر	
								ابول ردی	ابول افرنجی
	۱۲۲	۲۲	۲۲	۲۰	۴۸	۱۸	۱۲	۱۵	پازار ايرتسی
	۱۲۳	۲۶	۲۲	۲۰	۴۹	۲۰	۱۴	۲۱	صالی
	۱۲۴	۲۹	۲۲	۲۱	۵۱	۲۳	۱۵	۲۱	چهارشنبه
	۱۲۵	۴۲	۲۲	۲۲	۵۲	۲۶	۱۶	۴۱	پنجشنبه
	۱۲۶	۴۵	۲۲	۲۲	۵۳	۲۷	۱۷	۵۱	جمعه
	۱۲۷	۴۸	۲۲	۲۳	۵۴	۲۰	۱۸	۶۲	جمعه ايرتسی
	۱۲۸	۵۱	۲۲	۲۴	۵۵	۲۳	۱۹	۷۲	پازار
	۱۲۹	۵۴	۲۲	۲۵	۵۶	۲۶	۲۰	۸۲	پازار ايرتسی
	۱۴۰	۵۷	۲۱	۲۵	۵۷	۲۹	۲۱	۹۲	صالی
	۱۴۱	۰۱	۲۱	۲۶	۵۸	۴۱	۲۲	۱۰۲	چهارشنبه
حریف اول	۱۴۲	۲	۲۱	۲۶	۰۰	۴۴	۲۳	۱۱۲	پنجشنبه
	۱۴۳	۵	۲۱	۲۶	۱	۴۷	۲۴	۱۲	جمعه
کستانه فور -	۱۴۴	۸	۲۱	۲۷	۳	۵۰	۲۵	۱۳	جمعه ايرتسی
طنه سی	۱۴۵	۱۱	۲۱	۲۷	۴	۵۳	۲۶	۱۴	پازار
	۱۴۶	۱۴	۲۱	۲۷	۵	۵۶	۲۷	۱۵	پازار ايرتسی
جمادی الاول	۱۴۷	۱۷	۲۱	۲۸	۷	۵۸	۲۸	۱۶	صالی
	۱۴۸	۱۹	۲۱	۲۹	۸	۰۰	۲۹	۱۷	چهارشنبه
نقصان ماء اشجار	۱۴۹	۲۲	۲۱	۲۹	۹	۳	۳۰	۱۸	پنجشنبه
تشرین اول	۱۵۰	۲۵	۲۱	۳۰	۱۱	۵	۱۱	۱۹	جمعه
افرنجی ۳۱	۱۵۱	۲۸	۲۰	۳۰	۱۳	۸	۲۲	۲۰	جمعه ايرتسی
قوش کچیسی -	۱۵۲	۳۱	۲۰	۳۱	۱۴	۱۱	۳۲	۲۱	پازار
فورطنه سی	۱۵۳	۳۳	۲۰	۳۱	۱۵	۱۴	۴۲	۲۲	پازار ايرتسی
	۱۵۴	۳۶	۲۰	۳۲	۱۷	۱۷	۵۲	۲۳	صالی
	۱۵۵	۳۹	۲۰	۳۲	۱۸	۱۹	۶۲	۲۴	چهارشنبه
	۱۵۶	۴۱	۲۰	۳۳	۱۹	۲۲	۷۲	۲۵	پنجشنبه
	۱۵۷	۴۴	۲۰	۳۳	۲۱	۲۵	۸۲	۲۶	جمعه
	۱۵۸	۴۷	۲۰	۳۴	۲۲	۲۷	۹۲	۲۷	جمعه ايرتسی
	۱۵۹	۵۰	۲۰	۳۴	۲۳	۳۰	۱۰	۲۸	پازار
بداء سقوط -	۱۶۰	۵۲	۲۰	۳۴	۲۵	۳۳	۱۱	۲۹	پازار ايرتسی
اوراق	۱۶۱	۵۵	۲۰	۳۵	۲۶	۳۶	۱۲	۳۰	صالی

۱۳۱۵ سنه قمریه ۱۳۱۳ سنه مالیه ۱۲۷۶ سنه شمسیه ۱۸۹۷ سنه میلادیه

نام	شهور		طلوع شمس	ظہر	عصر اول	عشا	امساک	ملاحظات و وقوعات سالنہ
	جادی الاول	تشرین اول افرنجی						
چهارشنبه	۱۶	۱۳	۲۸	۲۷	۱۳۵	۳۰	۵۸	۱۶۲
پنجشنبه	۱۷	۱۴	۲۹	۲۸	۱۳۵	۳۱	۵۹	۱۶۳
جمعه	۱۸	۱۵	۳۰	۲۹	۱۳۶	۳۱	۶۰	۱۶۴
جمعه ایرتسی	۱۹	۱۶	۳۱	۳۰	۱۳۶	۳۱	۶۰	۱۶۵
بازار	۲۰	۱۷	۳۲	۳۱	۱۳۶	۳۱	۶۰	۱۶۶
بازار ایرتسی	۲۱	۱۸	۳۳	۳۲	۱۳۷	۳۱	۶۱	۱۶۷
صالی	۲۲	۱۹	۳۴	۳۳	۱۳۷	۳۱	۶۱	۱۶۸
چهارشنبه	۲۳	۲۰	۳۵	۳۴	۱۳۷	۳۱	۶۱	اول غرس اشجار ۱۶۹
پنجشنبه	۲۴	۲۱	۳۶	۳۵	۱۳۸	۳۱	۶۱	برودت میاه ۱۷۰
جمعه	۲۵	۲۲	۳۷	۳۶	۱۳۸	۳۱	۶۱	۱۷۱
جمعه ایرتسی	۲۶	۲۳	۳۸	۳۷	۱۳۸	۳۱	۶۱	۱۷۲
بازار	۲۷	۲۴	۳۹	۳۸	۱۳۹	۳۱	۶۱	۱۷۳
بازار ایرتسی	۲۸	۲۵	۴۰	۳۹	۱۳۹	۳۱	۶۱	۱۷۴
صالی	۲۹	۲۶	۴۱	۴۰	۱۳۹	۳۱	۶۱	۱۷۵
چهارشنبه	۱	۲۷	۴۲	۴۱	۱۴۰	۳۱	۶۱	جمادی الاخر ۱۷۶
پنجشنبه	۲	۲۸	۴۳	۴۲	۱۴۰	۳۱	۶۱	بالتی فورتنہ سی ۱۷۷
جمعه	۳	۲۹	۴۴	۴۳	۱۴۰	۳۱	۶۱	۱۷۸
جمعه ایرتسی	۴	۳۰	۴۵	۴۴	۱۴۰	۳۱	۶۱	۱۷۹
بازار	۵	۳۱	۴۶	۴۵	۱۴۱	۳۱	۶۱	۱۸۰
بازار ایرتسی	۶	۱	۴۷	۴۶	۱۴۱	۳۱	۶۱	۱۸۱
صالی	۷	۲	۴۸	۴۷	۱۴۱	۳۱	۶۱	۱۸۲
چهارشنبه	۸	۳	۴۹	۴۸	۱۴۱	۳۱	۶۱	۱۸۳
پنجشنبه	۹	۴	۵۰	۴۹	۱۴۱	۳۱	۶۱	۱۸۴
جمعه	۱۰	۵	۵۱	۵۰	۱۴۱	۳۱	۶۱	۱۸۵
جمعه ایرتسی	۱۱	۶	۵۲	۵۱	۱۴۱	۳۱	۶۱	۱۸۶
بازار	۱۲	۷	۵۳	۵۲	۱۴۱	۳۱	۶۱	روز قاسم ۱۰۰
بازار ایرتسی	۱۳	۸	۵۴	۵۳	۱۴۱	۳۱	۶۱	نزول شبنم ۲
صالی	۱۴	۹	۵۵	۵۴	۱۴۱	۳۱	۶۱	۳
چهارشنبه	۱۵	۱۰	۵۶	۵۵	۱۴۱	۳۱	۶۱	۴
پنجشنبه	۱۶	۱۱	۵۷	۵۶	۱۴۱	۳۱	۶۱	۵
جمعه	۱۷	۱۲	۵۸	۵۷	۱۴۱	۳۱	۶۱	۶

۱۳۱۵ سنه قمریه ۱۳۱۳ سنه مالمیه ۱۲۷۶ سنه شمسیه ۱۸۹۷ سنه میلادیه

ملاحظات و وقوعات سالانه	روز فاسم	امساله وقتیه	عشاء ساعت	عصر اول وقتیه	ظہر وقتیه	طلوع شمس ساعت	شهور		
							تشرین ثانی افرنجی	جادی الآخر	
								تشرین ثانی رومی	تشرین ثانی
	۷	۱۸	۲۴	۱	۴۴	۶	۱۲	۱۸	جمعه ایرتسی
	۸	۱۵	۲۴	۴۴	۷	۵۸	۱۴	۱۹	پازار
	۹	۱۷	۲۵	۴۴	۸	۰۰	۱۵	۲۰	پازار ایرتسی
	۱۰	۱۹	۲۵	۴۴	۹	۲	۱۶	۲۱	صالی
	۱۱	۲۰	۲۵	۴۴	۱۰	۴	۱۷	۲۲	چهارشنبه
	۱۲	۲۱	۲۵	۴۵	۱۱	۶	۱۸	۲۳	پنجشنبه
	۱۳	۲۲	۲۵	۴۵	۱۲	۷	۱۹	۲۴	جمعه
	۱۴	۲۴	۲۵	۴۵	۱۳	۸	۲۰	۲۵	جمعه ایرتسی
	۱۵	۲۵	۲۶	۴۵	۱۴	۱۰	۲۱	۲۶	پازار
	۱۶	۲۶	۲۶	۴۵	۱۵	۱۲	۲۲	۲۷	پازار ایرتسی
	۱۷	۲۷	۲۶	۴۵	۱۶	۱۴	۲۳	۲۸	صالی
	۱۸	۲۹	۲۶	۴۶	۱۷	۱۶	۲۴	۲۹	چهارشنبه
	۱۹	۳۱	۲۶	۴۶	۱۸	۱۸	۲۵	۳۰	پنجشنبه
رجب الفرد	۲۰	۳۳	۲۶	۴۶	۱۸	۲۰	۲۶	۱۴	جمعه
لیله رغائب	۲۱	۳۴	۲۷	۴۶	۱۹	۲۲	۲۷	۱۵	جمعه ایرتسی
	۲۲	۳۶	۲۷	۴۶	۲۰	۲۴	۲۸	۱۶	پازار
	۲۳	۳۷	۲۷	۴۶	۲۱	۲۶	۲۹	۱۷	پازار ایرتسی
	۲۴	۳۸	۲۷	۴۶	۲۲	۲۷	۳۰	۱۸	صالی
کانون اول	۲۵	۴۰	۲۷	۴۷	۲۲	۲۹	۱	۱۹	چهارشنبه
افرنجی ۳۰	۲۶	۴۱	۲۷	۴۷	۲۳	۳۰	۲	۲۰	پنجشنبه
	۲۷	۴۲	۲۷	۴۷	۲۳	۳۱	۳	۲۱	جمعه
	۲۸	۴۳	۲۸	۴۷	۲۴	۳۲	۴	۲۲	جمعه ایرتسی
	۲۹	۴۴	۲۸	۴۷	۲۴	۳۳	۵	۲۳	پازار
	۳۰	۴۵	۲۸	۴۷	۲۵	۳۴	۶	۲۴	پازار ایرتسی
آخر سقوط اوراق	۳۱	۴۶	۲۸	۴۷	۲۵	۳۵	۷	۲۵	صالی
	۳۲	۴۷	۲۸	۴۷	۲۶	۳۶	۸	۲۶	چهارشنبه
	۳۳	۴۸	۲۸	۴۷	۲۶	۳۶	۹	۲۷	پنجشنبه
	۳۴	۴۹	۲۸	۴۷	۲۷	۳۷	۱۰	۲۸	جمعه
قره قیش فور	۳۵	۴۹	۲۹	۴۷	۲۷	۳۸	۱۱	۲۹	جمعه ایرتسی
طنه سی	۳۶	۵۰	۳۹	۴۷	۲۷	۳۸	۱۲	۳۰	پازار

۱۳۱۵ سنه قمریه ۱۳۱۳ سنه مالیه ۱۲۷۶ سنه شمسیه ۱۸۹۸ سنه میلادیه

ملاحظات و وقوعات سالانه	روز قلم	ساعت دقیقه	ساعت دقیقه	ساعت دقیقه	ساعت دقیقه	ساعت دقیقه	ساعت دقیقه	شهور		روز قمریه				
								کانون اول افرنجی	کانون اول رومی					
								ساعت	ساعت					
	۳۷	۵۰	۱۲	۳۹	۱	۴۷	۹	۲۸	۷	۳۹	۲	۱۲	۱۸	بازار ابرتسی
	۳۸	۵۱		۳۹		۴۷		۲۸		۳۹		۱۴	۱۹	صالی
	۳۹	۵۱		۳۹		۴۸		۲۸		۴۰		۱۵	۲۰	چهارشنبه
	۴۰	۵۲		۳۹		۴۸		۲۸		۴۰		۱۶	۲۱	پنجشنبه
	۴۱	۵۲		۳۹		۴۸		۲۸		۴۱		۱۷	۲۲	جمعه
	۴۲	۵۲		۳۹		۴۸		۲۸		۴۱		۱۸	۲۳	جمعه ابرتسی
	۴۳	۵۲		۳۹		۴۸		۲۹		۴۲		۱۹	۲۴	بازار
اول شب یلدا	۴۴	۵۳		۳۹		۴۸		۲۹		۴۲		۲۰	۲۵	بازار ابرتسی
لیله معراج النبی علیه الصلاة والسلام	۴۵	۵۳		۳۹		۴۸		۲۹		۴۲		۲۱	۲۶	صالی
	۴۶	۵۳		۳۹		۴۸		۲۹		۴۲		۲۲	۲۷	چهارشنبه
	۴۷	۵۳		۳۹		۴۸		۲۹		۴۲		۲۳	۲۸	پنجشنبه
اول اربعین	۴۸	۵۳		۳۹		۴۸		۲۹		۴۲		۲۴	۲۹	جمعه
شعبان المعظم	۴۹	۵۲		۳۹		۴۸		۲۹		۴۲		۲۵	۳۰	جمعه ابرتسی
آخر شب یلدا	۵۰	۵۲		۳۹		۴۸		۲۸		۴۲		۲۶	۱	بازار
	۵۱	۵۱		۳۹		۴۸		۲۸		۴۱		۲۷	۲	بازار ابرتسی
	۵۲	۵۱		۳۹		۴۸		۲۸		۴۱		۲۸	۳	صالی
	۵۳	۵۱		۳۹		۴۸		۲۸		۴۰		۲۹	۴	چهارشنبه
	۵۴	۵۰		۳۹		۴۷		۲۸		۴۰		۳۰	۵	پنجشنبه
	۵۵	۵۰		۳۹		۴۷		۲۷		۳۹		۳۱	۶	جمعه
کانون ثانی	۵۶	۴۹		۳۸		۴۷		۲۷		۳۹		۱	۷	جمعه ابرتسی
افرنجی ۳۱ و رأس سنه	۵۷	۴۹		۳۸		۴۷		۲۷		۳۷		۲	۸	بازار
افرنجی ۱۸۹۸	۵۸	۴۸		۳۸		۴۷		۲۶		۳۸		۳	۹	بازار ابرتسی
	۵۹	۴۷		۳۸		۴۷		۲۶		۳۶		۴	۱۰	صالی
	۶۰	۴۶		۳۸		۴۷		۲۵		۳۵		۵	۱۱	چهارشنبه
	۶۱	۴۶		۳۸		۴۷		۲۵		۳۴		۶	۱۲	پنجشنبه
	۶۲	۴۵		۳۸		۴۷		۲۴		۳۳		۷	۱۳	جمعه
	۶۳	۴۴		۳۸		۴۷		۲۴		۳۲		۸	۱۴	جمعه ابرتسی
لیله برات	۶۴	۴۳		۳۸		۴۷		۲۳		۳۱		۹	۱۵	بازار
ولادت هایون	۶۵	۴۲		۳۸		۴۷		۲۳		۳۰		۱۰	۱۶	بازار ابرتسی
حضرت خلافت پناهی	۶۶	۴۱		۳۸		۴۷		۲۲		۲۹		۱۱	۱۷	صالی
	۶۷	۴۰		۳۸		۴۷		۲۲		۲۷		۱۲	۱۸	چهارشنبه

۱۳۱۰ سنه قمریه ۱۳۱۳ سنه مالیه ۱۲۷۵ سنه شمسیه ۱۸۹۸ سنه میلادیه

ملاحظات و وقوعات سالغه	شهور						نام
	رمضان المبارک		شباط		شعبان		
	شباط روز	شباط افرنجی	طلوع شمس دقیقه	ظہر دقیقه	عصر اول دقیقه	عیشہ دقیقه	
	۲۱	۲۱	۱۲	۲۱	۲۱	۱۲	بازار
	۲۲	۲۲	۱۴	۲۲	۲۲	۱۴	بازار ایرتسی
	۲۳	۲۳	۱۵	۲۳	۲۳	۱۵	صالی
	۲۴	۲۴	۱۶	۲۴	۲۴	۱۶	چهارشنبه
	۲۵	۲۵	۱۷	۲۵	۲۵	۱۷	پنجشنبه
لیله قدر	۲۶	۲۶	۱۸	۲۶	۲۶	۱۸	جمعه
جره اولی	۲۷	۲۷	۱۹	۲۷	۲۷	۱۹	جمعه ایرتسی
فی الهواء	۲۸	۲۸	۲۰	۲۸	۲۸	۲۰	بازار
	۲۹	۲۹	۲۱	۲۹	۲۹	۲۱	بازار ایرتسی
	۳۰	۳۰	۲۲	۳۰	۳۰	۲۲	صالی
شوال المکرم	۱	۱	۲۳	۱	۱	۲۳	چهارشنبه
	۲	۲	۲۴	۲	۲	۲۴	پنجشنبه
جره ثانیہ	۳	۳	۲۵	۳	۳	۲۵	جمعه
آمدلعلق	۴	۴	۲۶	۴	۴	۲۶	جمعه ایرتسی
انکسار سرما	۵	۵	۲۷	۵	۵	۲۷	بازار
فورطنہ	۶	۶	۲۸	۶	۶	۲۸	بازار ایرتسی
مارت افرنجی	۷	۷	۲۹	۷	۷	۲۹	صالی
۱۸۹۸	۸	۸	۳۰	۸	۸	۳۰	چهارشنبه
	۹	۹	۱	۹	۹	۱	پنجشنبه
جره ثالثہ	۱۰	۱۰	۲	۱۰	۱۰	۲	جمعه
قلم اشیشی زمانی	۱۱	۱۱	۳	۱۱	۱۱	۳	جمعه ایرتسی
	۱۲	۱۲	۴	۱۲	۱۲	۴	بازار
	۱۳	۱۳	۵	۱۳	۱۳	۵	بازار ایرتسی
جریان ماء اشجار	۱۴	۱۴	۶	۱۴	۱۴	۶	صالی
اول برد العجوز	۱۵	۱۵	۷	۱۵	۱۵	۷	چهارشنبه
	۱۶	۱۶	۸	۱۶	۱۶	۸	پنجشنبه
	۱۷	۱۷	۹	۱۷	۱۷	۹	جمعه
	۱۸	۱۸	۱۰	۱۸	۱۸	۱۰	جمعه ایرتسی

سنه ماليهسي ۱۳۱۳

اگستوس		تموز		حزيران		مايس		نيسان		مارت		ايام
۲۹	۲۲	۲۵	۱۸	۲۷	۲۰	۳۰	۲۳	۲۵	۱۸	۲۸	۲۱	۷
۳۰	۲۳	۲۶	۱۹	۲۸	۲۱	۳۱	۲۴	۱۷	۱۰	۲۶	۱۹	۱
۳۱	۲۴	۲۷	۲۰	۲۹	۲۲	۳۰	۲۵	۱۸	۱۱	۲۷	۲۰	۲
	۲۵	۲۸	۲۱	۳۰	۲۳	۲۶	۱۹	۱۲	۵	۲۸	۲۱	۳
	۲۶	۲۹	۲۲	۲۵	۱۸	۲۷	۲۰	۱۳	۱	۲۹	۲۲	۴
	۲۷	۳۰	۲۳	۲۶	۱۹	۲۸	۲۱	۱۴	۲	۳۰	۲۳	۵
	۲۸	۳۱	۲۴	۲۷	۲۰	۲۹	۲۲	۱۵	۳	۳۱	۲۴	۶
	۲۹	۳۲	۲۵	۲۸	۲۱	۳۰	۲۳	۱۶	۴			۷
	۳۰	۳۳	۲۶	۲۹	۲۲	۳۱	۲۴	۱۷	۵			۸
	۳۱	۳۴	۲۷	۳۰	۲۳	۳۲	۲۵	۱۸	۶			۹
		۳۵	۲۸	۳۱	۲۴	۳۳	۲۶	۱۹	۷			۱۰
		۳۶	۲۹	۳۲	۲۵	۳۴	۲۷	۲۰	۸			۱۱
		۳۷	۳۰	۳۳	۲۶	۳۵	۲۸	۲۱	۹			۱۲
		۳۸	۳۱	۳۴	۲۷	۳۶	۲۹	۲۲	۱۰			۱۳
		۳۹	۳۲	۳۵	۲۸	۳۷	۳۰	۲۳	۱۱			۱۴
		۴۰	۳۳	۳۶	۲۹	۳۸	۳۱	۲۴	۱۲			۱۵
		۴۱	۳۴	۳۷	۳۰	۳۹	۳۲	۲۵	۱۳			۱۶
		۴۲	۳۵	۳۸	۳۱	۴۰	۳۳	۲۶	۱۴			۱۷
		۴۳	۳۶	۳۹	۳۲	۴۱	۳۴	۲۷	۱۵			۱۸
		۴۴	۳۷	۴۰	۳۳	۴۲	۳۵	۲۸	۱۶			۱۹
		۴۵	۳۸	۴۱	۳۴	۴۳	۳۶	۲۹	۱۷			۲۰
		۴۶	۳۹	۴۲	۳۵	۴۴	۳۷	۲۰	۱۸			۲۱
		۴۷	۴۰	۴۳	۳۶	۴۵	۳۸	۲۱	۱۹			۲۲
		۴۸	۴۱	۴۴	۳۷	۴۶	۳۹	۲۲	۲۰			۲۳
		۴۹	۴۲	۴۵	۳۸	۴۷	۴۰	۲۳	۲۱			۲۴
		۵۰	۴۳	۴۶	۳۹	۴۸	۴۱	۲۴	۲۲			۲۵
		۵۱	۴۴	۴۷	۴۰	۴۹	۴۲	۲۵	۲۳			۲۶
		۵۲	۴۵	۴۸	۴۱	۵۰	۴۳	۲۶	۲۴			۲۷
		۵۳	۴۶	۴۹	۴۲	۵۱	۴۴	۲۷	۲۵			۲۸
		۵۴	۴۷	۵۰	۴۳	۵۲	۴۵	۲۸	۲۶			۲۹
		۵۵	۴۸	۵۱	۴۴	۵۳	۴۶	۲۹	۲۷			۳۰
		۵۶	۴۹	۵۲	۴۵	۵۴	۴۷	۳۰	۲۸			۳۱
		۵۷	۵۰	۵۳	۴۶	۵۵	۴۸	۳۱	۲۹			۳۲
		۵۸	۵۱	۵۴	۴۷	۵۶	۴۹	۳۲	۳۰			۳۳
		۵۹	۵۲	۵۵	۴۸	۵۷	۵۰	۳۳	۳۱			۳۴
		۶۰	۵۳	۵۶	۴۹	۵۸	۵۱	۳۴	۳۲			۳۵
		۶۱	۵۴	۵۷	۵۰	۵۹	۵۲	۳۵	۳۳			۳۶
		۶۲	۵۵	۵۸	۵۱	۶۰	۵۳	۳۶	۳۴			۳۷
		۶۳	۵۶	۵۹	۵۲	۶۱	۵۴	۳۷	۳۵			۳۸
		۶۴	۵۷	۶۰	۵۳	۶۲	۵۵	۳۸	۳۶			۳۹
		۶۵	۵۸	۶۱	۵۴	۶۳	۵۶	۳۹	۳۷			۴۰
		۶۶	۵۹	۶۲	۵۵	۶۴	۵۷	۴۰	۳۸			۴۱
		۶۷	۶۰	۶۳	۵۶	۶۵	۵۸	۴۱	۳۹			۴۲
		۶۸	۶۱	۶۴	۵۷	۶۶	۵۹	۴۲	۴۰			۴۳
		۶۹	۶۲	۶۵	۵۸	۶۷	۶۰	۴۳	۴۱			۴۴
		۷۰	۶۳	۶۶	۵۹	۶۸	۶۱	۴۴	۴۲			۴۵
		۷۱	۶۴	۶۷	۶۰	۶۹	۶۲	۴۵	۴۳			۴۶
		۷۲	۶۵	۶۸	۶۱	۷۰	۶۳	۴۶	۴۴			۴۷
		۷۳	۶۶	۶۹	۶۲	۷۱	۶۴	۴۷	۴۵			۴۸
		۷۴	۶۷	۷۰	۶۳	۷۲	۶۵	۴۸	۴۶			۴۹
		۷۵	۶۸	۷۱	۶۴	۷۳	۶۶	۴۹	۴۷			۵۰
		۷۶	۶۹	۷۲	۶۵	۷۴	۶۷	۵۰	۴۸			۵۱
		۷۷	۷۰	۷۳	۶۶	۷۵	۶۸	۵۱	۴۹			۵۲
		۷۸	۷۱	۷۴	۶۷	۷۶	۶۹	۵۲	۵۰			۵۳
		۷۹	۷۲	۷۵	۶۸	۷۷	۷۰	۵۳	۵۱			۵۴
		۸۰	۷۳	۷۶	۶۹	۷۸	۷۱	۵۴	۵۲			۵۵
		۸۱	۷۴	۷۷	۷۰	۷۹	۷۲	۵۵	۵۳			۵۶
		۸۲	۷۵	۷۸	۷۱	۸۰	۷۳	۵۶	۵۴			۵۷
		۸۳	۷۶	۷۹	۷۲	۸۱	۷۴	۵۷	۵۵			۵۸
		۸۴	۷۷	۸۰	۷۳	۸۲	۷۵	۵۸	۵۶			۵۹
		۸۵	۷۸	۸۱	۷۴	۸۳	۷۶	۵۹	۵۷			۶۰
		۸۶	۷۹	۸۲	۷۵	۸۴	۷۷	۶۰	۵۸			۶۱
		۸۷	۸۰	۸۳	۷۶	۸۵	۷۸	۶۱	۵۹			۶۲
		۸۸	۸۱	۸۴	۷۷	۸۶	۷۹	۶۲	۶۰			۶۳
		۸۹	۸۲	۸۵	۷۸	۸۷	۸۰	۶۳	۶۱			۶۴
		۹۰	۸۳	۸۶	۷۹	۸۸	۸۱	۶۴	۶۲			۶۵
		۹۱	۸۴	۸۷	۸۰	۸۹	۸۲	۶۵	۶۳			۶۶
		۹۲	۸۵	۸۸	۸۱	۹۰	۸۳	۶۶	۶۴			۶۷
		۹۳	۸۶	۸۹	۸۲	۹۱	۸۴	۶۷	۶۵			۶۸
		۹۴	۸۷	۹۰	۸۳	۹۲	۸۵	۶۸	۶۶			۶۹
		۹۵	۸۸	۹۱	۸۴	۹۳	۸۶	۶۹	۶۷			۷۰
		۹۶	۸۹	۹۲	۸۵	۹۴	۸۷	۷۰	۶۸			۷۱
		۹۷	۹۰	۹۳	۸۶	۹۵	۸۸	۷۱	۶۹			۷۲
		۹۸	۹۱	۹۴	۸۷	۹۶	۸۹	۷۲	۷۰			۷۳
		۹۹	۹۲	۹۵	۸۸	۹۷	۹۰	۷۳	۷۱			۷۴
		۱۰۰	۹۳	۹۶	۸۹	۹۸	۹۱	۷۴	۷۲			۷۵
		۱۰۱	۹۴	۹۷	۹۰	۹۹	۹۲	۷۵	۷۳			۷۶
		۱۰۲	۹۵	۹۸	۹۱	۱۰۰	۹۳	۷۶	۷۴			۷۷
		۱۰۳	۹۶	۹۹	۹۲	۱۰۱	۹۴	۷۷	۷۵			۷۸
		۱۰۴	۹۷	۱۰۰	۹۳	۱۰۲	۹۵	۷۸	۷۶			۷۹
		۱۰۵	۹۸	۱۰۱	۹۴	۱۰۳	۹۶	۷۹	۷۷			۸۰
		۱۰۶	۹۹	۱۰۲	۹۵	۱۰۴	۹۷	۸۰	۷۸			۸۱
		۱۰۷	۱۰۰	۱۰۳	۹۶	۱۰۵	۹۸	۸۱	۷۹			۸۲
		۱۰۸	۱۰۱	۱۰۴	۹۷	۱۰۶	۹۹	۸۲	۸۰			۸۳
		۱۰۹	۱۰۲	۱۰۵	۹۸	۱۰۷	۱۰۰	۸۳	۸۱			۸۴
		۱۱۰	۱۰۳	۱۰۶	۹۹	۱۰۸	۱۰۱	۸۴	۸۲			۸۵
		۱۱۱	۱۰۴	۱۰۷	۱۰۰	۱۰۹	۱۰۲	۸۵	۸۳			۸۶
		۱۱۲	۱۰۵	۱۰۸	۱۰۱	۱۱۰	۱۰۳	۸۶	۸۴			۸۷
		۱۱۳	۱۰۶	۱۰۹	۱۰۲	۱۱۱	۱۰۴	۸۷	۸۵			۸۸
		۱۱۴	۱۰۷	۱۱۰	۱۰۳	۱۱۲	۱۰۵	۸۸	۸۶			۸۹
		۱۱۵	۱۰۸	۱۱۱	۱۰۴	۱۱۳	۱۰۶	۸۹	۸۷			۹۰
		۱۱۶	۱۰۹	۱۱۲	۱۰۵	۱۱۴	۱۰۷	۹۰	۸۸			۹۱
		۱۱۷	۱۱۰	۱۱۳	۱۰۶	۱۱۵	۱۰۸	۹۱	۸۹			۹۲
		۱۱۸	۱۱۱	۱۱۴	۱۰۷	۱۱۶	۱۰۹	۹۲	۹۰			۹۳
		۱۱۹	۱۱۲	۱۱۵	۱۰۸	۱۱۷	۱۱۰	۹۳	۹۱			۹۴
		۱۲۰	۱۱۳	۱۱۶	۱۰۹	۱۱۸	۱۱۱	۹۴	۹۲			۹۵
		۱۲۱	۱۱۴	۱۱۷	۱۱۰	۱۱۹	۱۱۲	۹۵	۹۳			۹۶
		۱۲۲	۱۱۵	۱۱۸	۱۱۱	۱۲۰	۱۱۳	۹۶	۹۴			۹۷
		۱۲۳	۱۱۶	۱۱۹	۱۱۲	۱۲۱	۱۱۴	۹۷	۹۵			۹۸
		۱۲۴	۱۱۷	۱۲۰	۱۱۳	۱۲۲	۱۱۵	۹۸	۹۶			۹۹
		۱۲۵	۱۱۸	۱۲۱	۱۱۴	۱۲۳	۱۱۶	۹۹	۹۷			۱۰۰
		۱۲۶	۱۱۹	۱۲۲	۱۱۵	۱۲۴	۱۱۷	۱۰۰	۹۸			۱۰۱
		۱۲۷	۱۲۰	۱۲۳	۱۱۶	۱۲۵	۱۱۸	۱۰۱	۹۹			۱۰۲
		۱۲۸	۱۲۱	۱۲۴	۱۱۷	۱۲۶	۱۱۹	۱۰۲	۱۰۰			۱۰۳
		۱۲۹	۱۲۲	۱۲۵	۱۱۸	۱۲۷	۱۲۰	۱۰۳	۱۰۱			۱۰۴
		۱۳۰	۱۲۳	۱۲۶	۱۱۹	۱۲۸	۱۲۱	۱۰۴	۱۰۲			۱۰۵
		۱۳۱	۱۲۴	۱۲۷	۱۲۰	۱۲۹	۱۲۲	۱۰۵	۱۰۳			۱۰۶
		۱۳۲	۱۲۵	۱۲۸	۱۲۱	۱۳۰	۱۲۳	۱۰۶	۱۰۴			۱۰۷
		۱۳۳	۱۲۶	۱۲۹	۱۲۲	۱۳۱	۱۲۴	۱۰۷	۱۰۵			۱۰۸
		۱۳۴	۱۲۷	۱۳۰	۱۲۳	۱۳۲	۱۲۵	۱۰۸	۱۰۶			۱۰۹
		۱۳۵	۱۲۸	۱۳۱	۱۲۴	۱۳۳	۱۲۶	۱۰۹	۱۰۷			۱۱۰
		۱۳۶	۱									

سنه نك اڪ اوزون كونلری

آوان	طلوع شمس	غروب شمس	دوام نهار
د ۰ س	د ۰ س	د ۰ س	د ۰ س
۱۵: ۴ مایس	۸ ۴۸	۱۱ ۵۵	۷ ۱۵

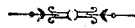
سنه نك اڪ قیصه كونلری

۱۳: ۷ كانون اول	۲ ۴۲	۱۲ ۰۰	۹ ۱۸
-----------------	------	-------	------

كسوف و خسوف

- ۱۷ ثموزده وقوع بوله جق كسوف شمس آمریقا وسنه غال
وسودان طرفلرندن كوريله بيله جكدر .
- ۱۹ كانون ثانی ده وقوع بوله جق كسوف شمس دخی آمریقای
جنوبیدن ومكسیقا كورفزی وجوارندن رؤیت اولنه بيله جكدر .
- خسوف قمر بوسنه وقوع بولیه جقدر .

فصول اربعه

۸ مارت	ایلك بهار
۹ حزیران	یاز
۱۰ ایلول	صوك بهار
۹ كانون اول	قیش

شهور رومیه

کوندر	۳۱	مارت
«	۳۰	نیسان
«	۳۱	میس
«	۳۰	حزیران
«	۳۱	تموز
«	۳۱	اگستوس
«	۳۰	ایلول
«	۳۱	تشرین اول
«	۳۰	تشرین ثانی
«	۳۱	کانون اول
«	۳۱	کانون ثانی
شباط ۲۸ و درت سنه دہر ۲۹ کوندر . شباطک ۲۹ اولدینی		
سنہ یہ کیسہ اطلاق اولنور .		

نصف السال

سنہ رومیہ نک ابتداسی مارتک برنجی کونی اولدینی کبی نصفی دم
ایلولک ابتداسیدر .

امتداد فصول اربعه

صوڪ بهار	۹۱	کون	۷	ساعت	۲۸	دقيقه
قيش	۹۰	«	۸	«	۲۹	«
ايلڪ بهار	۹۱	«	۹	«	۲۶	«
ياز	۹۲	«	۴	«	۲۵	«
	۳۶۴	«	۲۸	«	۱۰۸	«
	۱	ضم	۲۴		۶۰	
ياخود	۳۶۵	کون	۴		۴۸	دقيقه
			۱			
			۰.۵	ساعت		

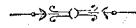
روی زمينده اوراق زماني

- مارتنده : هندستان شرقي ، مصر عليا .
- نيسانده : مصر سفلا ؛ قبريس ؛ سوريه ؛ آسيای
- عثماني نك جهت جنوبيدسي ؛ ايران ؛ كوبا .
- مايسده : جزاير ، ژاپونيا ، آسيای وسطی ، تقساس ،
- فلوريد .

جزیرانده : جنوبي فرانسه ، اسپانيا ، پورتگيز ، ايتاليا ، يونان ، ممالك محروسه شاهانه ، كاليفورنيا ، اوره غون ، لوى زيان ، ميسيسيپي ، آلبانا ، قارولين ، قولورادو ، ميسسورى .
 موزده : فرانسه ، انكلتره بك جهت جنوبيه سى ، اسويچره ، آلمانيا ، اوستريا و مجارستان ، جنوبي روسيه ، ميشيگان ، اوھيو .
 نوپورق ، شمالى قنادا .
 آغستوس ده : بلجيقا ، فلمنك ، دانمارقه ، پولونيا ، قولومبيا
 ايلول و تشرين اولده : اسقوچيا ، اسوچ ، نوروچ ، شمالى روسيه .

تشرين ثابده : پهرو ، جنوبي آفريقا .
 كانون اول : بيرمانيا .
 كانون ثابى و شباطده : اوستراليا ، آرژانتين ، شيلي ، زه لاند
 جديدده محصولات ادراك ايدلديكى جهتله بيجيلور .

مارت

چيچك — چيچكلى چيم ، قهقهه ، فرنك صار ماشيني ، منكشه
 فدائلى ، هر جايى منكشه تخمنك ايكنجى دفعه سى ، پورتقال چيچكى ،
 طقلان دالديرمه سى ، كلين پارماغى ديكييلور . كل اغاجلىرى بودانور .
 پلسنك اغاجى ، كيجه صفا ، هند قرنفيل ، هند قاناريه اوتى ، چينك
 (تره مى بهر) كللى ، قرنفيل ، چين قرنفيل ، كوندز صفا ، صارى
 قرنفيل برياصديقه اكييلور . رسملى ترسيم و طرح قنور .

اڭاج — فرنك اوزومى ، شمشير ، دوت فدانلرى ديكياور .
 شقتالى وقايسى اڭاچلرى روزكاردن تحفظ ايتديريلور .
 سبزه — ترفندهلق لخنه ، قارنه بهار ، صلاطه ، صوغان ، يرن
 الماسى ، بزه ليه ، فصوليه ، ميلان لخنه سى ، بقله ، هاووج ، كره ويز ،
 نانه ، اسپناق ، دره اوتى ، ماينه نوز اكياور .
 حبوبات — بغدادى ، آريه ، آفيون ، اوليا اوتى ، قبايونجه ،
 كنوير ، يوك ، توتون ديكياور .
 صوك بهارده وقيشين اكيلان آريه وبغدادى زياده جه فيشقىرمش
 ايسه كوكاريني قوتلنديرمك ايچون بيچمك فائده ليدر .

نيسان

چيچك — قطيغه چيچكى ، ادريشاه ، لاله ، شبنوى ، تركس ،
 زنبق ، ختمى ، بورو چيچكلرى ديكياور .
 اڭاج — شقتالى وقايسى اڭاچلرى نيك فلزلر يله صيق چيچكلرى ،
 سيزلتيدر . شقتالى اڭاچلر نده حاصل اولان قوردلرى محو ايتمك ايچون
 اڭاچلرك آلتنده كوره ياغلى ، وباخود توتون صوبى فيشقىرتليدر .
 سبزه — قوقوروز و بر الماسى مارتنه ديكيلامش ايسه اكياور .
 فيدهك لخنه وقارنه بهار تخمى وصوك ترفنده مارول تخمى اكياور .
 پراضه و هر نوع بر فصوليه سى ، شالقم ، هاووج ، پانجار ، قباق ،
 خيار ، بوبر ، دو ماس ، چالى فصوليه سى ونهايتنه طوغرى بادنجان ،
 قواطه ، باميه فدانلرى ديكياور .
 ميوه — قاوون وقارپوز اون بشته طوغرى اكياور .
 حبوبات — سيسم ، آفيون ، كنوير ، پرنج ، توتون ، پادوق ،
 پورچاق ، مصر زرع اولئور .

مايس

چيچك — حسن يوسف ، هزاران چيچكي ، مصر ليلاق ،
هرجاي منكشه ، ساردنيا ، هند قامشي ، ژاپونيا شقايقي و فرداسي
سنة يه فدان يشديز ملك. اوزره صاري ، قرمزي شبوي تخملي
اكيلور .

مايس آبي ازهار كونا كوني حاوي بر ماه لطافت اولديني اچون
فرنكلر بويه (چيچك آبي) نامني دغني ويرمشلدر .
بوآيده كل اغاچلرينه تهاجم ايند كوچك يشيل قوردلرك ايراث
مضار ايمسنة ميدان براقامليدر . صوك بهارده چليكلنان مينه چيچكي ،
بوآفراشفه ازهاردن (هه ليتروب ، په لار غونيوم ، قريناته م)
وساره ديكلور .

اغاج — چيچك آچان بالجه اغاچلرك چيچكلري سيرتلمليدر .
اوزوملك فضله فيلزلري ، سوركونلري قيريلور . ساقسيدة بولنان
ميمون وپورتقال اغاچلرينك طوپراغني ، كوبره سي دكشديز ييلور .
سبزه — نيسانده اكيلان بالجه سبزه مايسده دغني اكيلور .
پيازي ، پانجار ، باربونييه ، عايشه قادين فصولييه سي ، يهودي بقله سي ،
فرنك فصولييه سي ، آره جتي صوغاني ، مهليه ، دوماتز ، تورپ اسيناقي ،
ميميزاوتي ، كره ويز فدانلري ، فرنك تورپي ، فرنك صلاطه سي ديكلور .
حبوبات — داري اكيلور .

حزيران

چيچك — ياسمين . قرتفيل ، كريدالاه سي ، آمرتقا چيچكي ،
يكي دنيا ، پورتقال چيچكي ديكلور .

اڭاج — ميوه اڭاجلرينىڭ ياپراق آشىسى بوموسمىدەدر . چىلك فدانلارنىڭ دالدىرمە ياپىلور . چىلك ترالارنىڭ شىرت وىر يىلور . سىزە — قارنە بەر ، پىراىسە فدانلارنىڭ وقىش لىخەلەرى دىكىلور . دىفە ئانىە اولەرق چالى فصولىدەسى ، كىرەپىز ، سىمىز اوتى تازە صوغان . صووك تىرفىدە صلاطەلىق ، ساقىز قىباغى ، ھاووچ اكيىلور .
منظار بوآيدە دىكىلور .

ميوه — آرمود ، الما ، شىقتالى ، اريك ، قايسى كى ميوەلەك ايرى اولمىسى ارزو اولتور ايسە اڭاجلارنىڭ كى كوچك ائمار قوپارىلەرق سىرتلىيور . ميوه اڭاجلارنىڭ صو زیادە وىر مىلدىر .
حبوبات — استانبول و جوارىندە اوراق زمانى بوآيدەدر . ايك بوچكى محصولى بوآيدە ختام بولور .

تموز

چىچىك — صووك بەر چىچىكلارنىڭ قاسم چىچىكى اڭاجلەر باغلانىر .
طفلانلار ، شىشىرلەر قىر ياور .
اشبو ايك اواسطنىدە كل اڭاجلارنىڭ ياپراق آشىسى اجرا اولتور .
اڭاج — فرىك اوزومىك تازە سور كونلەرى قىر ياور . ميوه اڭاجلەرى ضىق صىق صولانىر .
سىزە — قىشە مخصوص لىخە ، اسپناق ، شىغم ، صلاطە ، طورپ ، باير طورپى و آمىرىقا لىخەسى تىخمى دىكىلور .
پىراىسە ياصدقلىرى آچىلور . صىرىق دوماتسى صىرقلەر باغلانور .

اغستوس

چىچىك — ساردنىيا ايجون چىلك ياپىلور . ساقسىلارنىڭ طوپىراقلىق

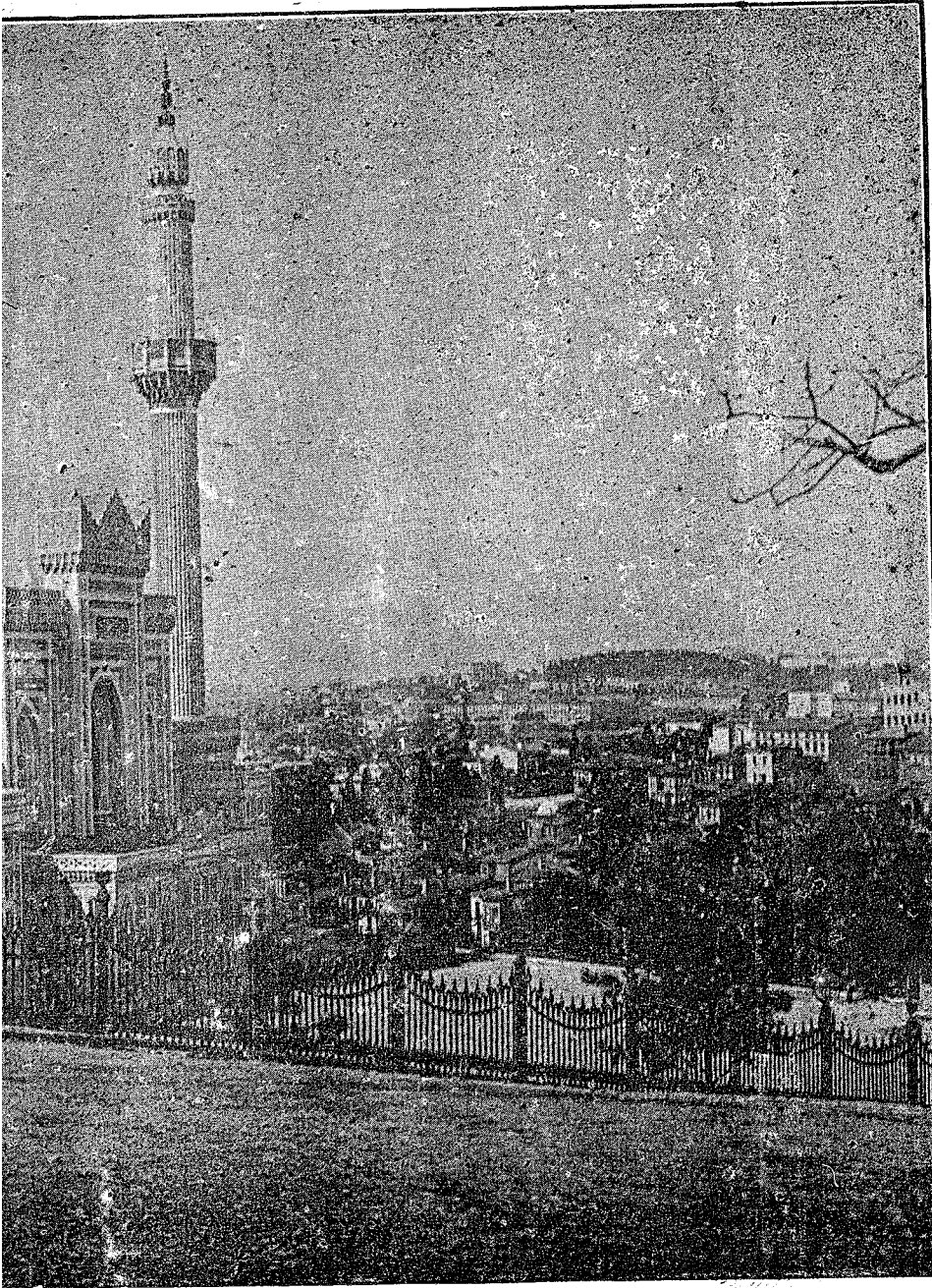
- براز قبار تیلور . ایلک بهارده آچان چیچک تخماری دیکیلور . باعجه لرك اطرافنده یاپوش صنعی اورمانلرك اغاجلری سیرکشدیریلور .
- اغاج — ایکیجی دفعه اوله رق هر نوع یاپراق آشیمی اجرا ایدیلور . شفتالی وسائر میوه اغاجارینک لزومسز سورکیلری کسیلور .
- سبزه — کوز ایچون شالغم ، پانجار ، طورب تخماری اکیلور .
- پراصد فدانلری ، لخنه یاصدیفی ، مارول ، قارند بهار ، قره لخنه ، قیش لخنه سی دیکیلور .
- قیشه مخصوص اسپناق تخمی اکیلور . صوگ ترفنده لاق خیار و قباق اوچانلری یاپیلور .
- حبوبات — کستانه ، خشنخاش ، زعفران ، یولاف اکیلور .

ایلول

- چیچک — آچان کلرک دیبلرینه شربت ویریلور .
- دامعی چیچکلرک تخماری اکیلا . آلتون طویپ ، چیکدم صوغانی ، قورت بوغان صوغانی دیکیلور .
- اغاج — اکثر اغاجلرک پیچلری کسیلور . قوته سورمش بعض تازه فدانلر اولورسه یرلرندن چتاروب کوکلرینی قیرملی . تکرار دیکیلدیر .
- سبزه — طورپ ، پانانس ، بعض محبلره پازی ، قوزی قولاغی صلاطه ، کره یز دیکیلور . لخنه فدانلرینک دیپلری طولدیریلور .
- اسپانلر سیرکشدیریلور .
- حبوبات — چاودار ، بغدادی ، آرپه یولاف ، قره موق اکیلور .

تشرین اول

- چیچک — زکس وانواع چیچک ایله نخل هرچانی منکشد تخماری

حمیدیه جامع نور لامی

دیکیلور. لاله، سنبل، کبی چچیک صوغانلری درینجه دیکیلور، چچیکلر
لیونلغه آنور .

آغاج — هر نوع میوه لی و میوه سبز اغاج دیکیلور. شمشیر، طفلان،
مرسین اغاجلری دالدیریاور .

سبزه — هاووج، طورپ چیقاریاور. بقله. ایلك بهار اسپناغی،
بزلیه، قوزی اسپناغی دیکیلور .

میوه — یاش میوه لردن الما، ارمود، شقتالی کییلری طویلانملیدر
فندق و جوز طویلانقدن سوکره بر مقدار کونشده براغیله رق
قورودیلور .

حبوبات — یونجه، بوچاق، ارپه، بندای دیکیلور .

تشرین ثانی

چچیک — لاله، سنبل، زرین، قدح، زعفران، فولیه چچیک
و هر نوع کل فدانلری دیکیلور. کیمدلری چچیک صوبالری ایصنمایدن.
آغاج — بادم، اریک، شقتالی اغاجلری دیوار دیبایریندوروز کاردن
مصون یرلره دیکیلور .

سبزه — یر الماسی، انکنار، بزلیه، ااقز بقله سی. طورپ. تره، صلاطه،
فرنگ بقله سی دیکیلور .

ایلك بهارده اکیله جک تخمیر ایچون تر لال سوریلور .

کانون اول

چچیک — سنبل، لاله، یاپراق کوسترمش ایسد سموکلی بو جکدن
محافظه لازمدنر .

لیمونقلرک درجہ حرارتی حد وسطہ بولمیلیدر . آچیق ہوالردہ
پنجرہ لری آچلمیلیدر .

اغاج — بوآیدہ اغاج دیکلمز .

سبزہ — لخنہ، قارنہ بہار، اسپناق ، صلاطہ ، مایدہ نوز ، درہ اوتی ،

گرہ ویز ، پانچار ، طورپ ، شالغم ، هاووج ، قوزی قولانغی دیکیاور .

کانون ثانی

چیچک — صوبالی مغللردہ نخل و ہرجایی منکشہ ، مینہ ، ساردنیا ،

کوپہ ، کونش تخملری دیکیاوب یاصدق یاپیاور .

خارجدہ چیچک دیکماہلی .

اغاج — بوآیدہ آغاجلر ایچون برشی یاپلنز .

سبزہ — کانون اول آئندہ دیکیلان سبزہ لر بوآیدہ دیکیلہ بیلور .

ارباب زراعت بوآیدہ طوپراق سورر .

شباط

چیچک — چیم ، عطرشاخی ، فرنک چیمی ، قطفہ چیچکی ، لاتن ،

قہقہہ ، هزاران ، ترکس ، قرنفل ، یونجہ تخملری دیکیلور .

اغاج — اریک ، کراز ، قایسی ، ویسنہ ، شقتالی ، فندق ، اغاج

چیچکی . نار ، جوینز ، آصمہ ، آیوا ، الما، زردالی و بالجلہ میوہ فدانلری

غرس ایدیلور .

سبزہ — لخنہ ، پراضہ ، قرمنزی طورپ ، صوغان ، فصولیہ ،

بزلیہ ، بیاض مارول ، هاووج ، پانچار ، درہ اوتی، مایدہ نوز دیکیلور .

حبوبات — ہرنوع حبوبات یاصدقلری یاپیلور . خشخاش ، آریہ ،

یولاف دیکیلور . آچیق ہوالردہ باغ بودانیر .

بعض وقایع مشهوره

هجرت شرف منقبتدن مقدم

سنه	
۶۲۱۲	خلقت حضرت آدم (علیه السلام)
۳۹۷۴	طوفان حضرت نوح (علیه السلام)
۲۵۷۰	ولادت حضرت ابراهیم (علیه السلام)
۲۳۱۷	حضرت یعقوب علیه السلامک مصری تشریفقاری
۲۰۷۵	حضرت موسی علیه السلامک مصردن خروج بیوردقاری
۱۳۳۷	روما شهرینک بناسی
۹۱۶	اسکندرک مصری ایرانلولردن استردادی
۹۱۵	اسکندرک ایرانی استیلاسیله دارانک مقتولیتی
۵۸۵	میلاذ حضرت عیسی علیه السلام
۵۱۷	روما ده پاپا نصبی
۴۸۴	جام ایجادی
۲۳۴	آیا صوفیه نک بناسی
۴۰	توی قلمی ایجادی
۱۴	انکلتره قرالغننک تشکلی

« هجرت جلیله دن مؤخر »

۱۰	غزای کبرای بدر
۱۰	حج وداع
۱۰	فتح جلیل مکة مکرمه
۱۰	فتح بلند خیر

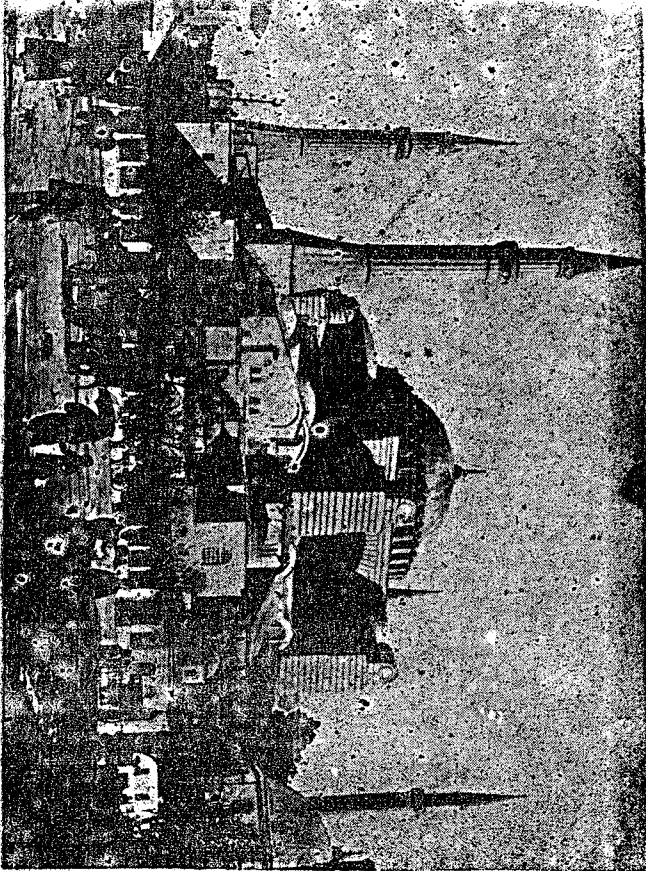
۱۰	خلافت جلیله حضرت ابوبکر (رضی الله عنه)
۱۳	خلافت جلیله حضرت عمر (رضی الله عنه)
۱۴	فتح شام
۲۰	فتح مصر
۲۴	خلافت جلیله حضرت عثمان (رضی الله عنه)
۳۵	خلافت جلیله حضرت علی (رضی الله عنه)
۳۶	اهل اسلام جانبدن استانبولک ابتدای محاصره سی
۴۱	ظهور بنی امیه
۴۹	غلطه ده عرب جامعنک اولکی بناسی
۶۰	وقعه دلسوز کربلا
۷۵	ضرب سکه اسلامیہ
۸۰	ولادت حضرت امام اعظم (رضی الله عنه)
۹۲	اسلامک اندلسه عبوری
۱۲۰	کاغذ ایجادی
۱۳۳	انقراض بنی امیه
۱۳۹	ظهور دولت عباسیه
۱۳۹	اندلسه بنی امیه نک تشکلی
۱۵۰	انتقال حضرت امام اعظم (رضی الله عنه)
۲۹۷	مغربده دولت فاطمیه نک تشکلی
۳۶۲	روسیه دولتک تشکلی
۴۲۲	دولت سلجوقیه نک ظهوری
۴۸۰	ولادت جلیله حضرت عبدالقادر (قدس سره)
۵۱۶	ساعت ایجادی

- ۵۶۱ انتقال حضرت عبدالقادر (قدس سره)
 ۵۶۷ ملوک امویہ نک ظہوری
 ۶۰۴ ولادت جلیلہ حضرت مولانا (قدس سره العالی)
 ۶۵۶ دولت عباسیہ نک انقراضی
 ۶۷۲ انتقال حضرت مولانا (قدس سره العالی)
 ۶۸۶ کوزلک ایجادی
 ۶۸۸ ظہور دولت ابد مدت علیہ عثمانیہ
 ۶۹۹ مبدأ استقلال وقرائت خطبہ شریفہ
 ۷۲۸ ضرب سکہ عثمانیہ
 ۸۰۴ وقعہ تیمور
 ۸۵۱ صنعت طباعت ایجادی
 ۸۵۶ فاتح حضر تلرینک روم ایلی حصارینی بنایوردقلری
 ۸۵۷ قرہ دن کیلر امراریلہ استانبولی قیخ بیوردقلری
 ۸۶۲ آمریقانک کشفی
 ۸۹۲ کال ریڈسک دونما ایلہ اسپانیایہ عزیمتی
 ۹۰۳ امید برونی طریقنک کشفی
 ۹۲۳ جیب ساعتی ایجادی
 ۱۰۱۲ ممالک اسلامیدہ دخان استعمالی
 ۱۰۵۰ انفیدنک استانبولده استعمالی
 ۱۰۵۱ اوروپاده غزته ایجادی
 ۱۰۹۴ ویانہنک ایکنجی محاصرہ سی
 ۱۱۳۵ اسکدارده دارالطباعد تأسیسی

۲۴۴
۸۲۰
—
۵۲۴

- ۱۱۶۷ چيڪ آشيى اختراعى
۱۱۹۹ ياون ايجادى
۱۲۰۶ تلفراف ايجادى
۱۲۱۵ طاش باصمه ايجادى
۱۲۲۲ واپور ايجادى
۱۲۳۳ اوروپا مصالحة عموميهسى
۱۲۴۰ شمندوفر ايجادى
۱۲۵۵ تنظيمات خيريه
۱۲۷۸ تورپيل ايجادى
۱۲۸۶ سويش قنالنك كسادى
۱۲۸۷ پروسيا و فرانسه حكومتلرينك محاربهسى
۱۲۹۳ روسيه محاربه اخيرهسى
۱۳۱۲ درسعادته دارالعجزه نك رسم كسادى

المدرسة جامع شريف

سلاطین عظام شوکت اتسام
عثمانیہ حضراتنک تاریخ ولادت وجلوس
ہمایون ومدت عمر وسلطنتلریلہ سراقد متبرکہ لری

- مؤسس بنیان سلطنت غازی سلطان عثمان خان -
- حضرت تلی -

ارطغرل غازی حضرت تلی صلیدن ۶۵۶ سنہ ہجریہ سنہ تولد ایلہ
۶۹۹ سنہ سی جادی الاولیسنک دردنجی کونی بالاستقلال جالس تخت
سلطنت اولوب ۷۲۶ سنہ سی شهر رمضانک یکریمی برنجی کونی ارتحا۔

لاری وقوع بولمشدر. مدفن شریفلری بروسده حصار ایچنده «تقسیمه» میدانی نزدنده در.

- بروسه فوچی غازی سلطان اورخان حضرتلری -

سلطان عثمان حضرت تارینک مخدوم معالی موسوم لریدر ۶۸۰ سنه سنده تولدایدیرک ۷۲۶ سنه سی شهر رمضان سنده جالس سریر سلطنت اولمشدر. ۷۶۱ سنه سنده ارتحالری وقوعیله پدر معظملری جوارنده دیگر تربه مخصوصیه دفن اولنمشدر.

- خداوندکار غازی شهرتیه معنون سلطان مراد خان -

- اول حضرتلری -

سلطان اورخان حضرتلری صلبندن ۷۲۶ سنه سنده تولد و ۷۶۱ ده پدر جنت مقرلری مقامنه جاوس بیورمشدر. ۷۹۱ سنه سی شعبانک اون بشچی کونی قوصوه محاربه مشهور سنده شهیداً ارتحال بیورملریله نعش منفرت نقشلری بروسه یه نقل ایله چکرکه نام محله کی جامع شریف و عمارت عسره لری قارشوسنده کائن تربه محترمه یه دفن اولمشدر. محل شهادت لرنده خی بشقه جه تربه منیفه لری وارد. انواع میرات عدینه لرندن بروسده سرای «مایون محلی قارشوسنده و عثمانیه میدانی نزدنده «شهادت» جامی نامیله برعبد وسیع انشایورمشدر.

- رابع تاجداران عالیشان غازی سلطان یدیرم بازید -

- خان حضرتلری -

سلطان مراد خان اول حضرت تارینک مخدوم بسالت موسوم لریدر.

۷۶۴ سنه سنده قدمهاده مهه شهود اولوب ۷۹۱ سنه سنده جالس تخت عثمانی و ۸۰۵ سنه سی شعبانک اون بشنجی کونی تارک دار فانی اولمشاردرد. مدفن شریفلری بروسه ده مشهور جامع کبیر پرنورلرینک غیری اولان وشهرک جانب شرقیسنه مصادف بولنان جامع ومدرسه وصوکرلری وسائر آثار لطیفه لری جوارنده در .

- مؤسس ثانی سلطنت چلبی سلطان محمد خان غازی -

- حضر تلری -

سلطان یلدریم بایزید خان حضر تلرینک صلبندن ۷۸۱ سنه سنده تولد ایتمشاردرد. ۸۱۶ سنه سنده جلوس همایونلری و ۸۲۴ سنه سنده ارتحاللری وقوع بولمشدر. بروسه ده غایت مصنع جامع شریفلری پیشکاهنده و «سلطانیه» نامیله مشتهر مدرسه شریفه و عمارت معموره لری جوارنده کائن یشیل تربه منیفه ده دفن اولمشاردرد .

- غازی سلطان مراد خان ثانی حضر تلری -

چلبی سلطان محمد خان حضر تلرینک مخدوم منمخلریدر ۸۰۶ سنه سنده تولد و ۸۲۴ سنه سنده جلوس ایله ۸۵۵ سنه سی محرمنک بشنجی کونی ادرته ده عازم کلشن سرای رحمت اولوب بروسه ده کی جامع شریفلری اتصالنده قبه نیک اوزری آچیق تربه مخصوصه دلرینه نقل و دفن اولمشاردرد . ایشبو تربه مبارکه حریمنده سلطان جم حضر تلرینک غایت مزین تربه لریله نیجه شهزادگان ذیشانک متعدد و مکلف تربه شریفه ویاننده مدرسه و عمارت عامه لری واردرد .

۱۱۶
۸۰۵
۱۱۱

- ابوالفتح والمغازی سلطان محمد خان ثانی حضر تلمری -

سلطان مراد خان ثانی حضر تلمری نیک مخدوم سعادت موسوم لریدر .
استانبول و طربزون و نیجه بلاد عظیمه ققنه موقیتلمری جهتیه ابوالفتح
عنوان جلیله اشهار بولمشردر ۸۳۳ سنه سی رجینک یکریمی التنجی
کونی قدم نهاده عالم وجود و ۸۵۵ سنه سی محرمنده جالس تحت معالی
نمود اولدیلمر ۸۸۶ سنه سی ربیع الاولنک دردنجی کونی ارتحال بیوردیلر .
تربه علیلمری استانبولده جامع جسیم و منورلمری پیشکاهنده در .

- غازی سلطان بایزید خان ثانی حضر تلمری -

ابوالفتح سلطان محمد خان حضر تلمری صلبندن ۸۵۱ سنه سنده .
تولد ایله ۸۸۶ سنه سنده جلوس و ۹۱۸ سنه سی ربیع الآخرینک
اونجی کونی ارتحال بیوردیلر . مدفن شریفلمری استانبولده باب سرا
عسکری میدانده کی جامع شریفلمری پیشکاهنده در .

۱۲۹۵
۹۱۸
۳۷۷
۱۲۹۱
۹۱۱
۳۸۰

- فاتح مصر سلطان سلیم خان اول حضر تلمری -

سلطان بایزید خان ثانی حضر تلمری نیک مخدوم عالی کهرلریدر ۸۷۵
سنه سنده تولد ایله ۹۱۸ سنه سنده جالس تحت عالی بخت عثمانی و ۹۲۶
سنه سی شواننک طقوزنجی کونی عازم کلشن سراى جاودانی اولدیلمر
و آزوقده چوق آثار جلیلهیه موفق بیوردیلر . تربه مبارکه لری استا-
نبولده واقع جامع شریفلمری پیشکاهنده در .

- غازی سلطان سلیمان خان اول حضر تلمری -

قانونی عنوانیه مشهوردر . یاوز سلطان سلیم خان قدیم حضر تلمری نیک
مخدوم مخملمریدر ۹۰۰ سنه سنده ولادت سنیده لری و ۹۲۶ سنه سنده .

جلوس هایونلری و قرق سکز سنه سلطنتدن صکره ۹۷۴ سنه سی صفرینک
یکرمنجی کونی «سکتوار» غز اسنده خسته لنه رک ارتحالری و قوعه گمشدر.
باب فتوی جوارنده جسیم و متین جامع شریف بینظیر لری پیشکاهنده
واقع تربه مخصوصه لرینه دفن اولمشلردر. ادرنه ده کی اسکی جامع شریفده
اولدنیغی مثللو تربه مذکور قیوسنک اوستنده دخی (حجر اسود) اسعدک
برجزئی بولسیدیغی مشهور و اثری مشهور اولغله اماله انظار زیارتله
کسب شرف اولتمشدر.

- غازی سلطان سلیم خان ثانی حضرت تلی -

سلطان سلیمان خان اول حضرت تلی صلیندن ۹۳۰ سنه سی رجینک
التنجی کونی تولد و ۹۷۴ سنه سنده جلوس بیورمشلر و ۹۸۳ سنه سی
شعبانک یکرمی بدنجی کونی ارتحال ایتمشلردر. مدفن شریف لری آیاصوفیه
جامعی حریمده در. مبرات مکمله لرندن ادرنه ده مشهور و بیهمتا جامع
شریف لری و آیاصوفیه نک درون و بیرونده آثار خیره لری واردر.

- غازی سلطان مراد خان ثالث حضرت تلی -

۹۵۳ سنه سی جادی الاولیسنک بشنجی کونی سلطان سلیم خان
ثانی حضرت تلی صلیندن تولد ایله ۹۸۳ سنه سنده جلوس بیورمشلردر.
۱۰۰۳ سنه سی جادی الاولیسنک سکزنجی کونی ارتحال ایتلریله
ایاصوفیه حریمده پدر افخمیلری تربه شریفه سی اتصالنده کائن تربه
مخصوصه لرینه دفن اولمشلردر.

- اکری فاتحی غازی سلطان محمد خان ثالث حضرت تلی -

سلطان مراد خان ثالث حضرت تلی نک مخدوم مفخم لریدر ۹۷۴

سنهسى ذى القعدة سنك يديجى كوني تولد و ۱۰۰۳ سنهسى جادى -
الاوليسنده جلوس و ۱۰۱۲ سنهسى رجبىك اون ايكنجى كون رحلت
ايتشاردر. مدفن شريفلىرى اياصوفيه پيشكاهنده كى اسكى دارالفنون
قارشوسنده كى تربة مزينه دروننده در .

- غازى سلطان احمد خان اول حضرتلىرى -

سلطان محمد خان ثالث حضرتلىرى صلبندن ۹۹۸ سنهسى جادى الا -
خره سنك اون ايكنجى كوني تولد ايله ۱۰۱۲ سنهسى رجبىنده جالس
تخت عثمانى اولمشلر و ۱۰۲۶ سنهسى ذى القعدة سنك يكرمى ايكنجى
كونى ارتحال ايلمشلردر. استانبولده آت ميداننده كى آلتى منارهلى جامع
شريفلىرى جوارنده واقع تربة مخصوصهده مدفوندرلر. اون درديجى
پادشاه عاليجاه اولوب اون درت ياشلرنده جلوس ايله اون درت سنه
مقام معلاى سلطنته رونقساز اولمشلردر .

- سلطان مصطفى خان اول حضرتلىرى -

سلطان محمد خان ثالث حضرتلىرى صلبندن ۱۰۰۱ سنه سنده تولد
ايله ۱۰۲۶ سنهسى ذى القعدة سنك يكرمى ايكنجى كوني برادر اكبرلىرى
سلطان احمد خان حضرتلىرى مقامنه جالس تحت سلطنت اولمشلردر .

- كنج سلطان عثمان خان حضرتلىرى -

سلطان احمد خان اول حضرتلرينك مخدوم كبير مكارم موسوملىرى
اولوب ۱۰۱۳ سنه سنده تولد ايله ۱۰۲۸ سنهسى ربيع الاولنده
عم مكارملىرى سلطان مصطفى خان حضرتلىرى مقامنه كچمش و ۱۰۳۱
سنهسى رجبىك طقوزنجى كوني ارتحال ايتلريله پدر محترملىرى ياتنه
دفن اولمشلردر .

- سلطان مصطفی خان اول حضر تلی -

۱۰۳۱ سنه سنده ثانیاً جالس تخت عالی عثمانی اولوب ۱۰۳۲ سنه سی ذی القعدة سنك اون بشنجی کونی تکرار فراغت و ۱۰۴۸ سنه سنده عالم عقبایه رحلت ایتلدر در .
ایاصوفیه جامع شریفنه متصل کتبخانه قربنده واقع تربته مخصوصه یه دفن ایدلشدر در .

- فاتح بغدادغازی سلطان مراد خان رابع حضر تلی -

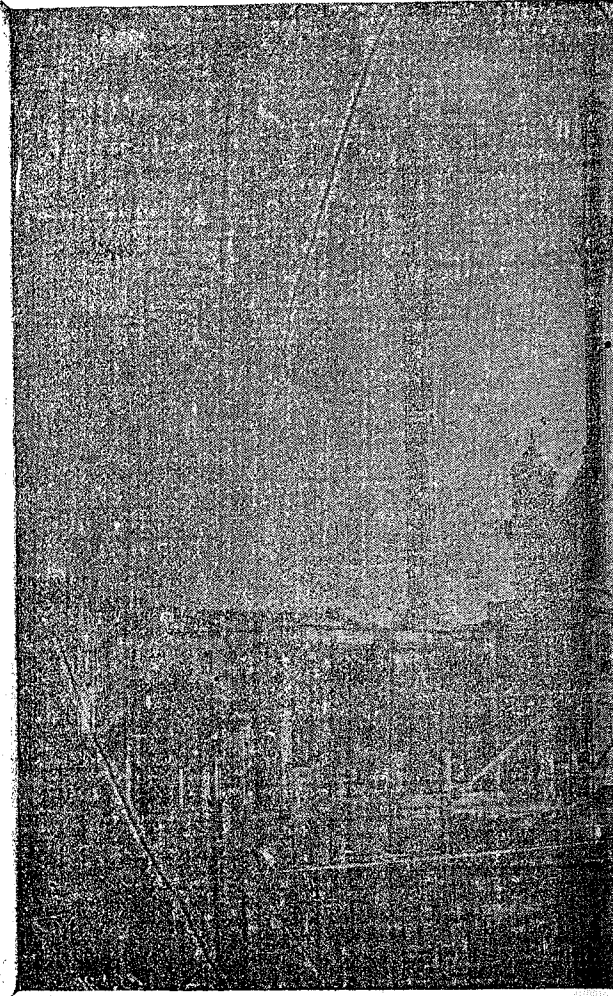
سلطان احمد خان اول حضر تلی صلبندن ۱۰۱۸ سنه سی جدی الاولیسنك یکریمی سکرنجی کونی تولد و ۱۰۳۲ سنه سی ذی القعدة سنك اون بشنجی کونی عم محترمتری سلطان مصطفی خان حضر تلی زینه خلف اولشدر و ۱۰۴۹ سنه سنده ارتحال ایله پدر معتملمرینك یاننه دفن اولمشدر در . کمال قوت و شجاعت فوق العاده ایله شهرت بولمشدر در .

- سلطان ابراهیم خان حضر تلی -

سلطان احمد خان اول حضر تلی صلبندن ۱۰۲۴ سنه سی شوالنك اون اوچنجی کونی تولد و ۱۰۴۹ سنه سی شوالنك اون تنجی کونی برادر ظفر اثرلری سلطان مراد خان رابع حضر تلی مقامنه جلوس ایله ۱۰۵۸ سنه سی رجبیک یکریمی طقوزنده عالم فاییدن رحلت ایتلریله ایاصوفیه جامع شریفی اتصالنده عم اکرماری سلطان مصطفی خان اوله حضر تلی نزدینه دفن اولمشدر در .

اورنگ آباد

جامع شریفی

- غازى سلطان محمد خان رابع حضر تلى -

۱۰۵۱ سنهسى شهر رمضانك يكرى طقوزنجى كونى سلطان ابراهيم خان حضر تلى صلبندن تولد ايله ۱۰۵۸ سنهسى رجبده پدر اعظملى فراغنده جلوس ايشلر و قرق برسنه سلطنتدن صكره ۱۰۹۹ سنهسى محرمك ايكنجى كونى اختيار عزت و ۱۱۰۴ سنهسنده ادر نهده رحلت بيورمشلردر. نعلش عاليلرى استانبوله كتوريلوب باغچه قپوسنده والده محترمه لرى ترخان سلطان حضر تلىنك اثر مكملى اولان يكي جامع حوليسندهكى تربه شريفه يه دفن ايدلمشدر .

- سلطان سليمان خان ثانى حضر تلى -

۱۰۵۲ سنهسنده سلطان ابراهيم خان حضر تلى صلبندن تولد ايله ۱۰۹۹ سنهسنده برادر اكبرلى سلطان محمد خان رابع حضر تلى فراغنده جالس تحت عثمانى اولمشلر و ۱۱۰۲ سنهسنده ارتحال بيور . مشلردر. مدفن شريفلى جده عاليلرى سلطان سليمان خان اول حضر تلى تربهسنده در .

- سلطان احمد خان ثانى حضر تلى -

سلطان ابراهيم خان حضر تلىنك مخدوم اكرملىدر . ۱۰۵۲ سنهسى ذى الحجه سنك التنجى كونى تولد ايله ۱۱۰۲ سنهسى شهر رمضانك يكرى التنجى كونى برادر لرى سلطان سليمان خان ثانى حضر تلى مقامنه جلوس ايشلردر ۱۱۰۶ سنهسنده ارتحال ايله بونلر دخی جده امجدلى سلطان سليمان خان اول حضر تلى تربه سنه دفن اولمشلردر .

- سلطان مصطفی خان ثانی حضرت تلری -

۱۰۷۴ سنه سنده سلطان محمد خان رابع حضرت تلری صلبندن تولد و ۱۱۰۶ سنه سی جادی الآخره سنک یکریمی ایکنجی کونی عم مکرماری سلطان احمد خان ثانی حضرت تلری مقامنه جالس سریر سلطنت اولمشار و ۱۱۱۵ سنه سنده ارتحال دار بقا ایله یکی جامع شریف حولیسنده والده سلطان حضرت تلری تربة شریفه سنه دفن اولمشاردر .

- غازی سلطان احمد خان ثالث حضرت تلری -

سلطان محمد خان رابع حضرت تلرینک نجل عالیبری اولوب ۱۰۸۴ سنه سنده تولد و ۱۱۱۵ سنه سی ربیع الاخرینک ایکنجی کونی برادر مقملمری سلطان مصطفی خان ثانی مقامنه جلوس ایتمشاردر ۱۱۴۹ سنه سنده ارتحال بیورملریله بونلر دخی یکی جامع شریف حریمنده والده سلطان حضرت تلری تربة منیفه سنه دفن اولمشاردر .

- غازی سلطان محمود خان اول حضرت تلری -

۱۱۰۸ سنه سی محرمنک دردنجی کونی سلطان مصطفی خان ثانی حضرت تلری صلبندن تولد ایله ۱۱۴۳ سنه سی ربیع الاولنک اون بشنجی کونی عم مکرماری سلطان احمد خان ثالث حضرت تلری مقامنه تخت عالی بخت عثمانییه جلوس ایتمشار و ۱۱۶۸ سنه سی صفرینک یکریمی سکنجی جمعه کونی ارتحالری وقوعیله یکی جامع یاننده کی والده سلطان حضرت تلری تربة منیفه سنه دفن اولمشاردر .

- سلطان عثمان خان ثالث حضرت تلری -

سلطان مصطفی خان ثانی حضرت تلری صلبندن ۱۱۱۰ تاریخنده

ولادتله ۱۱۶۸ سنهسى صفرينك يكرى سكرنجى كوني برادر
معظملىرى سلطان محمود خان اول حضرتلرينك مقامنه جالس اولمشلر
و ۱۱۷۱ سنهسى صفرينك اون التنجى كوني ارتحال ايله بونلر دخى
والده سلطان حضرتلرى جامع شريفى نردنده اولان تربت و سيعه يه
دفن اولمشلردر .

— غازى سلطان مصطفى خان ثالث حضرتلرى —

۱۱۴۹ سنهسنده سلطان احمد خان ثالث حضرتلرى صلبندن تولد
و ۱۱۷۱ سنهسى صفرينك اون التنجى كوني عم زاده لرى سلطان
عثمان خان ثالثدن صكره سرير سلطنته جلوس ايله ۱۱۸۷ سنهسى
ذى القعدة سنك سكرنجى كوني ارتحال بيورمشلردر . «لالهلى» ناميله معروف
اولان جامع شريفلىرى جوارنده واقع تربت مخصوصه لرينه دفن اولمشلردر .

— غازى سلطان عبدالحميد خان اول حضرتلرى —

سلطان احمد خان ثالث حضرتلرينك مخدوم محترملىرىدر ۱۱۳۷ سنهسنده
تولد ايشلر و ۱۱۸۷ سنهسى ذى القعدة سنك سكرنجى كوني برادر
عالىلىرى سلطان مصطفى خان ثالث حضرتلرى يرينه جالس تحت عثمانى
اولمشلر و ۱۲۰۳ سنهسى رحبنك اون ايكنجى كوني ارتحال ايله باغچه
قپوسنده انشاسنه موفق بيورلدقلىرى مدرسه منيفه و عمارت عامرلىرى
قربنده اولان تربت مخصوصه لرينه دفن اولمشلردر .

— فاتح ثانى مصر غازى سلطان سليم خان ثالث حضرتلرى —

سلطان مصطفى خان ثالث حضرتلرى سلطان احمد خان ثالث حضرتلرى صلبندن
۱۱۷۵ سنهسنده تولد و ۱۲۰۳ سنهسنده عم افخملىرى مقام عاليسنه

جلوس و ۱۲۲۳ سنه سنده ارتحال ایتمشارددر. پدر اکرماری تربۀ شریفهسنده مد فوندرلر .

— سلطان مصطفی خان رابع حضر تلری —

۱۱۹۳ سنهسنده سلطان عبدالحمید خان اول حضر تلری صلبندن تولد ایدوب ۱۲۲۲ سنهسی ربیع الاخر ینک یکریمی برنجی کونی عم زادهلری سلطان سلیم خان ثالث حضر تلری مقامنه جلوس ایتمشار و ۱۲۲۳ سنهسی لیلۀ قدرنده ارتحال ایللریله و پدر مفتحملری تربۀ منیفه سنه دفن اولمشارددر .

— غازی سلطان محمودخان ثانی حضر تلری —

۱۱۹۹ سنه سی شهر رمضاننک اون اوچنجی کونی غازی سلطان عبدالحمیدخان اول حضر تلری صلبندن زیور کهواره شهودا اولوب ۱۲۲۳ سنهسی جمادی الاولسنک دردننجی کونی برادر محترماری سلطان مصطفی خان رابع فراغنده جالس تخت عالی بخت سلطنت و ۱۲۵۵ سنهسی ربیع الاولنک اون طقوزنجی کونی عازم کلشنسرای آخرت اولمشارددر . چنبرلی طاش جوارنده تربۀ مخصوصده مدفوندرلر .

— غازی سلطان عبدالحمید خان حضر تلری —

سلطان محمود خان ثانی حضر تلرینک صلب همایونلرندن ۱۲۲۷ سنهسی شعباننک اون برنجی کونی بالین والاقبال زینت بخشای مهد وجود اولوب ۱۲۵۵ سنهسی ربیع الاولنک اون طقوزنجی کونی پدر عالیکهر لری مقامنه شرف افزای شان واجلال اولمشار و ۱۲۷۷ سنهسی ذی الحجهنک اون یدنجی کونی ارتحاللری وقوعیله سلطان سلیم خان

اول حضرتلری جامع شریفلری جوارنده واقع تربه مخصوصدلرینه
دفن اولمشلردر .

- سلطان عبد العزیزخان حضرتلری -

سلطان محمود خان ثانی حضرتلرینک نجل مکرملریدر ۱۲۴۵
سنه سی شعبانک اون دردیجی کونی قدمنهاده عالم وجود اولوب ۱۲۷۷
سنه سی ذی الحججه سنک اون یدنجی کونی برادرلری غازی سلطان
عبدالمجید خان حضرتلری مقام معالی اتسامنه جالس اولمش و ۱۲۹۳
سنه سی جادی الاولیسنک یکرمی ایکنجی کونی ارتحال ایله پدر معظملری
غازی سلطان محمود خان ثانی حضرتلری تربه لطیفه سنه دفن اولمشلردر .

پیرایه بخشای سریر خلافتسمیر جهانبانی پادشاه عالیجاه
بی همتا و بی مدانی السلطان ابن السلطان السلطان ﴿ غازی
عبدالمجید خان ثانی ﴾ ابن السلطان الفازی عبدالمجید خان

ايدالله خلافته الى آخر الدوران وشيدالله بالعون والقيض
والاحسان افندمن حضرتلرى باليمن والسعود بيك ايكي
يوز اللى سكر سنه متينهسى شهر شعبان شريفنك اون
التنجى چهار شنبه كوني ساعت اون برده كهواره زيب
وجود اوله رق بيك ايكي يوز طقسان اوچ سنهسى ماء
شعبان المكرمك اون برنجى پنجشنبه كوني بالارث والاستحقاق
سرير آراى خلافت وسلطنت اولمشاردر .

جناب مالك الملك ذات شوكتسمات ملوكانه لر ينى كمال
موفقيت ومظفريت وعافيت ايله الى نهاية الازمان تحت
عالى تحت خلافت شاهانه لر نده بردوام بيور سون آمين . بجاه
حضرت سيد المرسلين .

پر صحیفه یوقاروده اشارت قلندیغی وجهله مبدأ دور سعادت ملك
 وملت اولان جلوس میامن مانوس جناب خلافتیناهی بیک ایکی یوز
 طقسان اوچ سنه هجریه سی شهر شعبان المعظمک اون برینه تصادف
 بیک ایکیوز طقسان ایکی سنه رومیه سی اغستوسنک اون طقوزنده
 شرف واقع اولوب هر سنه جلوس همایون شهر آینلری ایسه اغستوس
 اعتباریله اجرا قلمقده ایدوکندن بوسنه متینه ده قنغی کونه تصادف
 ایده جکی بروجه آتی بیان اولنور :

جلوس همایون شوکت نمون حضرت شهنشاهی

۲ ربیع الاخر ۱۳۱۵

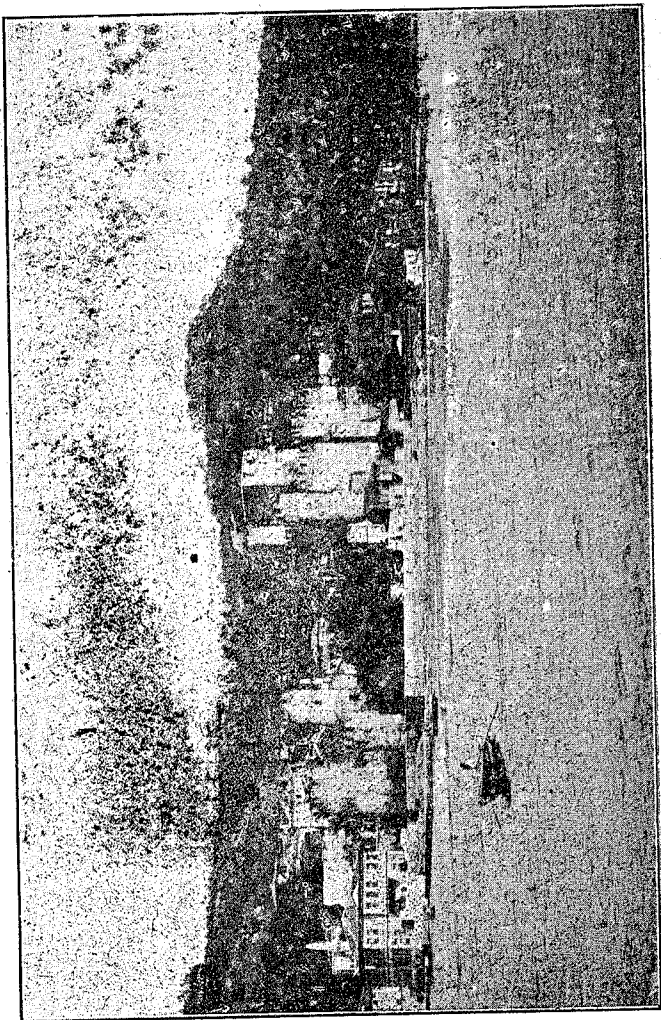
۱۹ اغستوس ۱۳۱۳

صالی کونی

ولادت باهر المیمه جناب پادشاهی

۱۶ شعبان ۱۳۱۵

پازار ایرتسی کونی

روم ایلی حصاری

دوائر رسمیه

خزینة خاصه شاهانه : طولمه بعجه جوارنده

دائرة صدارت عظمی

شورای دولت

داخلیه نظارتی

خارجیه نظارتی

مأمورین ملکیه قومیسونی

باب عالی دائرة سنده در.

ایستاتستیق انجمنی

دستور انجمنی

نفتیش قومیسونی

شورای دولت دائرة سنده در

تسریع معاملات قومیسونی

داخلیه نظارتنده در

باب سرعسکری

سلطان بایزید میداننده در

خاصه اردوی همایونی

باب سرعسکری داخلنده در

مسافر خانه عسکری

سلطان بایزید جامعی قربنده در

دائرة مشیخت علیا

سلیمانیه جوارنده در

عدایه نظارتی

اوقاف همایون نظارتی

دیوان محاسبات

ایاصوفیه جوارنده در

مالیه نظارتی

اورمان ومعادنوزراعت نظارتی

سلطان بایزید جوارنده در

بحریه نظارتی	:	قاسم پاشاده
ترسانه عامره	:	قاسم پاشا جوارنده
اداره مخصوصه نظارتی	:	غلطه ده
لیمان اداره سی	:	غلطه ده قره مصطفی زقاعنده در
نافعه و تجارت نظارتی زراعت بانقہ سی	}	باب عالی جوارنده محمودیہ جاده سنده
معارف عمومیہ نظارتی	}	سلطان محمود تربہ سی جوارنده
رصد خانہ عامره	}	بک اوغلنده
موزہ خانہ ہمایون	}	طوپقپوسرای ہمایونی داخلندہ
رسومات امانتی	:	باغچہ قپوسی جوارنده
درسعادت امتعہ داخلیہ کرکی	}	رسومات امانتی دائرہ سنده
درسعادت امتعہ اجنبیہ کرکی	}	
غلطہ امتعہ اجنبیہ کرکی	}	غلطہ ریختمی اوزرتندہ
غلطہ امتعہ داخلیہ کرکی	}	
میوہ کرکی	:	سرکہ جی قربندہ
مع مسکرات ذخیرہ کرکی	:	قلیح علی پاشا جوارنده
کراستہ کرکی	:	اودون قپوسندہ
شہر امانتی	}	ایاصوفید جوارنده وفیروزاغا محلہ سی قربندہ
ضبطیہ نظارتی	}	
دفتر خانقانی نظارتی	:	سلطان احمد میدانندہ

تلغراف و پوسته نظارتی	:	ضغوق چشمه جاده سنده
حصیه نظارتی	:	غلطه ریختمی جوارنده
برنجی دائره بلديه	:	ديركلر آره سنده
ايكنجي دائره بلديه	:	فاتح جوارنده
اوچنجي دائره بلديه	:	جراح پاشا جوارنده
دردينجي دائره بلديه	:	بشكطاشده
يشنجي دائره بلديه	:	يكي كويده
التنجي دائره بلديه	:	بك اوغلنده
يدنجي دائره بلديه	:	بيوك دره ده
سكزنجي دائره بلديه	:	فاكلبيجه ده
طقوزنجي دائره بلديه	:	اسكدارده
اوننجي دائره بلديه	:	قاضي كوينده

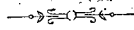

اماكن خصوصيه

- درسعادت تجارت اوطهسى : غلطه ده نوراندو خاننده .
 مشترك المنفعه رژی ادارهسى : غلطه ده بانق عثمانی اداره سنده .
 قره دی لیونه بانقهسى : غلطه ده عزیزیه قره غول خانهسى
 قارشوسنده .
 بورسہ دائرهسى : غلطه ده .

عصر کتبخانه‌شی: باب عالی جاده‌سندۀ نومرو: ۴۴

مطبعه عثمانیه: جنبه‌لی طاش قارشوسندۀ .

مبنائی خیریه

دار الشفا: اسکدارده .

حصکی نسا خسته‌خانه‌سی: استانبولده خصکی جوارنده .

التجی دائرة بلعیدیه خسته‌خانه‌سی: بک اوغلنده قبرستان

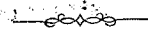
زقاعنده .

دار العجزه: شیشلینده .

آلمانیا خسته‌خانه‌سی: آياس پاشا جوارنده .

روم خسته‌خانه‌سی: یدى-قله خارچنده .

موسوی خسته‌خانه‌سی: بلاطده .

اجتی سفارت وقونسلوس خانه‌لری

آلمانیا سفارتخانه‌سی: بک اوغلنده آياس پاشا جوارنده وقونسلوس

خانه‌سی بک اولنده صوفیه‌لی زقاعنده در .

انگلتره سفارتخانه‌سی: بک اوغلنده تپه‌باشنده وقونسلوس خانه‌سی

خططده مدرسه زقاعنده در .

- اوستریا و مجارستان سفارت و قونسلوس خانه‌سی : بك اوغلنده
طوم . طوم زقاغنده در .
- بلجیقا سفارتخانه‌سی : بك اوغلنده و قونسلوس خانه‌سی فیروز
اغا جاده سنده در .
- اسپانیا سفارتخانه‌سی : بك اوغلنده جاده کبیره و قونسلوس
خانه‌سی بروسی زقاغنده کاشدر .
- حکومات متحده امریقا سفارت و قونسلوس خانه‌سی : بك اوغلنده
جاده کبیره واقعدر .
- فرانسه سفارتخانه‌سی : بك اوغلنده جاده کبیره و قونسلوس
خانه‌سی بك اوغلنده طوم . طوم زقاغنده در .
- یونان سفارتخانه‌سی : بك اوغلنده هاوا زقاغنده و قونسلوس
خانه‌سی بك اوغلنده جاده کبیره در .
- ایتالیا سفارتخانه‌سی : بك اوغلنده ایاس پاشا جاده سنده و قونسلوس
خانه‌سی بك اوغلنده مزارلق زقاغنده در .
- قره طاغ مصلحت کذارلق دائره‌سی : یوغاز ایچنده یکی کوبیده در .
- فلنک سفارت و قونسلوس خانه‌سی : بك اوغلنده جاده کبیره در .
- ایران سفارتخانه‌سی : باب عالی جوارنده و قونسلوس خانه‌سی
سلطان جامی قربنده در .
- رومانیا سفارتخانه‌سی : بك اوغلنده قبرستان زقاغنده و قونسلوس
خانه‌سی امام زقاغنده در .
- روسیه سفارت و قونسلوس خانه‌سی : بك اوغلنده جاده کبیره در .
- صربستان سفارت و قونسلوس خانه‌سی : بك اوغلنده جاده

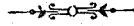
گیرده در .

اسوچ ونوروج سفارت وقونسوس خانه سی : بك اوغلنده جاده

گیرده در .

بلغارستان امارتی قپو کتخدانی دائره سی : بك اوغلنده اصمہلی

مسجدده کاشندر .

در سعادتہ یومی قوریلان بازار لر

ایام محلری

جمعه : قاسم پاشا ، اسکدار ، ایوبده .

جمعه ایرتسی : بشکطاشده .

بازار : بك اوغلنده یکی شهر محله سنده .

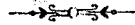
بازار ایرتسی : یکی جامعده .

صالی : بك اوغلنده دقتردار یوقوشنده ، طوپخانہ ده ، شہزادہ

باشندہ .

چهارشنبه : سلطان احمد حولیسندہ ، فاتح سلطان محمدہ .

پنجشنبه : غلطہده پنجشنبه بازارندہ ، جبالیدہ .

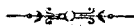
روم ایلی نوق الماده قوماندانی سر-جوم درویش پاشا

درسعادتنده بولنان موزه خانه لری

یکچیری موزه وقیافت خانه سی : سلطان احمد میداننده اسکی
 مکتب صنایع دائره سنده در . اشبو موزه بی سیر ایچون دخولیه (۵)
 غروش ایسه ده فقرا و صبیان ایچون برغروش و عساگر شاهانه ایچون
 (۲۰) پاره در

موزه خانه همایون : طوپ قپو سرای همایونی داخلنده کی چینی
 کوشک دائره سیدر . دخولیه (۵) غروشدر . اشبو دائره جمعه
 کونلری مسدوددر .
 اسلحه موزه خانه سی : طوپ قپو سرای همایونی داخلنده و ضربخانه
 عامره اتصالنده کی بنای مخصوصه در . اشبو موزه بی زیارته خارجدن
 افراد قبول ایدلز .

استانبول مسیره لری

کاغذ خانه یاخود سعد آباد : ایلک بهارک نیسان و مایس
 هنکامنده ارباب ذوق و اصحاب شوق ایله مالیدر .
 خلیج درسعادتنک منتهاسنده واقعدر .
 اعظم شعرای عثمانیه دن ندیمک اشعار هر دم تازه سی (سعدآباد) کلزار لرینه
 بر شهرت ابدیه ، بر طراوت دائمه بخش اینلشدر .
 کوکسو : بوغاز ایچنک الک مشهور بر تفر جکاهیدر . آناطولی

حصارنده در . موسم صیفده برای تفرج اول محل روح افزایه بک
چوق ارباب طبیعت شتاب ایله بخشایش طبعیدن استفاده ایدر لر .
کوچک صو : آناطولی حصارای ایله قندیلی قریه سی آره سنده در
کوکصویه کیدن ارباب طبیعت عود تارنده کوچک صویه ده اوغر ار لر .
بعضی صندال ، قایقار اوزرنده ، بعضی قره ده چایر لقه کشت
و کذار ، افاتۀ روز کار ایدر لر .

بیک : بوغاز ایچنده وروم ایلی جهتده برقریه در . مهتاب
عالی اوراده خوش بصورتده کذار ایدر . حتی بو باده شاعره
مشهوره شرف خاتمک :

ایستر ایسه ک سیر مهتاب اینک

منتظر تشریفکه قصر بیک

شرقی متعارفدر .

بکقوز چایری : بوغاز ایچنک آناطولی طرفنده در . اینک بهار

مسایر دلرباسنددر .

بیوک دره : بوغاز ایچنک اک مشهور ولطیف مواقمنددر .

صولر : کذلک بوغاز ایچنک معروف مسیره لرننددر .

مقری کوی : استانبولک مرمره ساحلی اوزرنده و شرق دمیر

یونک کذار ابتدکی محله واقعدر . صوک بهارده و باغ بوزوی

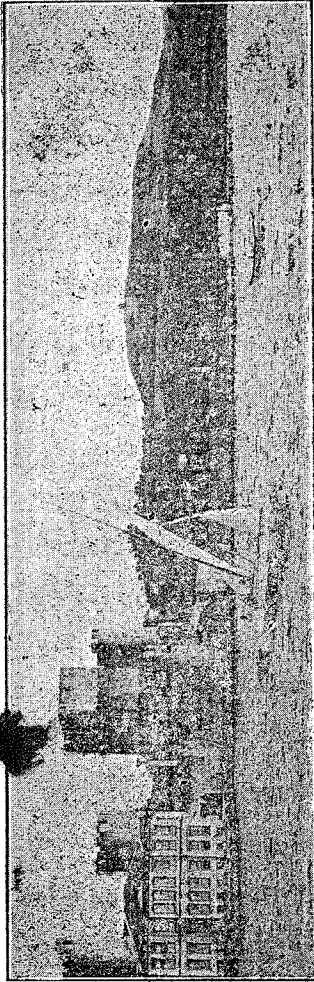
هنکامنده ارباب تفرج و تزهک بر موعده تلاقیسی عد اولنور .

فتار باغچه سی : بو محل لطافت نثار مرمره نک آناطولی ساحلی

اوزرنده وقاضی کوی جوارنده بر موقع سعادت مجامع اولوب اینک بهار دن

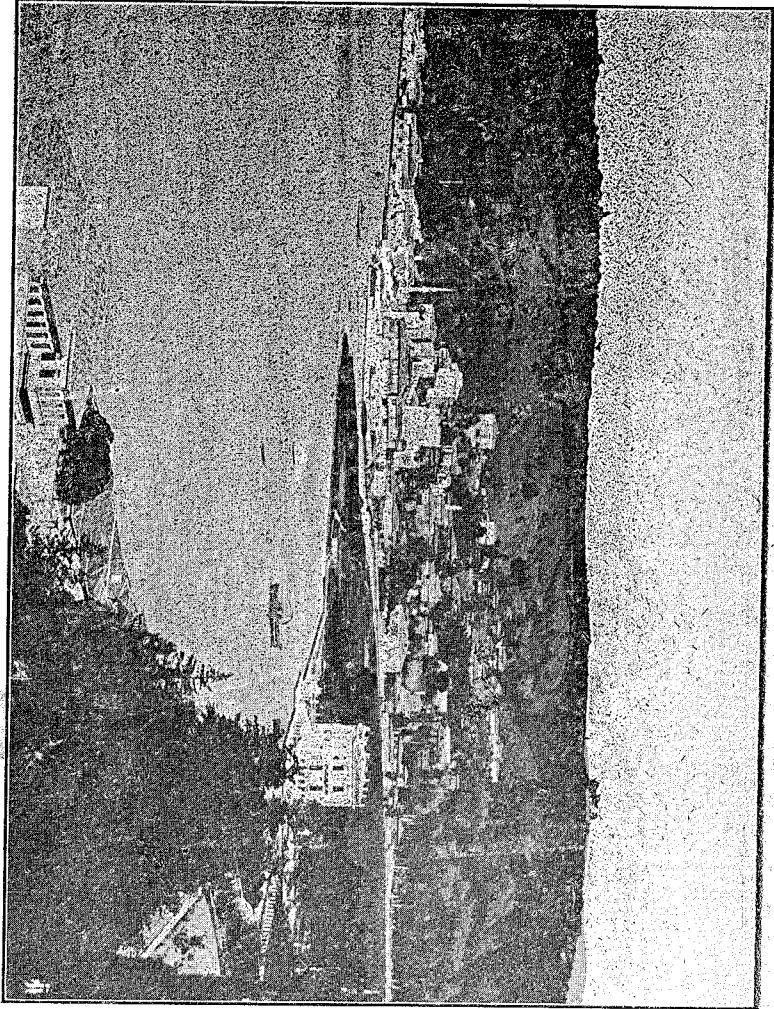
صوک بهاره قدر ارباب نشاطک بر تزه کاه سعادت اکتناهدر

انسان غروب زمانی اوراده طوره رق مرمره اماله انظار ایده جک

اولسه ساعتزجه كنديسنى دالديغى
 خواب حيرتدن بيدار ايدنه مزه
 بيوك آطه : استانبوله برچيق
 ساعت مسافته بعدنده واقعدر .
 لطافت هواى شهر تكيراناندر .
 چام اچاچلرى مشهوردر . بوجهته
 اوربادن بك چوق اجانب موسم
 صيفى امرار ايجون بيوك آطه يه
 كلد كلرى كجى شهر من ذائقه
 داران نشاط وار باب طبيعتى دخى
 يازين بيوك آطه اقامت ايدر لر .
 بيوك آطه ده كى صورت
 معيشت : افريح پر بورانه دن .
 آطه نك مهتاب عالمى ، تور (آطه يي
 دولاشمق) اكلنتيلرى ، ده بارقادر
 (بازار كونلرى) ذوقى ، كيجدلرى
 ريختم پياسه سنى ، ديا بسكينو ،
 معيدين ، بورغوبو ، خرستوس
 اكلنتيلرى وغرب زمانى آيا
 يوركى عالمى خاطره خوش بر اثر
 پراقبور .

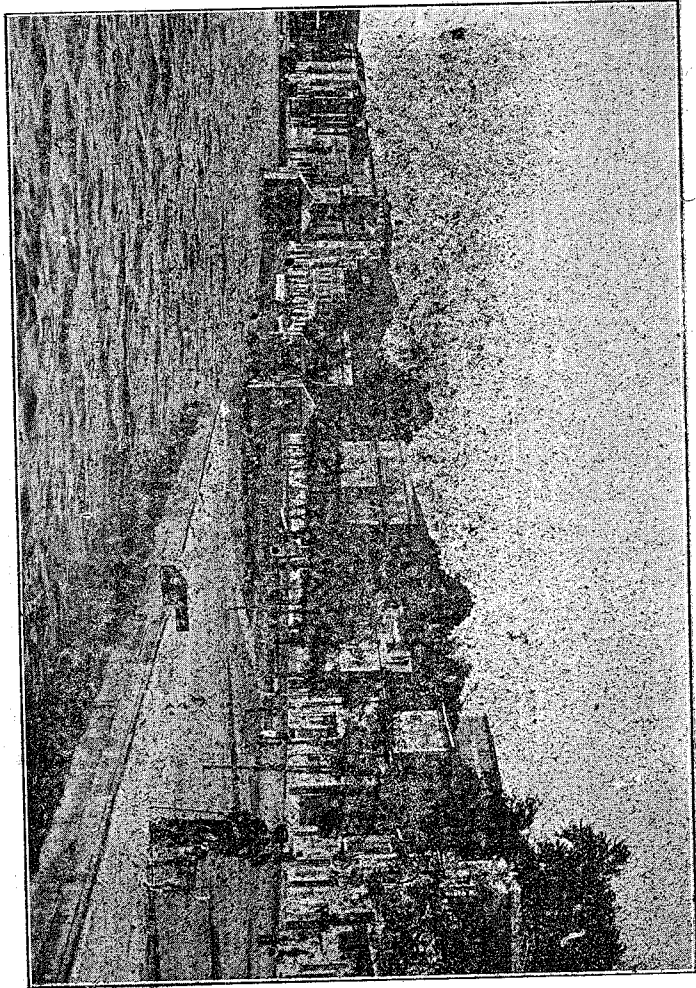

طرايه قري

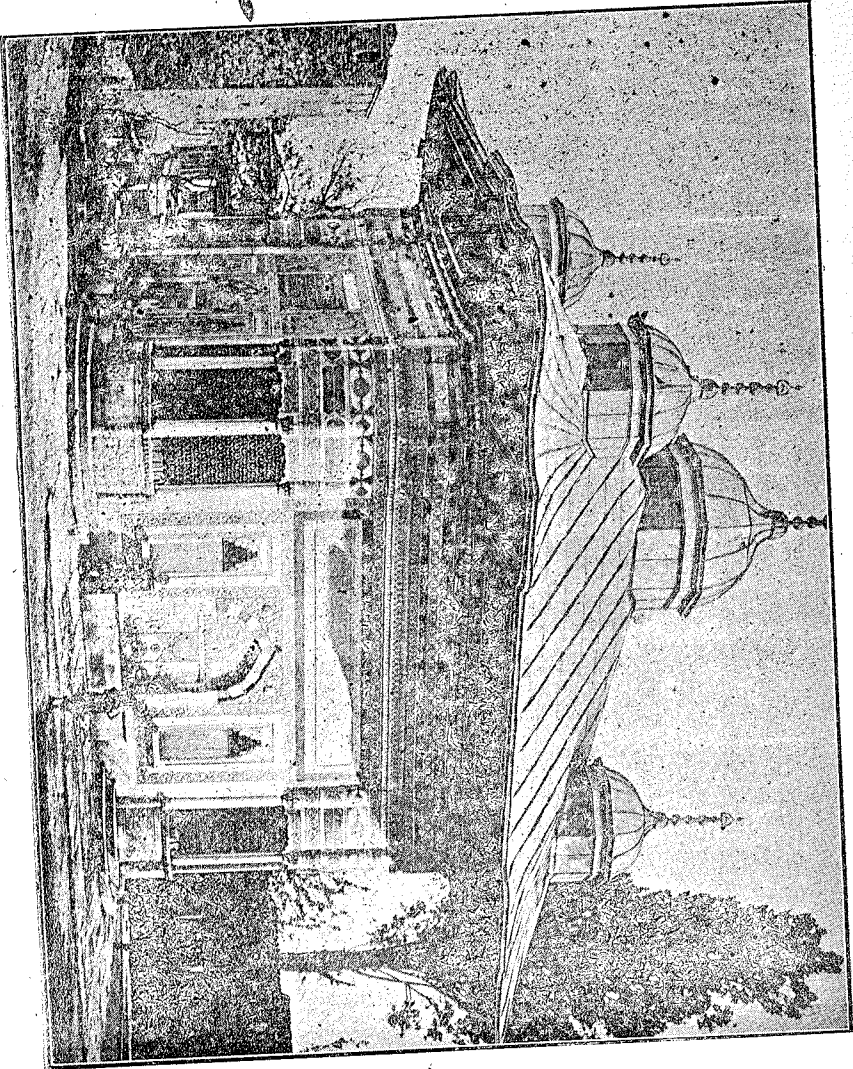
(مشاهير اطباي عثمانيه)

سايله معارفوايه حضرت خلافتينايله مملكتمزده تيشمش وهر برلري فنون طيبه نك برشبه سنده اکتساب ملکه ومهارت ايلش بولنان مابه الافتخار اطباي عثمانيه نرک اک مشهور لرندن بعضيلرينک اساميسيله اقامتگاهلري بروجہ آني درج اولنور :

اسامی	اقامتگاه ومعاينه محللري
غریق سعادتلو فيضي پاشا حضرتلري	شهزاده باشي جوارنده
ميرلوا سعادتلو حاجي نافذ پاشا	جفال اوغلنده
اوپر اتور شهير سعادتلو جيل پاشا	باب عالی چاده سنده (معاينه خانه)
اوپر اتور شهير قائم مقام عزتو فكري بك	سرکه جي جوارنده (اجزاخانه ترکيه)
مکتب طيبه شاهانه فن قبالة معلى	سلطان احمدده بلديه باغچه سي
قائم مقام عزتو بسيم عمر بك	قارشو سنده
اسكدار بلديه طيبی عزتو حسنی بك	اسكدارده احمدیه ده
مکتب طيبه شاهانه كوز خسته لقلري	
معلى بيكباشي رفعتو اسعد بك	باغچه قپوسنده (معاينه خانه)
امراض داخيه وچوجق خسته لقلري	بكلر بكنده استاوروز چنار
طيبی بكلر بكلی رفتلو ابراهيم بك	زقانجي نومرو ۱۲ كوندوز لري
	اجزاخانه ترکيه ده
دو قوتور رفتلو مصطفي نظام الدين بك	قبا صقال جوارنده
خصكى نسا خسته خانه سي اطا سندن	سلطان احمد جوارنده بكر آلتی
رفتلو فرید بك	محلہ سنده
مکتب طيبه شاهانه معلم لرندن دو قوتور	
راشد تحسین بك	اجزاخانه ترکيه (معاينه خانه)
اطباي بحريه دن دو قوتور عمر فواد بك	بكلر بكنده. كوندوز لري اجزاخانه ترکيه ده

مدرسه

(سلطان احمد چغتای)

(استانبولده وقتيله طبع ونشر اولنديني تحقيق ايديله بيان غزته لرك)
(جدولدر)

(ع . فرید) بك بزادرمز طرفندن تلفیق ایدلمشدر :

١٢٤٧	رسمی	تقویم وقایع
١٢٥٦	نیم رسمی	جریده حوادث
١٢٧٧	انگاه افندی	ترجمان احوال
١٢٧٨	» شناسی	تصویر افکار
١٢٨٣	» فلیب	مخبر
١٢٨٤	» اندون	محب
١٢٨٤	.	وادی الجواب
١٢٨٥	.	عطارد
١٢٨٥	علی راشد افندی	ترقی
١٢٨٥	» محمد عارف	استانبول
١٢٨٦	» صدق	مخبر
١٢٨٧	» توفیتی	عصر
١٢٨٧	» رشدی	حقایق الرقايع
١٢٨٧	.	سرقاة
١٢٨٩	احمد مدحت افندی حضر تلی	دور
١٢٨٩	» » »	بدر
١٢٩٠	ابوالضیاء توفیتی بك افندی حضر تلی	سراج
١٢٩٠	انطوان افندی	خلاصة الافكار
١٢٩١	» عصمت	مجموعه معارف
١٢٩١	» »	شرق
١٢٩٢	» عارف	مدنیت
١٢٩٢	» فلیب	وقت
١٢٩٣	پایا دو بلوس افندی	صبح
١٢٩٥	» علی راشد	عمران
١٢٩٥	» عبده	سلامت
٢٢٩٥	» توفیتی	عثمانلی

۱۲۹۵	محمد علی افندی	واسطه ثروت
۱۲۹۹	» سالم	زراعت
۱۳۰۲	» اوتوجیان	صحت
۰۰۰۰	» عمر شوقی	ظهور
۰۰۰۰	معروفی زاده ضیا بك	حسرت

(ایوم درسعادته طبع ونشر اولنان ترجمه)
(غزته ومجموعه لر)

هفته ده بردفنه نشر اولنور	رسمی	جریده عسکریه
» » » »	»	جریده بحریه
» » » »	»	جریده محاکم
» » » »	»	وقایع طبیه عسکریه
» » » »	»	مجموعه امور نافعه وزراعت
» » » »	برهیت طبیه طرفندن	جریده اماکن الصحه
» » » »	»	درسعات تجارت او طه سی غزته سی
یومی	جودت افندی	ترجمان حقیقت
»	محمدنوری	سعادت
»	فلیب	طریق
»	جودت	الاقلام
»	مهران	صباح
ترجمه فرانسزجه	تیقولائییدی	ثروت
مصور اوله رق پنچشنبه کونلری	احمد احسان افندی	ثروت فنون
» » » »	قره بت	رسمی غزته
» » » »	ظاهر بك	خاتلمه مخصوص غزته
» » » »	قره بت	مکتب
» » » »	ظاهر بك	چرحقلمه مخصوص غزته
هر ماهه عن بیک ابتدا سنده نشر اولنور	ابوالضیا توفیق بك	مجموعه ابوالضیا
مصور اوله رق پنچشنبه کونلری	آرتین اصادور یان افندی	مطومات

(ولایات شاهانده طبع و نشر اولتان رسمی و غیر رسمی)
 (غزته و مجموعه لر)

	اسامی و ولایات	اسامی غزته
	سوریه	سوریه
	»	شام
	انقره	انقره
	قسطنونی	قسطنونی
	یانیه	یانیه
	قوصوه	قوصوه
	کرید	کرید
	»	حقیقت
	جبل لبنان	حدیقه الاخبار
	طرابلس غرب	طرابلس غرب
	سلانیک	سلانیک
	»	عصر
	»	مطالعه
	طر بزون	طر بزون
	قونیه	قونیه
	دیار بکر	دیار بکر
	حلب	فرات
	بغداد	زوراء
	خداوندکار	خداوندکار
	»	پروسه
	»	قواند
	جزایر بحر سفید	بحر سفید
	ارض روم	ارض روم
	ادرنه	ادرنه
	ازمیر	آیدین
	»	ازمیر
	»	ترقی
برطانی عربجه		
غیر رسمی		
برطانی روجبه		
غیر رسمی		
برطانی عربجه دیکری فرانسیزجه		
برطانی عربجه		
غیر رسمی		
رساله موقوته		
برطانی عربجه		
»		
غیر رسمی		
رساله موقوته		
غیر رسمی		
رساله موقوته		

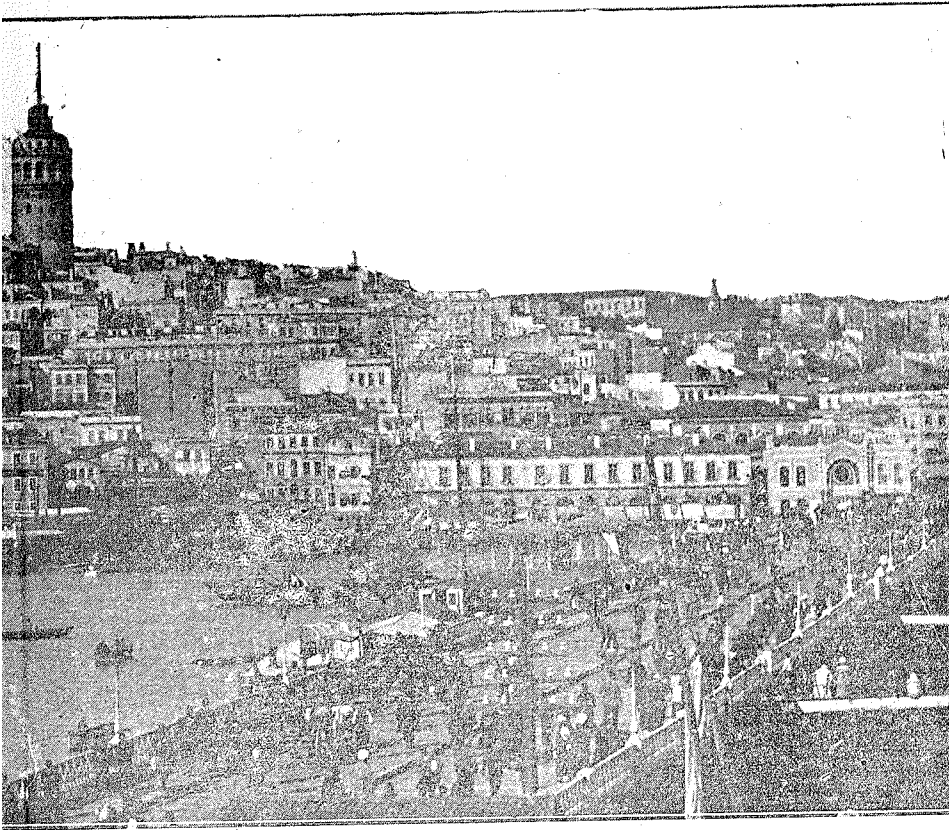
ازمیر	آهنك	غیر رسمی
»	خدمت	»
سیواس	سیواس	
یمن	صنعا	برطانی عربیہ
معموره العزیز	معموره العزیز	
موصل	موصل	
بتلیس	بتلیس	
مناستر	مناستر	
اشقودره	اشقودره	
وان	وان	
بصره	بصره	
خداوندکار	کون طوغدی	(رسالهء موقوتہ یقیندہ نشر اولنہ حق)

(در سعادته مقدما نشر اولنان رسائل موقوتہ)

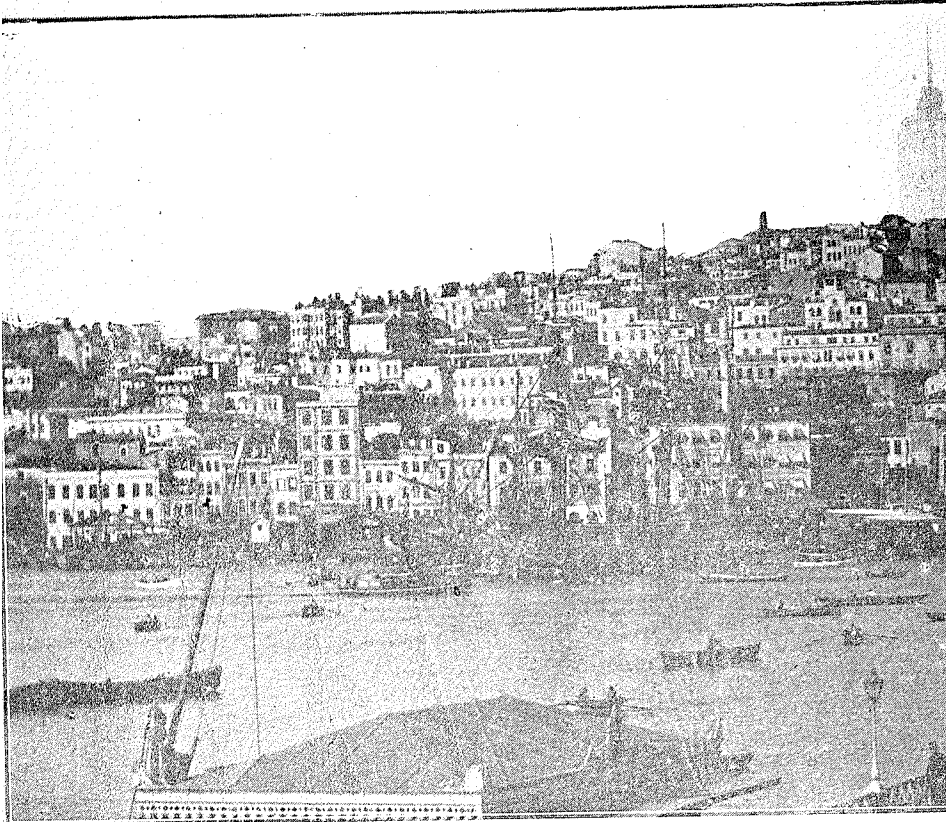
رساله نك اسمی	صاحی	تأسیسی تاریخی
مجموعه فنون	منیف پاشا حضرتلری	۱۲۷۹
مرأت	رفیق بك	۱۲۷۹
مجموعه معارف	عصمت افندی	۱۲۸۳
مضبوطه الفنون	محمد سعید افندی	۱۲۸۹
اوتہ پرو	علی رضا	۱۲۹۰
رونق	نوری	۱۲۹۰
مجموعه	.	۱۲۹۰
قرق انبار	احمد مدحت افندی حضرتلری	۱۲۹۰
صندوق	محمد جمیل افندی	۱۲۹۰
قاصه	طلعت	۱۲۹۰
آثار پراکنده	امین نهاد بك	۱۲۸۹
چكمیہ	سیلانکی توفیق بك	۱۲۹۰
آفتاب معارف	رجائی، ناظم، و صاف، احمد افندیلر	۱۲۹۱
مصباح فلاح	راسخ افندی	۱۲۹۱
جهان	سنوه افندی	۱۲۹۲

تاسیسی تاریخو	صاحبی	رساله نك اسمی
۱۲۹۲	ابوالضیا توفیق بك افندی حضرتلری	محرر
۱۲۹۴	محمد اسعد افندی	دره چاقه
۱۲۹۶	شکری افندی	مجموعه علوم
۱۲۹۷	عثمان نوری افندی	مباحث متنوعه
۱۲۹۹	عارف افندی	مجموعه آثار
۱۲۹۷	محمد نجیب افندی	مصور مشاهیر عالم
۱۲۹۸	محمد شمس الدین .	مدرسه ادب
۱۲۹۹	مفردیج	ارقداش
۱۳۰۰	وصاف ، عارف ، فواد بكار	مصور تركستان
۱۳۰۰	ع . كامل افندی	محاضرات
۱۳۰۰	حمید وهی افندی	آفاق
۱۳۰۰	محمد ظاهر بك	مدرسه فنون
۱۳۰۱	عبیده افندی	بهار
۱۳۰۲	حتی ، نوزاد افندیلر	حاور
۱۳۰۲	محمی الدین وناظم بكار	اعتلا
۱۳۰۲	رضا بك	شعاع
۱۳۰۲	محمد رامز افندی	ناهد
۱۳۰۲	ثریا	حمیت
۱۳۰۲	محمد رامز	ذرات
۱۳۰۲	زهت	برق
۱۳۰۲	محمد رشاد	خدمت
۱۳۰۲	احسان	آثار
۱۳۰۲	عمر ناظم	اره مان طغارجنی
۱۳۰۲	حسنى	ترقی
۱۳۰۲	محمد سعده	منظره
۱۳۰۲	پاپازیان	روضه مصوره
۱۳۰۵	حسن خیراه بك	چانطه
۱۳۰۵	خلیل ادیب بك	صفا
۱۳۰۵	معلم ناجی افندی	سمی
۱۳۰۵	حافی	مجموعه معلم
۱۳۰۵	سلیمان صفوت	رساله حافی
۱۳۰۹	حسین وصاف بك (محرر عاجز)	اشراق
۱۳۰۹	رفعت بك	معلومات متنوعه
		چانطه

تاسیسی تاریخی	صاحب	رساله نیک اسمی
۱۳۰۳	صافی بک	شعله
.....	محمد توفیق بک	شمس روح ادب
.....	فخری	سپا
.....	.	چو جگر قره قرائت
.....	.	خانم
.....	.	قر
.....	محمود ندیم بک	نقطه
.....	.	مجموعه نوادر
.....	عاصم ، احسان ، جلال ، تلوی بکار	شفیق
.....	محمد راشد افندی	حقیقت
.....	کمال	یاغچه
.....	احمد احسان بک	عمران
۱۳۰۷	علی فواد بک	مصور جهان
.....	عارف	مصور مدنیت
.....	یاغچی زاده عثمان نوری افندی	مرآت عالم
.....	.	محیط
.....	.	انوار شرقیه
.....	.	نہال
.....	مصطفی رشید بک	انوار ذکا
.....	.	مؤسسین فنون
.....	.	پایدار
.....	.	تعاون اقلام
.....	.	کاشن
.....	.	ارمغان
.....	نجیب نادر بک	کوکب علم
.....	جواد پاشا حضرتلری	یادگار
.....	.	اطفال
.....	شمس الدین سامی بک	هفته
.....	مصطفی رشید بک	شرق
.....	.	شعله افکار
.....	.	تشویق
.....	.	منظره عالم
.....	.	کونش

(غلطة نك استانبولدا)

ن کورونیشی (

استانبولده سالنامه احداتی

استانبولده الك اول سالنامه ۱۳۶۲ سنه سننده صدر اسبق مرحوم احمد و فیک پاشا طرفندن ترتیب بیورلمشدر .

صکره لری مرحوم جودت پاشا ودها صکره لری مجلس معارف باش کاتبی مرحوم بهجت بکله مجلس مذکور اعضا سندن رشدی بک مرحوم طرفندن ترتیب اولمش و مؤخرأ سالنامه ترتیبی با اراده سنیه معارف نظارت جلیله سی مکتوبی قلمی هیئته تخصیص بیورلمشیدی .

۱۳۰۶ سنه سندن اعتبارأ ده بو کره تأسیس بیوریلان مأمورین مالکیه قوه سی یوننه مربوط سجل احوال اداره سی طرفندن ترتیب ایلمگنده در .

ولایات شاهانده الك اول سالنامه تأسیس اولتان ولایت بوسنه ولایتدر .

مؤخرأ بالعموم ولایات شاهانده دخی برر سالنامه ترتیبی اصول اتخاذه قلمشدر . ع . فرید

تجاری و عسکری ایمانلرندن بعضلرینک امیال

بحریه لرینی مبین جدولدر :

استانبولدن	بیوک چکمهجه	۲۲	میل
»	سلوری	۳۹	»
»	تکفور طانغی	۷۰	»
»	اذمید	۵۵	»

میل	۴۳	مدانیه	استانبولدن
»	۵۳	کملیک	»
»	۷۹	اردک	»
»	۱۱۵	کلیولی	»
»	۱۳۵	قلعه سلطانیه	»
»	۱۹۶	دده اغاج	»
»	۳۳۵	سلانیک	»
»	۳۲۷	غلو ص	»
»	۶۵۱	پرهوزه	»
»	۷۶۳	آولونیه	»
»	۸۰۹	دراج	»
»	۸۴۳	شنیکین	»
»	۲۱۹	مدالی	»
»	۲۸۰	ازمیر	»
»	۲۵۵	ساقز	»
»	۴۲۱	ردوس	»
»	۷۴۶	مرسین	»
»	۸۰۶	اسکندرون	»
»	۸۰۴	بیروت	»
»	۸۱۹	عکا	»
»	۷۸۶	پورت سعید	»
»	۷۳۲	اسکندریه	»
»	۴۵۶	سوده (گریده)	»
»	۶۲۷	درنه	»
»	۷۲۲	بنغازی	»

میل	۱۰۷۱	طرابلس غرب	استانبولدن
»	۹۰۱	مالطه	»
»	۱۱۱۷	تونس	»
»	۱۱۹	ارکلی	»
»	۲۳۱	اینه بولی	»
»	۳۰۵	سینوب	»
»	۳۷۴	صامسون	»
»	۵۱۸	طربزون	»
»	۵۹۱	باطوم	»
»	۱۲۶	بورغاز	»
»	۱۴۶	وارنه	»
»	۱۱۴	کوستنجه	»
»	۳۵۵	اوده سا	»
»	۳۰۰	سیواستوپول	»
»	۵۸۸	پوتی	»
»	۸۷۶	سویس	»
»	۱۳۵۶	ینبوع	»
»	۱۵۱۶	جده	»
»	۱۵۹۶	سواکن	»
»	۱۹۴۱	قران	»
»	۱۹۷۱	حدیده	»
»	۲۱۹۶	عدن	»
»	۴۱۰۱	بصره	»
»	۱۶۳۷	بومبای	عدندن
»	۹۰۶	قولومبو	بومبایدن

قولومبودن	سغاپور	۲۴۹۷	میل
سغاپوردن	هونغ قونغ	۱۴۴۰	»
هونغ قونغ دن	شانغای	۸۲۴	»
هونغ قونغ دن	یوهو هاما	۱۵۷۵	»

یوزوکه دائر معلومات تاریخیه

بوکون کیمک الله باقیله جق اولسه پارمغنده بر یوزوکه کوریلیر . یوزوکه هر شکل وجنسه اعمال اولنور ویا لکز قادینلرک مدار زینتی اوله بیلیرسه ده فی زماننا بو اثر زینتک ارککلره ده سرایت ایتدیکی کوریلیرور .

مرور زمانله یوزوکه نامی ویریلن حلقه علم آثار عتیقه متوغلیتیک تدقیقات ورزشکارانه سی نتیجه سندن منضم اولدیغنه نظراً قدیمه علامت تحکم ورام ایش که بالاخره بو فکر برطاقم افسانه لره سبیت ویرمش مزینات ذاتیه قدما تک قبول ایتدیکی صورتله تلقی ایدلش در. از جمله وقتیه چوراب باغی مقامنده استعمال ایدلش اولان بیله زک دخی پایند طرزنده قوللانمش اوله جق .

مادام که یوزوکه ایله بیله زک آیری آیری برر موهوم بر مقصدله استعمال اولمش؛ یا کردانلق؛

اشمه برالزینی مکماً ایضاح ایتک هر اوچینک نه کبی افکاره مستنداً استعمال ایدلکلرینی وقدیمه نه بولده تعلیق قلندقلرینی اکلایه بیلیمک ایچون قارئین کرامک سطور آتییه نظر مطالعه لرندن کچیرملری لازمدر :

سودای زینت؛ قادیله برابر وجود بولشدر. مثلاً قدیمه قولاقلرینی

دلمك ، برونك برطرفنده دليك آچق وياخود وجودينك قسم
ظاهريبنده هر نه شكنده اولوسه اولسون مجوهرات و مزينات تعلیقي
ایچون شقلر یامدن یارمقلری ، ایاقلری ، بجاقلری کردنی برچوق
طونامق فکری عییا قدماجه سانج اولمامشیدی ؟ ظیانه نظراً
هرایکسیده تطیق اولمش وشوقدرکه بونلر زینت واحتشام مقصدندن
بشقه هبج برشینه خدمت ایتماشدر .

میل ترین بك اوزون ازمانه طوغری اسناد ایدیلوب خرافاتدن
عبارت اولان علامت تحکم و اسارت نشانهلری اووقتلرده اصلا حکم
سورمامشدر .

یوزك حضرت آدم علیه السلامك دورنده موجود ایدوکی
متفق علیهدر .

قدیمده یوزوك ، بیله زك ، کردانلق طاشلردن ، دکزدهکی
قبوقلردن پاییلیر ایمش . صورت استعماللری حقتنده حکمادان (پلین)
معلومات آیهی ویریبور :

« یوزوکلر اول امرده اورته پارمغه طاقیلیر که متعاقباً ایکنجی پارمق
و صکره لری کوچك پارمغه ده تعلیق قلممشدر .

اسکی غولوا قطعه سیله بریتانیاده ایسه یوزوك اورته پارمغه کچیریلوب
حتی کوچك پارمغه اوچ یوزوك بیله بولسدیلیر اکثر یالکنز مهر
یوزوکی طاشیمق صورتیه سائرلردن تمایز ایدر . حالبوکه بعضیلری
مهر یوزوکی نادر ایمش کی کوزل برچکمهجه دروننده - فقط ایدرلر
وهرکیم آنی استعمال مقصدیله چیقاره جق اولورسه اوکسه یه حرمتسزلکده
قصور ایتدیکندن طولانی لغتسخوان اولور . کوچك پارمغه طاقلمش
بریوزوك اوکسه نك دها قیمتدار یوزوکلره مالک بولندیغنی کوسترر .
برچونجی متعدد یوزوکی دبدبه یه واکثر ایسه یوزوکلر کثرتی بوزغناقدن
بشقه برایشه یرامیه حقتنه استناد ایدر ایمش .»

(پلین) ك مسرودات واقعه سندن استدلال اولنه جنی اوزره مهر قوللامق عادی قدیم دن قالمشدر .

بزدرده نشان یوزوکی دینلن یوزوکی (پلین) وقتنده ده مستعمل ایمش . حالبوکه او وقتلرده برارکک زوجه مستقبه سیله نامزدلیکی اجرا قلندینی صردهه نشان یوزوکی طاقلمقده ایمش که فی زماننا خرسیتیا نلرده بو عادت بعدالازدواج اجرا اولنور (ماقس مولاهر) نامنده برمدقق بونشان یوزکنی حامل اولان قادینک آنلرجه آرتق سربسیتیدن محروم قالدیغنه علامت اولدغنی روایت اییدیور که بلکه ده مؤثوق اولان بونهلیات یوقاریده ذکر اولنان خرافاتی تولید ایلمشدر .

حالبوکه حقیقته نشان یوزوکی نافذالحکم بر علامت واز جمله نامزد قالدینه بخش ایدلمش بر اعتماد امینازیدر . خصوصاً اوزمانلر زوجک زوجه مستقبه سنک پارمغنه کچردیکی خالقه شمیدیکی یوزوکلر کی اولیوب بونشان مهر یوزوکی ایدی . زوجه نك قبول ایتدیکی اونشان یوزوکی بر خانه نك بالجمله قیو و طولاباری اناختارلرینی تسلیم ایدن صاحبه خانه کی خصوصات بیتیه حاکم اولدیغنه دال ایدی .

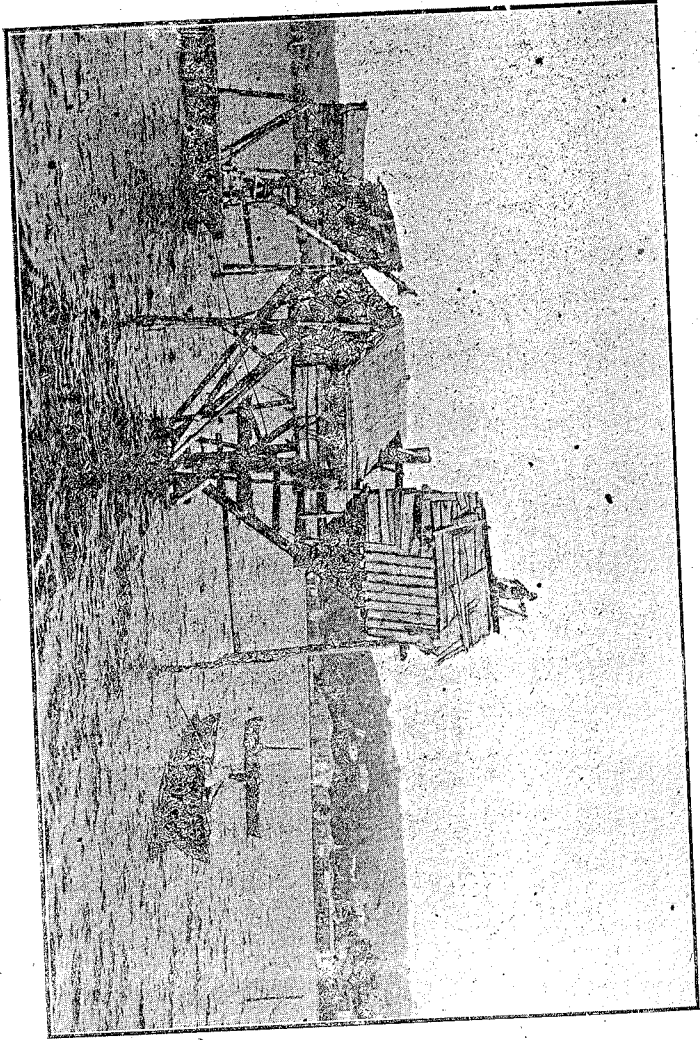
زوجه زوجک تقدمه ناچیزانه سی اولان او خانم ایله خانه نك لوازم مهمه سی کلیدله مکله وظیفه دار ایدی .

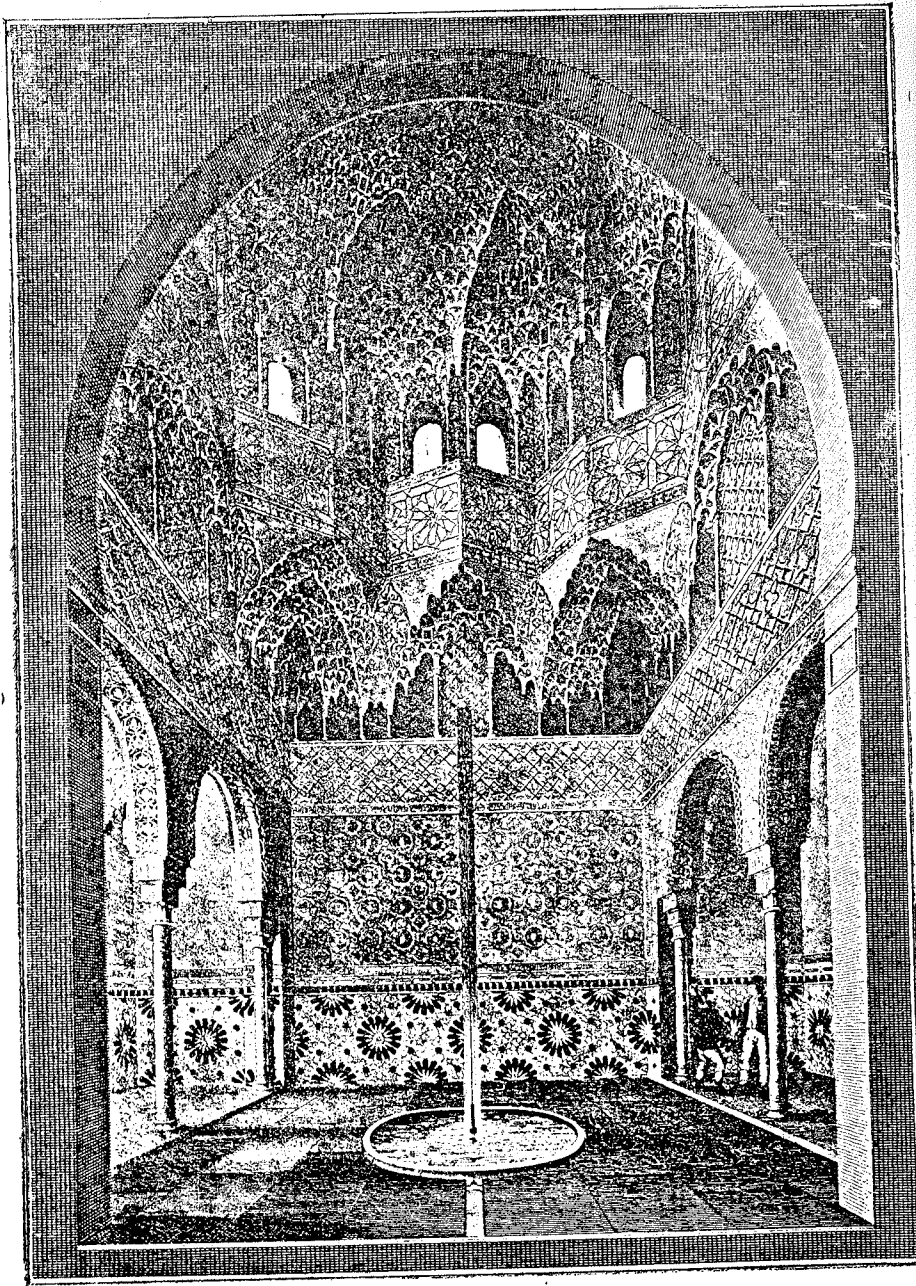
قدماتن (فیشه) نك برد لو آچلمامش اولان کلیدینک زوجه سنک نشان یوزوکیله تمهیر ایدلمش اولدینی استکشات اخیره دن معلوم اولمش بر کیه یتر .

یوزوکه دائر ویریلن معلومات مسروده یه ختام ویرمزدن اول شونیده علاوه ایدلم که فی زماننا نشان یوزوکی تقدیمی یالکزارککه عابد اولیوب مقابله قالدینه زوج مستقبه ویرمکده در . حالبوکه قدیمده یالکزارکک قالدینه ویرر ایمش .

کوپریلی زاده : توفیق

(بوزان خارچنده دالانر)

الممراده ابن سراج ديوانشاهسى

نشانلر

دولت علیه عثمانیهده نشانلر جنت مکان غازی سلطان محمود خان ثانی حضرت تلی زماننده و ۱۲۴۸ سنهسی اغستوسنده احداث اولنوب بونلر رتب مختلفهیه کوره مرصع اولدینی حالده جنت مکان غازی عبدالمجید خان حضرت تلی زماننده و ۱۲۸۶ سنهسی ذی الحججهسنده الغا اولنهرق یرینه مجیدی نشانی وضع ایدلمش و جنت مکان سلطان عبدالعزیزخان حضرت تلینک ایام سلطنتنده و ۱۲۷۸ سنهسی جمادی الاخرهسنده نشان عثمانی احداث اولدینی کبی پادشاه شوکت پناه غازی سلطان عبدالحمیدخان ثانی اشدیمز حضرت تلینک آثار عصرهایونلرندن اولوق اوزره ۱۲۹۵ سنهسی ذی الحججهسنک یکرمی اوجنده امتیاز و شفقت نشان عالیلری و ۱۲۹۹ سنهسی ایلولنده دخی آلتون و کوش امتیاز مدالیلری و ۱۳۰۹ سنهسی اغستوسنده مرصع خاندان آل عثمان نشان ذیشانی احداث و ایاد بیورلمشدر .

§

مجیدی نشانی برنجی وایکنجی و اوجنجی و دردنجی و بشنجی اولهزق بش و نشان عثمانی دخی برنجی وایکنجی و اوجنجی و دردنجی ناملریله درت رتبهدن عبارت اولدقدن بشقه ایکسنک دخی برنجی رتبهلرندن ممتاز برده مرصعلری واردر .

مجیدی نشان هایونی هر برینک آرهسنده علامت سنیة دولت علیه اولان برر آی ییلدیز اولوق اوزره اوچر شعبهلی یدی شعاعدن

عبارت سیم بر کونش رسمنده اولوب دردنجی رتبه‌سنه قدر آلتون و بشنجی رتبه‌سنده سیم لوحه اوزرنده اولمق اوزره وسطلری طغرای غرای حضرت شهنشاهی ایله مزین و بونک اطرافنده کوکز مینا اوزرینه آلتون خطله اشبو نشان عالی‌یه نائلیت ایچون صفت لازمه استحقاقیه اولان (حمیت، غیرت، صداقت) کله لر یله وضع وتأسیدنک تاریخی اولان ۱۲۶۸ سنه‌سی محرر اولوب تعلیق اولنه‌جی محله دخی کوکز مینالی بر آی ییلدیز علامت سنیه‌سی واردر .

نشان عالی مذکورک برنجی رتبه‌سی ، اطرافی یشیل زره‌لی کوکز قوردون ایله صاعدن صوله طاقیلور .
اشبو نشاندن بشقه عین نشانک شکلنده بیوک برشمه‌سی اولوب اشبو شمه صدرک صول طرفه تعلیق اولنور .

ایکنجی رتبه‌سی شریت ایله کردنه طاقیلور . اشبو نشان اوچنجی رتبه‌سندن کوچک بر نشان اولوب بوندن بشقه برنجی رتبه شمه‌سندن کوچک برشمه‌سی دخی اوله‌رق صدرک صاغ طرفه تعلیق قننور .

اوچنجی رتبه‌سی برنجی رتبه‌دن کوچک وایکنجی رتبه‌دن بیوک یالکزر برنشانی اولوب تعریف اولنان رنکده شریت ایله کردنه طاقیلور .

دردنجی رتبه‌سی اوچنجی رتبه‌سندن براز کوچک بر نشان اولوب ذکر اولنان رنکده شریت ایله صدرک صول طرفه طاقیلور .

بشنجی رتبه‌سی دردنجیدن ده اوافق بر نشان اولوب انک کی صدرک صول طرفه آصیلور .

§ نشان عثمانینک شکلی ایسه اورته‌سی کوکز مینا اوزرینه آلتوندن قبارتمه حروف ایله (المستند بالتوفیقات البر بانیه عبدالعزیز خان ملک الدولة العثمانیه) عبارته‌سی و بونک آلتنده دولت علیه‌نک علامت

سنيہ سی اولان برهلالی حاوی واطرافى سکنز شعبه لی سیمدن مصنوع
بر کونش رسمنده در .

نشان عالی مذکورک برنجی رتبه سی صاغدن صوله تعلیق اولنور .
اورته سی یشیل وایکی طرفی کوکز برهائک اوجنه معلق و مر بوط
در . اشبو نشاندن بشقه عین اشانک شکنده بیوک شمشه سی واردر .
اشبو شمشه صدرک صول طرفنه تعلیق اولنور .

ایکنجی رتبه سی ذکر اولنسان حائل رنکده اینجه شربت ایله
کردنه طاقیلور و بوندن بشقه برنجی رتبه سندن کوچک بر شمشه سی
دخی صدرک صاغ طرفنه تعلیق قنلور .
اوچنجی رتبه سی اورته سی یشیل وکناری کوکز و اینجه شربت ایله
کردنه طاقیلور .

دردنجی رتبه سی دیکر لرندن بر آز کوچک بر نشان اولوب ذکر
اولن رنکده شربت ایله صدرک صول طرفنه تعلیق قنلور .
§ امتیاز نشانی دخی دولت علیه نك منافع علمیه و ملکیه و عسکریه سی
مستلزم خدمات فوق العاده ابراز ایدنلره و بر رتبه یه مخصوصدر .

§ شفقت نشانی ایسه محاربه زمانلرنده واحوال و آفات فوق العاده
ظهورنده منحصرأ خدمات مشکوره و مروت مندانه ده بولن و دولت
و ملت و وطنک منفعت و سلامته و مصابین و محتاجینک دفع و تعدیل
احتیاجاتنه هر نه صورتله اولور ایسه اولسون معاونت ایدن و بوکی
احوالده بلا اختصاص انسانیته خدمت و ابراز مآثر حمیت ایلان نسوانه
و پریلور . برنجی و ایکنجی و اوچنجی عنوانلریله اوچ رتبه یه منقسمدر .
و شفقت نشانک برنجی و ایکنجی رتبه لرینک اورته سی درجه لرینه کورم
مرصعدر .

§ امتیاز نشان عالیسی مدالیه سی تبعه صادقۀ عثمانیه دن ابراز صداقت
و شجاعت و استقامت ایدنلرک افعال و حرکات ممدوحه لرینی تقدیرآ

وامثالی تشویقاً منحصرأ طرف اشرف حضرت شهریاریدن احسان بیورملق اوزره احداث ایدلمشدر .

اشبو مدالیه ایکی قسم اولوب برنجیسی بش لیره لق التون مجیدی ثقلت و قطعه سنده آلتوندن وایکنجیسی سیم مجیدی ثقلت و قطعه سنده کموشدن معمولدر .

مدالیه نك بر طرفنده سلطنت سنیه نك آرمه سی و ایکی طرفنده « دولت علیه عثمانیه فوق العاده صداقت و شجاعت ابراز ایدنلره مخصوص مدالیه در . » عباره سی محکوک اولوب بو عباره نك التنده بر هلال موجود اوله رق حامل اوله جق ذاتک بعد الاعطاسمی و مدالیه نك سبب اعطاسی یازملق اوزره هلالک اورتیه سی بوش براغلمشدر .

مدالیه نك قوردله سی امتیاز نشان عالیسنک قوردله سی رنگنده در . نشان مذکور نائل ازلانلر صداقت و شجاعت مدالیه سنک برنجی وایکنجی درجه لرینی احرازه کسب استحقاق ایده جکلزندن وایکسنی ده حائز بولنه جقلدر .

§ مرصع خاندان آل عثمان نشان ذیشانی ولی نعمت بیتمتیز شوکتلو پادشاهمز غازی سلطان عبدالحمید خان ثانی اقدمز حضرت ترینک مآثر جلیله هایونلرندندر . اورتیه سنده کی قطعه زرینه منقوش طغرای هایونک زیرنده بیاض مینادن معمول بر دقنه دالی و نشانک قلاده یه بو بطن ایدیله جکی محالنده کذلک بیاض مینادن مصنوع بر قوردون باغی وارد .

§ آثار خیریة حضرت پادشاهیدن بریده کرید جزیره سنده آسایشک تأمین و تقریری امرنده ابراز آثار فاخره سطوت و جلادت ایدن عساکر شاهانه و بو بابده ایفای خدمت مقبوله ده بولنان بندکانه مخصوص اولملق اوزره ۱۳۰۷ کانون اولی ابتدا سنده (کرید مدالیه سی)

عنوانیه بر مدالیه تاسیس بیورلمشدرکه بونک بر نوعی آلتون ودیگر
نوعی کموشدر .

مذکور مدالیه لرك بر طرفی طغرای غرای حضرت پادشاهی
و ۱۳۰۷ تاریخچه مزین اولدینی کبی دیگر طرفنده :

(کریده ابراز مآثر حسن خدمت و بسالت ایتمش اولان عساکر
شاهانه به مخصوص مدالیه .)

عبارة جلیله سی محرر و منقوش بولمشدر .

مسکوکات عمومیہ

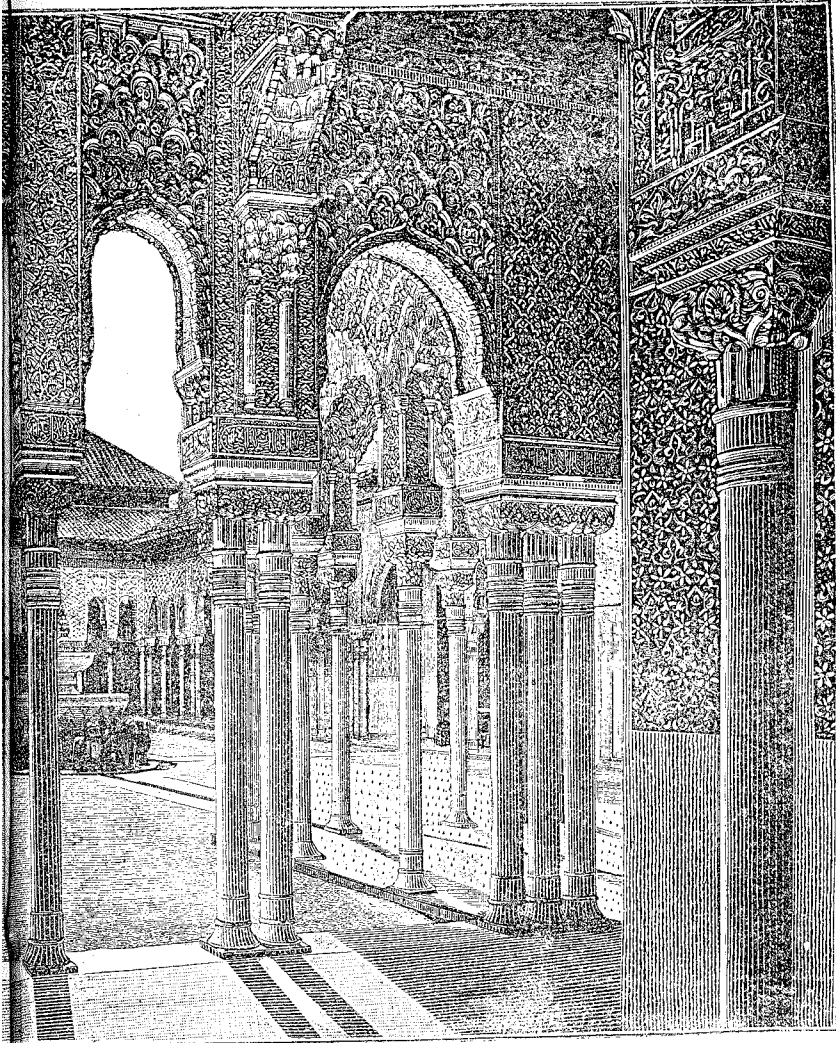
ایدیء تداولده بولنان مسکوکات عمومیہ دن بعضیسی حقندہ نشر
اولنان برایتستیق معلومات آینه نی اعطا ایدہ نور :

دولت علیہ

قیمتجه ساوینی	ثقلانی	مسکوکاتک اسمی	معدن
فرائق	گرام		
۱۱۳ ۹۲	۳۶ ۰۸۲	عثمانلی آتونی (۵۰۰ غروشلق)	آتون
۵۶ ۹۶	۱۸ ۰۴۱	(۲۵۰)	»
۲۲ ۷۸	۷ ۲۱۶	(۱۰۰)	»
۱۱ ۳۹	۳ ۶۰۸	(۵۰)	»
۵ ۷۰	۱ ۸۰۴	(۲۵)	»
۴ ۴۴	۲۴ ۰۵۵	(۲۰)	کروش
۲ ۲۲	۱۲ ۰۲۸	(۱۰)	»
۱ ۱۱	۶ ۰۱۴	(۵)	»
۴۴	۲ ۴۰۵	(۲)	»
۲۲	۱ ۲۰۳	(۱)	»
۱۱	۶۰۱	(۲۰)	»

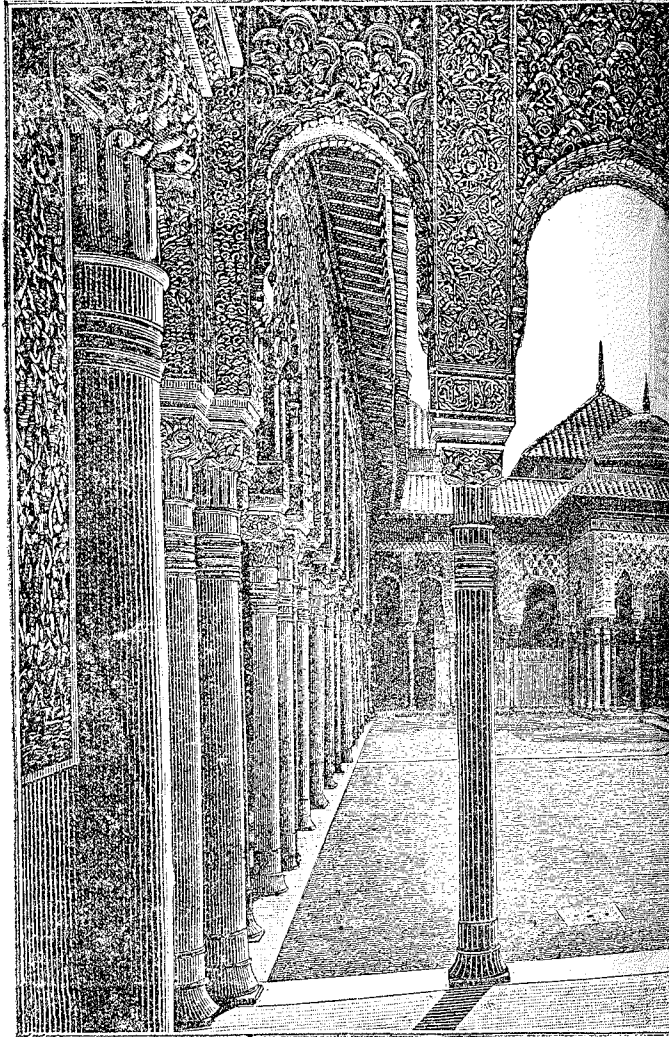
ایران

۱۷ ۶۶	۵ ۰۷۰	۲ تومن	التون
۸ ۸۳	۲ ۸۵۰	۱ تومن	»

الجزا سراك ارسلانر حوليس

۷۸
۰
۱۹۱

لنك كورونيشى

قیمتجه مساویسی	ثقلتی	مسکوکاتک اسمی	معدن
فرانق	گرام	یاریم توهن	آلتون
۴ ۴۲	۱ ۴۲۵	بانابات	»
۱ ۰۴	۵ ۰۲۰	عباس	کھوش
۴۱	۲ ۰۰۸		

فرانسه

۱۰۰	۳۲ ۲۵۸	۱۰۰ فرانق	آلتون
۵۰	۱۶ ۱۲۹	۵۰ فرانق	»
۲۰	۶ ۴۵۲	۲۰ فرانق (فرانسز اتونی)	»
۱۰	۳ ۲۲۶	» ۱۰	»
۵	۱ ۶۱۲	» ۵	»
۵	۲۵	۵ فرانق	کھوش
۱ ۸۶	۱۰	» ۲	»
۹۳	۵	» ۱	»
۴۶	۲۵	۵۰ ساتیمک	»
۱۹	۱	» ۲۰	»

دانیمارقه ، اسوچ ونوروج

۲۷ ۷۸	۸ ۹۶	۲۰ قروتز	آلتون
۱۳ ۸۹	۴ ۴۸	۱۰ قروتز	»
۲ ۶۷	۱۵	» ۲	کھوش
۱ ۳۳	۷ ۵	» (یوزاور)	»
۶۷	۵	۵۰ اور	»

قيمتجه مساويى	تقاق	مسكوكاتك اسمى	معدن
فراق	گرام		
۳۲	۲ ۴۲	» ۲۵	كوش
۱۳	۱ ۴۵	» ۱۰	»
موريس آطهسى			
۴۱	۲ ۳۳	۲۰ سان	كوش
۲۰	۱ ۱۶	۱۰ سان	»
آلمانيا			
۲۴ ۶۹	۷ ۹۶۵	دوب قور (۲۰ مارق)	آلتون
۱۲ ۳۵	۳ ۹۸۲	قورون (۱۰ مارق)	»
۶ ۱۷	۱ ۹۹۱	بش مارقلق	»
۵ ۵۶	۲۷ ۷۷۷	» »	كوش
۲ ۲۲	۱۱ ۱۱۱	» ۲	»
۱ ۱۱	۵ ۵۵۵	» (يوز پغنيغ)	»
۵۶	۲ ۷۷۷	ياريم مارقلق (اللى پغنيغ)	»
انكلتره			
۲۲ ۲۲	۷ ۹۸۸	سوودرن (۲۰ شيلنغ)	آلتون
۱۲ ۶۱	۳ ۹۹۴	ياريم سوودرن (۱۰ »)	»
۵ ۸۱	۲۸ ۲۷۶	قورون (۵ شيلنغ)	كوش
۴ ۶۶	۲۲ ۰۶۲	۲۰ فيلورين (۴ »)	»
۱ ۱۶	۵ ۶۵۵	۲ شيلنغ	»
۳۹	۱ ۸۸۵	آلتى پنس	»
۴۹	۱ ۴۱۴	اوج پنس	»

قیمتجه مساویسی	نقلی	مسکوکاتک اسمی	معدن
فرائق	گرام	ایکی پنس	کھوش
۱۹	۹۴۲		
۱۰	۴۷۱	بر پنس	»

اوستریا و مجارستان

۴۷ ۴۱	۱۳ ۰۹۶	قادر و پیل دوقا	التون
۱۱ ۸۵	۳ ۰۴۹	دوقا	»
۲۱ ۰۰	۶ ۷۷۵	۲۰ قورون	»
۱۰ ۵۰	۳ ۳۸۷	۱۰ قورون	»
۹۳	۵	برقورون (پوزهلهر)	کھوش
۲ ۴۷	۱۲ ۳۴۵	برقیلورین یا خود کولدهن	»

فلمنک

۲۳ ۶۶	۶ ۹۸۸	دوبل دوقا	التون
۱۱ ۸۳	۳ ۴۹۴	دوقا	»
۲۰ ۸۳	۶ ۷۲۰	اون قیلورین	»
۵ ۲۵	۲۵	ریقسدالهر	کھوش
۲ ۱۰	۱۰	۱ قیلورین (۱۰۰ سان)	»
۱ ۵	۵	یاریم قیلورین	»
۵۱	۳ ۵۷۵	۲۵ سان	»

پورتگیز

۵۶	۱۷ ۷۳۵	قورون (۱۰ میلره یس)	التون
۲۸	۸ ۸۶۴	یاریم قورون	»

قيمتجه مساوي سي	ثقاتي	مسكوكاتك اسمي	معدن
فرانق	گرام		آلتون
۱۱ ۲۰	۳ ۵۴۷	خمس »	
۵ ۶۰	۱ ۷۷۴	عشر »	»
۲ ۵۵	۱۲ ۵۰۰	۵ تستون (۵۰۰ ريس)	»
۱ ۰۲	۵	» ۲	»
۵۱	۲ ۵۰	» ۱	»
۲۵	۱ ۲۴	نصف »	»

روسيه

۴۰	۱۲ ۹۰۳	ايمپريال (۱۰ روبله)	آلتون
۲۰	۶ ۴۵۲	نصف ايمپريال (۵ روبله)	»
۴	۲۰	يكي روبله	كموش
۲	۱۰	اللي قوبهك (قاپيك)	»
۱	۵	» ۲۵	»
۴۰	۳۶	» ۲۰	»

چين

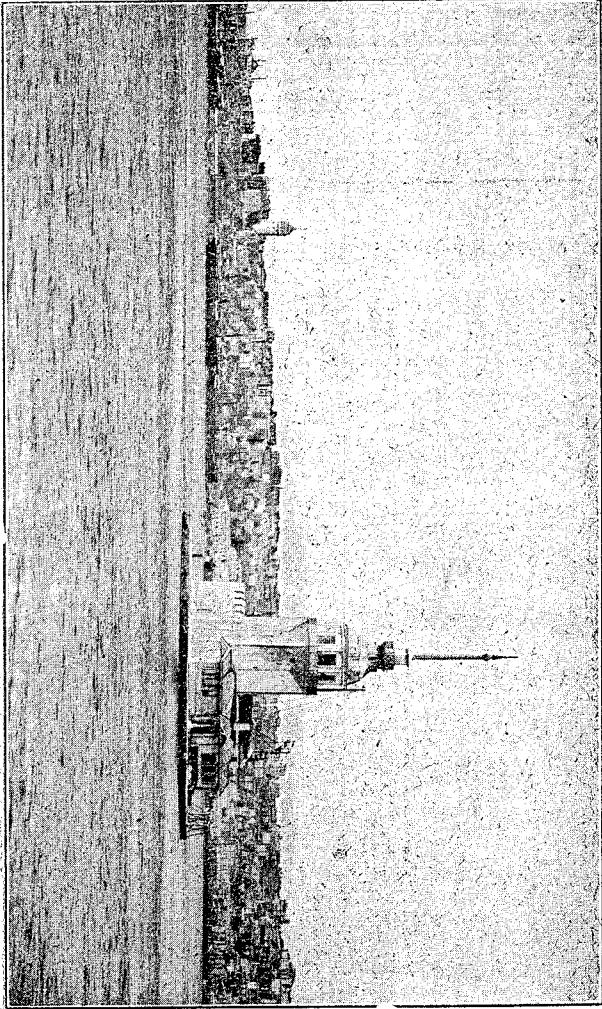
۵ ۳۸	۲۶ ۹۰	بري ياستر	كموش
۲ ۵۷	۱۳ ۴۵	نصف بي ياستر	»
۹۸	۵ ۳۸	خمس بي ياستر	»
۴۹	۲ ۶۹	عشر بي ياستر	»
۸ ۲۶	۳۷ ۵	تائل هايقوان	»
۷ ۴۳	۲۴ ۳	تائل شانغاي	»

هندستان

۳۶ ۸۳	۱۱ ۶۶	موهور (۱۵ روبيه)	آلتون
-------	-------	--------------------	-------

قيمتجه مساوي سي	تقلى	مسكو كاتك اسمى	معدن
فراق	گرام	ثلثان موهور	آلتون
۲۴ ۵۵	۷ ۷۷	ثلث موهور	»
۱۲ ۲۸	۳ ۸۹	روپيه	كوش
۱ ۱۹	۵ ۸۳	ربع روپيه	»
۵۹	۲ ۹۱	ثمان روپيه	»
۳۰	۱ ۴۶		
هند وچيني (فرانسز)			
۵ ۴۰	۲۷	پي ياستر دو قومرس	كوش
۲ ۷۰	۱۳ ۵	نصف پي ياستر	»
۱ ۰۸	۵ ۴	خمس پي ياستر	»
ژاپونيا			
۱۰۳ ۳۳	۳۳ ۳۳	۲۰ يهن	آلتون
۵۱ ۶۷	۱۶ ۶۷	۱۰ يهن	»
۲۵ ۸۳	۸ ۳۳	۵ يهن	»
۱۰ ۳۳	۳ ۳۳	» ۲	»
۵ ۱۷	۱ ۶۷	» ۱	»
۵ ۳۹	۲۶ ۹۵۶	» ۱ (۱۰۰ سان)	كوش
۲ ۲۲	۱۲ ۵	۵۰ سان	»
۸۹	۵	» ۲۰	»
۴۴	۲ ۵۰	» ۱۰	»
۲۲	۱ ۲۵	» ۵	»
مصر			
۲۵ ۶۱	۸ ۵۰	مصر آلتوني	آلتون

قیمت به مساویسی	تعلق	مسکوکات کاسی	معدن
فرانق	گرام	اللی غروشلق	آلتون
۱۲ ۸۱	۴ ۲۵	یکرمی غروشلق	»
۵ ۱۳	۱ ۷۰۰	اون غروشلق	»
۲ ۵۶	۸۵۰	بش غروشلق	»
۱ ۲۸	۴۲۵	یکرمی غروشلق	کروش
۵ ۱۸	۲۸	اون غروشلق	»
۲ ۵۹	۱۴	بش غروشلق	»
۱ ۲۹	۷	ایکی غروشلق	»
۵۲	۲ ۸۰۰	بر غروشلق	»
۲۶	۱ ۴۰۰		
		زنکیار	
۲۵ ۹۱	۸ ۳۵۹	بش دولار	آلتون
۵ ۴۴	۲۷ ۲۱۵	بر دولار	کروش
		حبش	
۵ ۲۰	۲۸ ۰۷۵	بر تالاری	کروش
۲ ۶۰	۱۴ ۰۳۷	نصف تالاری	»
۱ ۳۰	۷ ۰۱۸	ربع	»
۶۵	۳ ۵۰۹	ثمن	»
		فاس	
۵ ۸۲	۲۹ ۱۱۶	۱۰ اونس	کروش
۲ ۷۰	۱۴ ۵۵۸	» ۵	»
۱ ۳۵	۷ ۲۷۹	۲,۵ اونس	»

قبر قاسمی

قیمتجه مساویسی	تقائی	معدن	مساو کاتک اسمی
فرانق	گرام	کموش	
۵۴	۲ ۹۱۱	»	۱
۲۷	۱ ۴۵۵	»	نصف
حکومات متحده آمریکا			
۱۰۳ ۶۵	۳۳ ۴۳۶	آلون	دوبل اغل (۲۰ دولار)
۵۱ ۸۳	۱۶ ۷۱۸	»	اغل (۱۰ »)
۲۵ ۹۱	۸ ۳۵۹	»	نصف
۱۵ ۵۵	۵ ۰۱۵	»	۳ دولار
۱۲ ۹۵	۴ ۱۷۹	»	ربع اغل
۵ ۱۸	۱ ۶۷۲	»	دولار
۵ ۳۴	۲۶ ۷۲۹	کموش	دولار (۱۰۰ سان)
۲ ۵۰	۱۲ ۵۰۰	»	نصف دولار
۱ ۲۵	۶ ۲۵۰	»	ربع دولار
۱ ۰۰	۵	»	۲۰ سان
۵۰	۲ ۵۰۰	»	دیم
کانادا			
۲ ۳۹	۱۱ ۶۲	کموش	۵۰ سان
۱ ۱۹	۵ ۸۱	»	۲۵
۹۷	۴ ۷۱۳	»	۲۰
۴۹	۲ ۸۵۶	»	۱۰
ارض جدید آطه سی			
۱۰ ۵۱	۳ ۳۲۸	آلون	۲ دولار
۲ ۴۲	۱۱ ۷۸۲	کموش	۵۰ سان

قیمتجه مساویسی	ثقلی	معدن	مسکوکاتک اسمی
فرائق	گرام	کھوش	» ۳۰
۹۷	۴ ۷۱۳		» ۱۰
۴۹	۲ ۸۵۶	•	

ارزاتین

۲۵	۸ ۰۶۴	آلتون	آرژانتیو (۵ پسو)
۱۲ ۵۰	۴ ۰۳۲	»	» نصف
۵ ۰۰	۲۵	کھوش	پسو
۲ ۵۰	۱۲ ۵۰۰	»	۵۰ سان
۱ ۰۰	۵	»	» ۲۰
۰۰ ۵۰	۲ ۵۰۰	»	» ۱۰
۲۵	۱ ۲۵۰	»	» ۵

برہ زیلیا

۵۶ ۶۳	۱۷ ۹۳	آلتون	یکرمی بیک رهیس
۲۸ ۳۲	۸ ۹۶	»	اون بیک رهیس
۱۴ ۱۶	۴ ۴۸	»	» بش بیک
۵ ۱۹	۲۵ ۵۰۰	کھوش	» ایکی بیک
۲ ۶۰	۱۲ ۷۵۰	»	» بیک
۱ ۳۰	۶ ۳۷۵	»	» بش بوز

شیلی

۴۷ ۲۸	۱۵ ۲۵۳	آلتون	قوندور (۱۰ پسو)
۲۳ ۶۴	۷ ۶۲۷	»	» دو بلون (۵)
۹ ۴۵	۳ ۰۵۰	»	» اسکودو (۲)
۴ ۷۳	۱ ۵۲۵	»	پسو

قيمتجه مساوي يسي	ثقلتي	مسكوكاتك اسمي	مدن
فرائق	گرام	پسو (۱۰۰۰ سانتاوو)	كهوش
۵	۲۵	۵۰ سانتاوو	»
۲ ۵۰	۱۲ ۵۰۰	» ۱۰	»
۱ ۰۰	۵	۱ ديسيمو	»
۵۰	۲ ۵۰۰	» نصف	»
۲۵	۱ ۲۵۰		

كواتملا

قيمتجه مساوي يسي	ثقلتي	پسو	كهوش
۵	۲۵	۴ ره آل	»
۲ ۵۰	۱۲ ۵۰۰	» ۲	»
۱ ۱۶	۶ ۲۵۰	» ۱	»
۵۸	۳ ۱۲۵	» نصف	»
۲۹	۱ ۵۶۳		

مكسيقا

قيمتجه مساوي يسي	ثقلتي	پسو	التون
۱۰۲ ۰۰	۳۳ ۸۴	۲۰	»
۵۱	۱۶ ۹۲	» ۱۰	»
۲۵ ۵۰	۸ ۴۶	» ۵	»
۱۲ ۷۵	۴ ۲۳	» ۲,۵	»
۵ ۱۰	۱ ۶۹۰	» ۱	»
۵ ۴۳	۲۷ ۰۷۳	پسو	كهوش
۲ ۷۱	۱۳ ۵۳۶	۵۰ سانتاوو	»
۱ ۳۵	۶ ۷۶۸	» ۲۵	»
۵۴	۲ ۷۰۷	» ۱۰	»
۲۷	۱ ۳۵۳	» ۵	»

اوروپا حکمدارانی

ارکوستاویقتوریا

ایکنجی کیلیوم

المانیا ایمپراطوری
ایکنجی کیلیوم

مشار الیه ۱۸۵۹ کانون ٹائسنک ۲۷ نجی کونی تولد و ۱۸۸۸
جزیرانک اون بشنجی کونی مقام حکمداری یہ قعود ایتمش و ۱۸۸۱
تاریخندہ (اوکوستاویقتوریا دوسلسبونع — هولستین) ایله ازدواج
ایلمشدر .
آلمانیا ایمپراطورلغنک نفوسی ۵۱,۷۵۸,۰۰۰ مقدارندہدر . برکیلو
مترو اراضی یہ ۹۱ نفوس اصابت ایدہ یور .

الیزابت

فرانسواژورف

اوستریا ایمپراطوری و مجارستان قرالی
برنجی فرانسواژورف

مشار الیه ۱۸۳۰ اغستوسنک ۱۸ نجی کونی دنیاہ کلہرک ۱۸۴۸
کانون اولنک ۲ نجی کونی اوستریا ایمپراطورلغی و ۱۸۶۷ تاریخندہ

ایتمش و ۱۸۹۴ سنه سنده پرنسس (آلیکس دو هس) (کنامی الحاله هذه .
الکساندرا فؤدورونادر) ايله تزوج ایلمشدر .
روسیه نك نفوسی ۱۲۶,۳۴۷,۰۰۰ مقدارنده در . بر کیلو
مترو اراضی به ۵,۷ کشی اصابت ایتکده در .

ماری قریستین

اسپانیا قرالی

اون اوچنجی آلفونس

مشار الیه ۱۸۸۶ مایسنک ۱۷ نجی کونی تولد و یوم مزبورده مقام
حکمداری به قعود ایتمشدر .

مشار الیهک حدات سنی بولمق جهتیله امور اداره حکومت
والدهسی (ماری — قریستین دوت) طرفندن نیابه تمشیت ایدلمکده در .
اسپانیا قرالغناک سکنه سی ۱۷۰۵۶۵,۶۳۲ مقدارنده در . بر کیلو
مترو اراضی به ۳۵ نفوس اصابت ایده یور .

مادام فور

فلیکس فور

فرانسه رئیس حکومتی

موسیو فلیکس فور

مشار الیه ۱۸۴۱ کانون ناینسک . ۳۰ نجی کونی تولد ایتمش و ۱۸۹۵

كانون ثانیستك ۱۷ نجی كونی ریاست حكومتہ انتخاب قلمشدر .
فرانسہ حكومتك مقدار نفوسى ۳۸,۲۳۸,۹۶۹ دن عبارتدر .
بركيلومترو اراضی به ۷۱ نفوس اصابت ایدہ ور .

انكلترہ قرالیچہسى
ويقتوريا

مشارالہا ۱۸۱۹ مایسنك ۲۴ نجی كونی دنیاہہ كلہرك ۱۸۳۷
حزیرانك ۲۰ نجی كونی مقام حكمداری به قعود ایتمش و ۱۸۴۰ سنہ سنده
تأهل ایلمشدر .
انكلترہنك (مستعمراتی داخل اولمدینی حالده) مقدار نفوسى
۳۸,۱۰۴,۹۷۵ دن عبارتدر . بركيلومترو اراضی به ۱۲۰ كشی اصابت ایدہ یور .

یونان قرالی
برنجی ژورژ

مشارالہ ۱۸۴۵ كانون اولنك ۲۴ نجی كونی تولد ایدرك ۱۸۶۳
حزیرانك بشنجی كونی قاعد حكمداری اوامش و ۱۸۶۷ سنہ سنده روسیہ

خاندان امپراطوریسی اعضاسندن غراندوق دوقسطنطینک کریمهسی
حشمتلو اولغا حضرتلری ایله تزوج ایتشدر .
یونانستانک مقدار نفوسی ۲,۱۸۷,۲۰۸ دن عبارتدر . بر کیلو
مترو اراضی به ۳۴ کشی اصابت ایدهبور .

ایتالیاقرالی
هومبرت

مشارالیه ۱۸۴۴ سنهسی مارتسک ۱۴ نجی کونی دنیایه کله رک
۱۸۷۸ کانون ثانیسک ۹ نجی کونی ایتالیا قرالغی مقامنه قعود
ایتمش و ۱۸۶۸ سنهسنده (مارغربیت دوساواوا) ایله ازدواج ایلمشدر .
ایتالیاقرالغسک نفوسی ۳۰,۹۱۳,۶۶۳ مقدارندهدر .
بر کیلو مترو اراضی به ۱۰۷ کشی به اصابت ایدهبور .

ویلهلمین

ایما

فلمنک قرالیچهسی
ویلهلمین

مشارالیا ۱۸۸۰ اغستوسنک ۳۱ نجی کونی تولد و ۱۸۹۰

تشرین نایبنت ۲۳ نجی کونی مقام حکمداری به قعود ایشدر .
حشمتلو ویلمهلمین حضر تلرینک حدات سنی بولمق حسینیه
امور اداره حکومت والدهسی (امدادو والدهک - پرمون) طرفدن
رؤیت ایدلمکده در .

فلمنکک نفوسی ۴,۷۳۲,۹۱۱ مقدارنده در . بر کیلو متره
اراضی به ۱۴۳ کشی اصابت ایده یور .

رومانیا قرالی
برنجی شارل

مشارالیه ۱۸۳۹ سنهسی نیسانک ۲۰ نجی کونی تواد و ۱۸۶۶
مارتنک ۲۶ نجی کونی مقام قرالی به قعود ایش و ۱۸۶۹ سنهسنده
« الیزابت دووینه د » ایله ازدواج ایلمشدر .
رومانیاک نفوسی ۵,۰۳۸,۲۴۲ مقدارنده در . بر کیلو متره
۳۹ کشی اصابت ایدیور .

اسوچه و نوروچ قرالی اوسقار

یادغران دووق فرهدریتی لونی

بیوک آطه خاطر اتندن :

چام آتی

بیوک آطه حقنده کی احساسات قلبیه می شوور قیاردیه صیه نشدیره ق
بجر محیط کیری بر شیشه به طولدیرمق قیلندن اوله جقدر .

آطه دیردیمز تا کولکدن چیقان بر آه حزینی اوف صداسی تعقیب
ایدر . حیات نهدر؟ شبابت نهدر؟ بوالری بکا تعریف ایدن؛ بکایدیرن
بیوک آطه در .

بن بیوک آطه به کلدیکم زمان هنوز التی یا شننده ایدم . وجودم کی
پک صبی ارلان انکارم آطه ده پک چابوق کسب انبساط ایتدی .
شهرک هر درلو دغدغه سندن آزاده بولنان جزیره مز هر نه قدر آفرانغه
علمک اوج بالاسنده بولتمقده ایدی ایسه ده بن حال صباوت ایله او عالمه
داخل اولدیغمدن ودها طوغریسی دخول ایچون لازم کن مراسم
بحق ایفا ایدمه جکدن اوکی احواله قولاق اصماز ، لاقیدانه ، در بدرانه
حرکت ایدر ایدم . مراسم فرنج پرورانه نیم ایچون عادت بار تقیل ایدی .
صباحلری ایرکندن قالقار ، کوشکمهزه یقین بولنان خرسسترس
کهارینه چیقار ؛ انتخاب ایتدیکم بر موقع لطافت مجامعه و چام آغاجری
التنده او طوره زق بحر تفکره دالار ایدم .

طبعاً خیال پرست اوله زق یرادلمش اولدیغمدن چام آغاجلری التنده
بعض دفعه طلوع شمسی تماشا اتمک اوزره ایرکدن کلیر از میدجه اتندن
عرض انوار مسعدت ایده جک آفتاب جهان تانی سیر ایدر ؛ بعض دفعه ده
اقتساملین ضیای شمسیک وداع حزینی مشاهده ایچون کج وقتله قدر
اوراده قالیر ایدم .

الواح طبیعتی شو صورتله چاملر التندن سیر ایله برحس شاعرانه
برعالم بالایه قاپیلان افکارم توسع ایتدکجه بوکی خواطر لطیمة نك قلبمده
ابدیاً نقش پذیر اولسی ارزوسی دهها زیاده آرتار ایدی .

*
**

اون ، اون بر یاشنده ایدم . بر کون ینه خرسموس اورمانلغنه
چیقمش ، چام التنده او طورمش ، اطرافی سیر ایدیور ایدم . بو
صرده طقوز یاشارنده بر قیز چو جفی مریه سیله برابر کلدی .
یانمده کی صندالیه او طوردی .

برسیهای لطافت احتوا و بر چشم دلربایه مالک اولان بو نورسیده
کل منفردانه او طورمه ایشمامش اولمسندن ناشیدر که همان یانمه
تقریبه بعد السلام بر طور لایالیانه ایله :

— هایدی اوینایه لم ؟

دیدی .

سائقه صباوتله بو کوزل قزک شوسوزلینه قارشی :

— کوزلم هایدی اوینایه لم ؟

دیدم . او کوندن اعتباراً اونکله ارقداش اولدق . اسمارمزی
یکدیگر مزه سویلنک . او بنم اسممی او کړندی . بنده انک اسمنی او کړندم
اونک اسمی کندی کبی کوزل ایدی . او ، بنم اسممی چاغردینی
زمان بر لطافت حس ایدلز ایدی . فقط بن اونی اسمی بولنان (کل)
ایله توسیم ایتدکجه بر لطافت ؛ خنده ایله متمیز بر سعادت
حس اولنور ایدی .

ازهار بهارک بر غنجه تابناکی وشکوفه زار بکرک بر زهره فرخناکی اولان
کل ایله مصاحبات طفلانه مزه تام اوچ سنه دوام ایتدی . هر صباح
چاملر التنده کولر اوینار ایدک .

کلاک کولسی ، انکشاف مسارایلمسی ایچون هر صباح خرستوس

اورماناغه کیتدیکم زمان باغچه دن طوبلادیقم (کلی) دمت یاهر ق
کندرسنه تقدیم ایدرایدم .

بن کلی کله ویردیکم زمانکی حال مسعدتی شختر ایدرک ، اوچام
اغازینک اوزرنده بولنان عندیلب سودا بیانک کله برحسن رقابت کارانده
عطف انظار ایله نعمات روح افزاسنی عیوقه چیقارمقده کی سعادتکی
تفکر ایله رک آوان ماضیه مک بک چابوق کذار ایتدیکنی کورر
ایدم .

کلم؛ تقدیم زهره ایتدیکم مدتجه بکا عرض ابتسام لطافت ایله ،
مقابلهٔ یالکز بر بوسه وضع ایتکلکم ایچون ، دستنی اوزاتیر
ایدی .

آه بو سعادت ! بولطافت عیجا بردها تکرر ایده جکی ؟
هیها !

ای چام اغاجلری ! اکر بوسعادت بردها تکرر ایده جک اولورسه
امین اولک که حیاتی شمیدین بخش ایدرم .

عندیلب سودا بیان اولان کوکلم پک کوچک ؛ یعنی غنجه ایکن
کل ایله مصاحبات سودا پرورانه ایلرایدی . فقط کلک انکشاف زهرهٔ مسار
ایلدیکی واطرافه بر بوی لطافت نثر ایلدیکی صره ده التفاتندن
محروم قالدی .

کل اون اتی اون یدی یاشرنده ایدی . ارتق بودفعه او یله طفلانه
حر کتده بولنمیور . تستر ایتدیکی لباس حضران اره سندن یالکز
غنجه نما برنگاه منسرت افزاعطف ایده بیلور ایدی ! مع مافیله اوینه
چاملر التنده اوطوردینی زمان اوزاقده بولندیقم حالده بیله دخی بر
(تبسم) ابراز ایدر ایدی . آه ! اوتبسم نه بیوک نعمت
ایدی .

بر سنه بو تبسم ، بوسلامره نائل اولدم . صکره لری او التفاته ده نائل اوله من اولدم . بر کون معدن جهتندن کچور ایدم ، بر ارا به نك شدتله کلکده اولدیغنی کودم . همان بر کناره چکلدم . یولدن کچن او شدتلی ارا به یه باقدم . ایجرو سنده کیمک اولدیغنی کوردم . سلام ویریر دیو انتظارده بولندم . نه کزر ! هیات سلام ویرمک دکل ، عطف نگاه بیله اتمک ایسته میور اری . وجه لطیفنی بندن چورمش اولدیغنی حالدده او کمدن کچدی ، ایشته بوضربه ناکهانی بی پک مایوس قیلدی .

سودای بهارک ، بولطافتک ، بو نزا هتک پک چابوق رسیده حزان اولسی قلبی دوچار نالان ایتدی !
بوحال ایله دشونیور ایدم . درشوندم التفاته عدم تنزله میدانده برسبب یوغیدی .

ایرتسی کونی خرسستوس اورماناغنه چیقدم . ینه چاملر التیده اوطوریور ایدم . قارشودن کلک عرض چهره ایتسام ایتدیکنی کوردم . قلبم ضربانه باشلادی . کوزلرم قراردی . بو چاملر التیده اونکله دست بدست اوله رق کزدیکمزی ؛ کل تقدیم ایلدیکنی درشوندم . صکره ده دونکی معامله یی سنجیده میزانه آلدیم . بومباینت معامله یه حیرتده قالدیم . بن وادی حیرتده ایکن کلک عربیه سی یانمه کلدی .

بکا بر ورقپاره اوزاندى . اونده بوکله لر محررایدی :

« بز سنک ایله چام آتی دوستی یز . دونکی معامله باردده یه تأسف ایتمه . سنک حقننده بسله مش اولدیغیم محبته امین اولوق ایسترسه ک هر صباح چام اغاجلرینک زیر لطافتنه کل . او وقت محبتمک درجه سنی آکلارسک . »

بو بشارت محبت نبجه پک بیوک نعمت اولدی . همان کلک یانسه

کیتدم لطفنه قارشو عرض تشکر ایتدم . او کولیور ایدی .
المی طوتمش :

— سویله ! سویله ! سنی دیکلیورم دیمشیدی .

بوندن صکره بکا کل یالکز چام اغاجلرینک التنده عرض ایتسام
ایدر اولدی . اطه نك بشقه یرنده کوره جک اولسه یوزینی چویرر ؛
سلام ویرمز ایدی .

بومعامله یی نهدن اختیار ایدردی ؟ اوراسنی بیلمز ایدم . مع یوفیه
ظنمه کوره کل بکا هیچ التفات ایتمه مک ایستیور ؛ فقط بهار حیاتنک
انکشاف ایتدیکی چام اغاجلرینک سایه سنده کی لطافت و زاهتی اونوتمامق
ایچون بویله برجه یله نی اختیار ایدیور ایدی .

فقط شمعی ایام بهاردو چارحزان اولدیغندن کلدن اثر قالماش ؛ لکن
چام اغاجلری هر آن ، برحضارت بر لطافت فوق العاده یه مالک اولدیغندن
بنم ایچون بر بهار دائمی ؛ بر ازهار طبیعی بولنمشدر . بونک ایچون
چام اغاجلری التنده بولندیغ مدت آوان ماضیه یی یادایله ناشاد قلبی دلشاد
ایده بیلورم ! ...

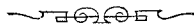
غزته نك استانبولده ظهوری

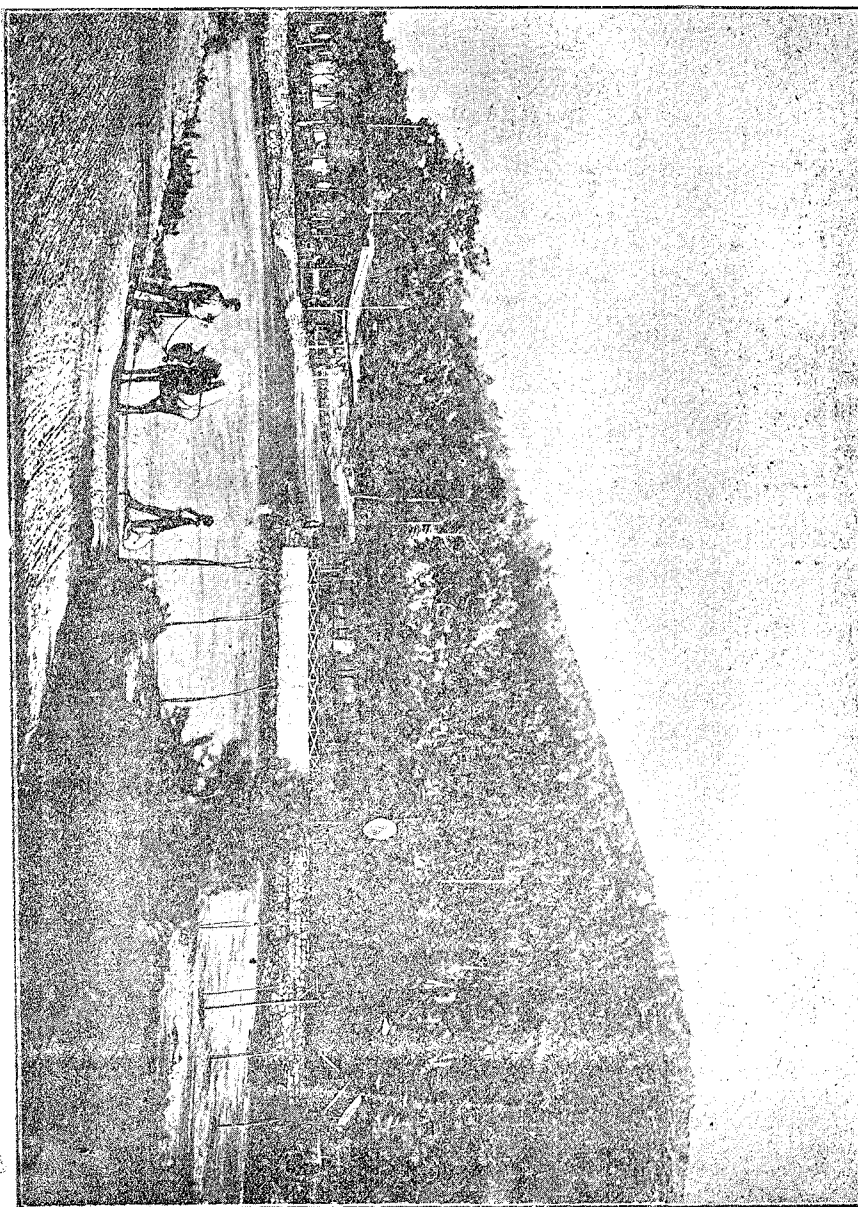
(ع . فرید) بك برادر من طرفندن اهدا قلمشدر :

اورو پاده ۱۰۵۱ تاریخنده ایجاد اولنان عرته نك ترقیات مدنیه وساعات انسانییه حسن خدمتی کورلمکده بولنمش اولدیغندن جد امجد حضرت خلافتیناهی جتتمکان غازی سلطان محمودخان عدلی حضرت تلرینک زمان سلطنتلرنده ترکیه اوله رق . « تقویم وقایع » ناهیه رسمی برغزته احداث بیورلمش و ۱۲۴۷ تاریخنده برنجی نسخہ سی نشر اولمشدر . ۱۲۵۵ تاریخنده نیم رسمی اوله رق انکابزلی چرچیل اسمنده برذاته (جریده حوادث) نامیله برغزته امتیازی احسان بیورلمشیدی مرور زمانه غزته لرك فوآندی دها زیاده تقدیر اولنمخه و خالقده دخی قرائته رغبت زیاده لشمکه باشلادیغندن (شناسی) مرحوم (ترجمان احوال) و (تصویر افکار) ی تأسیس ایلمش و بعده استانبول غزته لریده اورویا غزته لرلیله رقابته باشلامشدر .

استانبولده ایلك دفته اوله رق علوم و فنون متنوعه دن باحث اوله رق تأسیس اولنان رساله موقوته دولتو منیف پاشا حضر - تلرینک « مجموعه فنون » ی اولدینی کبی ایلك تأسیس اولنان رسمی غزته ده مذاهب قامی خلفاسندن رفیق بك مرحومك ۱۲۷۹ ده نشر ایلدیکی (مرات) یدر .

ولایات شاهانه ده اك اول تأسیس اولنان غزته (طونه) غزته سی در . مؤخرأ دیگر ولایات شاهانه ده دخی برر رسمی غزته طبع و نشری اصول اتخاذا قلمشدر .

نيو يورك آفله مناظر ندين : ديا سگينو هسپره سي

(مرحوم جودت پاشا)

A

تراجم احوال

جودت پاشا

احمد جودت پاشا بن الحاج اسماعیل بن الحاج علی افندی بن احمد آغا بن اسماعیل افندی المقتی بمدينة لوجه بن احمد آغا سرکرده . اشبو سرکرده احمد آغا فی الاصل قرق کلیسا قضاسی اهل بسند اولوب بالطه جی وزیر ایله پیروت محاربه سنده بولمیش و او عصرده لوفجه ده توطن ایتمشدر . یولار قیران احمد آغایه معروف اولمغله اولاد واحفادینه یولار قیران اوغللری لقبی موروث اولمیش و حاجی علی افندی به قدر اعقابنه بولقب قالمشدر .

جودت پاشا ۱۳۳۸ سنه هجریه سنده لوفجه قصبه سنده تولد ایتمشدر . لوفجه ده مفتی و مدرس افندی لرندن علوم عربیه و منطق و فنون و تفسیر او قویوب مفتی افندی یاننده برمدت مسوولک دخی ایتدکن صوکره سلطان محمود عدلی حضر تیرینک او اخر سلطنتلرنده یعنی ۱۲۵۵ سنه هجریه سنده در سعاده کلوب علوم عربیه و علم فقه ، اصول حدیث ، تفسیر ، منطق ، آداب ، علم کلام ، حکمت طبیعیه و آلمیه ، هندسه ، حساب ، جبر و مساحه ، هیئت و جغرافیا و قومش و شاعر مشهور فهیم افندی دن فارسی تحصیل ایلمشدر . خواجه شا کر افندی دن اجازت ایلمشدر .

عربی و فارسی تکلم و کتابت ایدردی . فرانسرجه و بلغارجه لسانلرینه آشنادر . شافیه ابن حاجب و مطول و نتایج الافکار و بناء و امثله مختلفه اوزرینه تعلیقاتی و قواعد عثمانیه و مدخل قواعد و قواعد ترکیه و بیان العنوان و معلومات نافع و تقویم الادوار ، معیار سداد ،

آداب سداد، تاریخ جودت و سیر انبیا نام تألیفاتی و دیوان صائب شرحک تمهسی و مقدمه ابن خلدون ترجمه سنک تکمله سی آثار مشهوره سندن اولوب دیگر بعض رسائل و آثاری دخی موجوددر .

۱۲۵۹ سنه سنده ۲۱ یاشنده ایکن یکی جامع مدرسه سی امتحانته دخول ایله براوطه نك محض اولان معاش و تعییناته نائل اولمشدر .
۱۲۶۰ سنه سنده طریق قضایه دخول وروم ایلی قلمنده چنات رتبه سنده پرمدری قضاسنی ضبط ایله موقتاً محض اولان شهری بشیوز کسور غروش معاشنی آلمده ایکن ۲۶۱ سنه سنده استانبول مدرسلدی رؤس هایونتی آلهرق شهری یوز الی غروش معاشه نائل اولمش و بوندن بشقه باب عالیجه عطیه ترینندن دخی سنوی ۲۴۰۰ غروش تخصیص بیورلمشدر .

دیوان صائب شرحک تمه سنه مکافاة ۶۶ سنه سنده عهده سنه مجلس معارف عمومیه اعضالغیله دارالمعلمین مدیرلکی توجیه اولمش ایدی .

مجلس معارف اعضالغنه تعیین بیورلدینی زمان رتبه و مأموریتاره مخصوص اولمق اوزره کندیسنه رتبه نالته دن برقطعه مرصع نشان هایون ویرلمش ایدی .

صدر اسبق فؤاد پاشا بکرشده ایکن اودخی بکرشه کیتمشدر . فؤاد پاشا در سعادتته عودتده قاپلیجه لره کیرمک اوزره بروسه یه کیتدکده اودخی برابر کیده رک انکله بالاشترک قراعد عثمانیه ایله حالا بوغاز ایچنده ایشلمکده اولان شرکت خیریه واپورلرینک لایحه سنی قلمه آوب در سعادتته کتیرمشدر . متعاقباً فؤاد پاشا مأموریت مخصوصه ایله مصره کیتدکده معیتله کیدوب کلدی و انجمن دانش اعضالغنه انتخاب اولندی . قواعد عثمانیه حضور هایونه لدی العرض شرفسانج اولان اراده سنیه موجبجه صاحب ترجمه نك رتبه سی « حرکت التمشاغه »

ترفيح ايله كبار مدرسين صره سنه كچيرلدى . تاريخ جودتك اوج جلدني تميم و تقديم ايمككه سايمانیه راده سنه ترفيح ايله مولويته تقرب اتمشدر .

۷۱ ده وقعه نويس اولمشدر . ۷۲ ده غلظه ملاسى اولوب قبل الانفصال ۷۳ ده مكه مكرمه پايه سى واوچنجى رتبه دن مجيدى نشانى اتمشدر . علم فقهيك معاملات قسمنى حاوى (متن متين) ناميله بر كتاب تاليف ايمك اوزره مجلس علىء تنظيمات دائره سنده تشكيل اولنان جمعيت علميه اعضالغنه دخى تعين اولندى . ۷۳ ده مجلس على تنظيمات اعضالى توجيه قلنمش و اراضى سنيه قوميسيونى رياستى دخى علاوه ايدلمشدر . دستورده مندرج اراضى قانون هايونى و طابو نظامه سى و تعليمات موقه و تعريفنامه سى بو قوميسيونده تنظيم اولمشدر . قوانين و نظاماتى جمع و ترتيب ايدن دخى اودر . ۷۵ ده بروجه آرپه لى ايزورنيق قضاسنه ترفيح ايدلمشدر . صدراعظم قبريسلى محمد پاشا مرحوم روم ايلي تفتيشنه چيقديغى وقت معينه مأمور اولمش ايدى . متعاقباً ۷۷ ده استانبول پايه سى احسان بيوريله رق ايكنجى رتبه دن مجيدى نشانى و يرلمشدر . ۷۸ ده مجلس والى احكام عدليه اعضالى توجيه و آرپه لى يوزغاد قضاسنه تحويل ايدلدى . او وقت مأموريت فوق العاده ايله اشقودره يه كوندردى . ايكي آى ظرفنده اكمال مأموريت ايدرك درسعاده عودت ايلمشدر . ينه او ائنده روم ايلي يه و اناطولى يه چيقاريلان مفتشلك انهارلى در حال اجرا ايتديرمك اوزره تشكيل اولنان قوميسيون رياسته تعين ايدلدى . متعاقباً بوسنه اياتك تفتيشنه مأمور اولدى . ۸۰ ده صدارت اناطولى پايه سى و برنجى رتبه دن مجيدى و يرلمشدر .

بريحق سنه هر سك و بوسنه قطعه لريني دور و تفتيش ايدرك اصلاحات لازمه يي ايفا ايتدى . درسعاده عودتنده ايكنجى رتبه دن

عثمانی به نائل اولمشدر. ۸۱۰ده میخالج قضاسی توجیه ایدلمشدر. او ائساده مأموریت مخصوصه ایله قوزانه کوندریلوب اصلاحات لازمه نك اکلندن صوکره درسعاده کلمشدر. او وقت درسعاده ایکن ارپه لنی اون ایکی بیك راده سنده ایکن شهری اوتوز بیك غروش معاش ایله مجلس عالی خزان اعضالغنه مأمور اولدی. قاضی عسکرک رتبه سی وزارتہ تحویل بیورلمشدر. حلب، آطنه ایالتلریله قوزان، مرعش، اورفه، زورسنگاتلری برلشدیریله ریک برجسیم ولایت تشکیل ایدلمش ایدی. ایکی سنه حلب ولایتده تشکیلات و اصلاحات ایله مشغول اولمشدر.

۸۴ ده دیوان احکام عدلیه ریاستی بالتوجیه درسعاده کتیرلمشدر. سالف الذکر (متن متین) یرینه (مجله احکام عدلیه) نامیله معاملات فقهه دائر بر کتاب یامق اوزره باب عالیده تشکیل اولنان جمعیت علمیه ریاستی دخی اکا احاله اولمش ایدی. بعده دیوان عدلیه ریاستی عنوانی نظارته تبدیل قلندی. ایکی سنه ظرفنده محاکم نظامیه اعلاملری نك اصول صک و سبکی تأسیس و جمعیت علمیه اعضای کرامیله بر محله مجله نك درت کتابی اتمام ایله طبع و نشر ایتدیرمشدر. ۸۷ سنه سنده خداوندکار والیسی اولمشدر. بالاخره معزول اوله رق استانبوله عودت ایلمشدر. مجله جمعیتی باب فتوایه نقل اولنه رق اوراده دخی بشنجی و التهجی کتابلری قلمه آلنه رق طبع و اعلان ایدلمشدر. ۸۸ ده شورای دولت اعضالغی توجیه و مجله جمعیتی ریاستی ینه اکا توجیه ایددی. ۸۹ ده یدنجی کتاب نشر اولندی. سکزننجی کتاب اتمام ایدلدیکی صره ده پاشایه مرعش والیکی توجیه ایدلمشدر. اون سکزکون اوراده قالدقدن صوکره دیوان احکام عدلیه اعضالغیه درسعاده کتیرلمشدر. او وقت سکزننجی و طقوزنجی کتاب طبع اولمشدر. سنه مرقومه ده شورای دولت اعضالغی و بعده اوقاف همایون نظارتی، ۹۰ ده معارف عمومیہ نظارتی توجیه

ایدلشدر . او وقت معارف عمومیہ نظارتی دائرہ سنده معارف نظارتی
 مأمورین کرامندن بعضریله مکتب خواجه لرندن منتخب بر قومیسون
 تشکیل ایدرک صیاندن مکاتب عالیہ قدر درس جدولری ترتیب
 ایتہ ردی . قومیسونجه مجدد المبا جزئی باصدیرمشدر . نور عثمانیہ
 جامع شریفی حولیسندہ اصول جدیدہ اوزر بر ابتدائی مکتبی آچدیردی
 وصاحب ترجمہ نك حصہ سنہ افزاز اولنان قواعد ترکیہ ومعیار
 سداد و اداب سداد نام رسالہ لری تألیف وسیر انیا وتاریخ خلفانک
 اوچ جزئی تمام ایله طبع ایتدیردی . ۹۱۰ دە شورای دولت ریاستی
 معاونلکی توجیہ بیوریلہرق بو ائنادہ مجلہ نك اوتجی کتابی طبع ونشر
 ایتدیردی . بعدہ اون برنجی واون ایکنجی کتابلری تمام ایدلدی . سنہ مذکورہ
 ظرفندہ یانیہ والیسی اولمشدر . ۹۲۰ دە معارف ناظری اولہرق درسعادتہ گلشدر .
 بعدہ عدلیہ نظارتہ تحویل ایدلدی . ۹۳ دە روم ایلی تقنیشنه مأمور
 اولہرق ادرنہ وقلبہ طریقہ صوفیہ قدر کیدوب گلشدر . اوئنادہ
 سوریه والیسی اولوب مہمی حرکت ایکن معارف عمومیہ ناظری اولہرق
 درسعادتہ قالمش ومؤخرأ عدلیہ نظارتہ تعیین ایدلشدر . اشته
 اوئنادہ مجلہ نك اون اوچنجی ، اون دردنجی ، اون بشنجی ، اون
 آلتنجی کتابلری طبع ونشر ایتدیردی . ۹۴ دە داخلہ ناظری
 اولہرق نظارت دائرہ سنده برسجل اخلاق دفتری وضع ایدلدی .
 ملکہ مأمورلرینک ترجمہ حاللرینی اجمالاً قید ایتدیرمکہ باشلادی .
 سنہ مرقومہ ذی الحجہ سنک اوچندہ مأموریتی اوقاف ہایونہ تحویل
 ایدلدی . ۹۵ سنہ سنده سوریه ولایتی توجیہ اولنمعلہ شام شریفہ
 کیشمدر . متعاقباً تجارت نظارتی توجیہ اولنہرق درسعاتہ گلشدر .
 مقدا ایران شاعی طرفندن برنجی رتبہ دن شیر وخورشید نشانی
 ویرلش ایدی .

مرحوم وفاتندن مقدم عدلیہ ومذہب نظارت جلیہ سنده طول

مدت بولدقندن سوکره انفصالی متعاقب مجلس خاص وکلايه مأمور بیورلمش ایدی .

۳۱۱ سنه سی مایسنک ۱۴ نجی بازار کونی بیکده کائن ساحلخانه سنده اکیال حیات ایلمش اولغله نعشی جنت مکان ابوالفتح سلطان محمد خان حضر تلری جامع شریفی جوارنده کی مقبره یه دفن ایدلشد .

§

مشار الیهک تعداد اولنان مؤلفاتی ایدیء استفادء عمومده دائر اولدیغندن ماهیات و محتویاتی حقننده تفصیلات زائده یه حاجت کورلمز .

شوقدر دییه بیلیرزکه ۱۲ جلددن عبارت تریخیء که ۱۱۸۸ سنه سنندن ۱۲۴۱ سنه سنه قدر اولان وقایع دولت علیه یی مفصلاً و آندن اولکی وقایع مهمه یی مجملاً حاوی اولدقندن باشقه ده پک چوق فواید ایله فن تاریخه متلق قواعدی جامعدر . - حقا که کتب تاریخیه آره سنده امثالی نادر برتالیف کران قیمت وهله ابن خلدون مقدمه سنک تقسیمات و ماهیات علوم و فنونه دائر قسمندن ترجمه و جابجا تعلیقات و حواشیء مفیده ایله توشیح ایله دیکی اوچنجی جلد کتاب برکنجینه جواهر معرفتدر .

فؤاد پاشا مرحوم ایله مشترکاً ترتیب ایدوب مؤخرأ طرز آخره بالتحویل و بش دفعه طبع ایتدیردیکی قواعد عثمانیه رساله سیله « بلاغت عثمانیه » نامنده تالیف کزینی مشار الیهه لسانمترک واضع قواعدی اولمق شرفنی قازاندرمشدر .

جودت پاشاعالم اولدینی قدر سیاسی ، حکیم ، ادیب ایدی . بو مزیاتنه ذکر اولنان مؤلفات ایله بالخاصه « قصص انبیا » و بعض آثار مشهوره و منظومه سی شاهد ناطقدر .

بش کوچك جلددن عبارت اولان ومكاتب رشديه ده اوقونديني
جهتله برچوق عثمانلي كنتجلرينك زيور حافظه سي بولنان « قصص انبيا »
سهل ممتنع دينلن ساده ومنقح اسلوب مستحسن ايله يازلمش بر اثرعاليديركه
هوسكاران انشايه مشق تقليداولمغه سزاواردر .

جمله مزياتندن بري ده بر مسئله علميه يي محاكاتيله برابر يازمه سي
وسائر مؤلفرده صرف ونحو وبلاغته مخالف كورديكى خطالري
خير خواهانه اخطار وتنبه ايله سي ايدى .

لسان عربى وفارسسيده كى اقتدارينك درجه سي — ترجمه حالنده
مندرج اولديني وجه ايله — بعض كتب عربيه يه يازديني تعلقات ايله
مشوى شريفك شارحى اولان بر مؤلفه يازديني مکتوب كوستيرير .

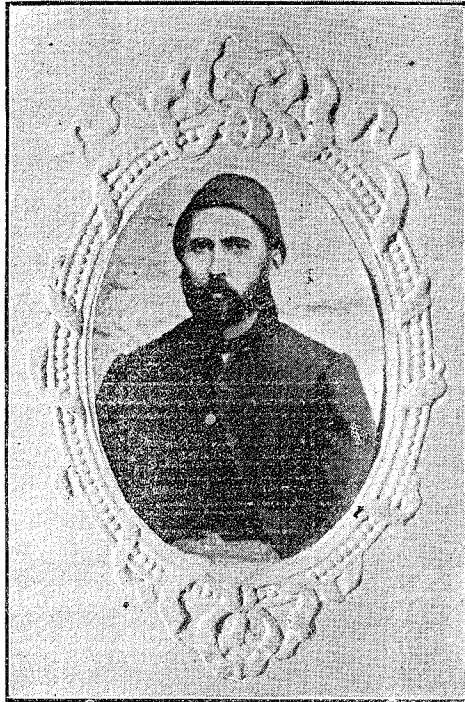
ديار بكرلى سعيد پاشا

ديار بكرلى مشهور سعيد پاشا حقهنده اديب مكرم استاد محترم فائق رشاد بك
افندى حضرتلرينك (اسلاف) نام اثر عالي بنده مندرج معلومات بوجه آنى
اقتباس اولمشدر :

« زمانمزده آز چوق . طبوعات ايله اشتغال ايدن عثمانلير آره سنده
« ديار بكرلى سعيد پاشا » نامنى بيلمين كيمسه يوق كيدير . اصل اشتهارينه
« مرآت العبر » نامنده كى تاريخ عموميسييله بلاغه متعلق « ميزان الادب »
عنوانلى تاليف لطيف ، على الخصوص بر قاچ سنه اول بعض رسائل
ادبيه درج ايدلن منظومه لرى سبب اولمشدر .

کچن ۳۰۸ سنه سنده وقوع ارتحالی اوزرینه غزته لردن برینه یازدیغ
برقره ده شویله دیمشدم :

« بو ذات فاضل مدت عمرینی اصلا بوش کچر بیه رک وظائف
معینه مأموریتنی ایفا ایتدکن صوکره قالان زمانلرینی — الکچوق — تاریخ
وادبیاته متعلق مؤلفات مقبوله تتبع ومطالعه سیله ، بعضاً تالیف وترجمه
ایله امرار ایدردی . جمله فضائلندن بریده مسلك قدماده پرورده

(دیار بکرلی مرحوم سعید پاشا)

بر ذات اولدینی حانده فکری پک متیقظ وبر انسان ایچون معین دور
تحصیل وتعلم اولمادیغنه قانع بولندیغندن سن وحالذک مساعده سز لکنه
باقایه رق فنون جدیده دن دخی استحصال معلومانه چالشمه سی ایدی .
حتی محرر عاجز ۹۸ و ۹۹ تاریخ لر ندره دیار بکر معارف مدیریته ده بولندیغ
زمان ریاضیاتده بهره کامل اسیخاندن اولان معارف مفتشک معاونتیه
بر ایکی فنده کی تحصیلی اکیال ایتمش اولدینی کبی اخیراً استانبولده
بولدینی ایکی سنه مدتی بر طرفدن « مرآت العبر » نامنده کی تاریخ
عمومیسنک تألیفنه ، بر طرفندن ده فرانسه زلسانی تحصیله صرف ایتشدرد .
حاصلی ، مرحوم زمانمکزک ابن سیناسی اطلاقنه شایان بر مرد فاضل اوله رق
صلاح وعفت واستقامت کی مزیات ایله ده تحلیله ذات وصفات ایتمش بر نادره
دوران اوله سیله غیوبت ادبیه سی حقیقه ضایعات عظیمه دندر .

سعید پاشا -- عصرینک مشاهیر کتانبندن -- دیواز افندیسی زاده
سلیمان نظیف افندیسنک صلیبندن ۱۳۴۸ سنه هجر به سننده دیار بکرده
قدم نهاده عالم وجود اولمش و بر سنه صوره پدری وفات ایتمکه
یتیم قالمشدر .

تشکیل ولایات صیره سننده « دیار بکر ولایتی » نامنی آلان کردستان
ایالتک تحریرات قلمنه ۱۳۹۵ سنه سننده ملازمته دوامه باشلا یوب
۶۸ سنه سنه قدر تدریجاً التی یوز غروش معاشه ، ۷۳ ده خواجهک
رتبه سنه نائل و ۷۷ مارتنده بیك بش یوز غروش معاشله ایالت
تحریرات باش کتابتنه مأمور اولمش ور فاقت « باش کتابتی »
زماننده اون اوچ سنه مدت مجلس صکیر ایالتک امور
تحریریه سنی و اون سنه قدر دخی عربی کتابتنی فخری اوله رق ایضا
ایله مشدر . ۸۲ سنه سننده رتبه ثالثیه نائل اولوب ۸۳ ده دیار بکر ولایتی
مکتوبچی معاونلکنه و ۸۴ تشرین نایسنده مکتوب بیخه تعیین رحاظر اولدینی

رتبهٔ نالهٔ ثانیه صنف نایسنه ، ایکی سنه سوکره ثانیه صنف متمایزینه ترفیع اولمشدر .

۸۸ آغستوسنده رتبهٔ رفیعهٔ میرمیرانی ایله معمورهٔ الغریز متصرفلغنه ، ۹۰ سنهسی آغستوسنده مرعش متصرفلغنه ، ۹۱ شباطنده بالاستعفا دیار بکره عودتله اوچ آی سوکره مادرین متصرفلغنه تعیین و ۹۹ سنهسی مارتنده مأموریتی موش متصرفلغنه تحویل بیورلمش و ۹۶ ده پنه بالاستعفا دیار بکره عودت ایتمهسی متعاقب درسم اصلاحاتنه مأمور اولان رتبهٔ بالا رجالدن علی شفیق بک مرحومک معاونلکنه و برآی سوکره ده جزیره حوالیسی اصلاحنه مأمور مشیر عزت پاشا مرحومک معاونلکنه مأمور ایدلمشدر . بومأموریت درت آی سوکره پذیرای حسن ختام اولغله سعرد متصرفلغنه تعیین و ۹۵ سنهسی ایلولنده مأموریتی دفعهٔ ثانیه اوله رق ماردین متصرفلغنه تحویل ایدلدی .

۹۸ سنهسی تموزنده طلب واختیار یله تقاعدی اجرا اولمشدر . تقاعد زمانی یدی سنه امتداد ایدهرک بومدت ظرفنده اوقاتی کاملاً تألیفه حصر ایله مشدی . ۳۰۴ سنهسی رجبنده قریحهٔ صیحهٔ حضرت پادشاهیدن روم ایلی بکلر بکیلیکی پایهسی و ۳۰۵ تشرین اولنده دفعهٔ ثانیه اوله رق موش متصرفلغنه تعیین اولغله برابر ایکنجی رتبهٔ دن مجیدی نشان ذی شانی توجیه واحسان بیورلمشدر .

موشده بولندیفی اون طقوز آی مدت ظرفنده وظائف ماموریتی کمال اقدام واستقامتله ایفا ایتمکده ایکن شهرک آب وهواسیله عدم امتزاجی حسیدله مأموریتک ماردینه تحویلی استدعایه مجبور اولمش واستدعای رهین اسعاف عالی اوله رق ماردین متصرفلغنی اوچنجی دفعه اولمق اوزره عهدهسنه تفویض بیورلمش ایدی .

نه چاره که مأموریت اخیره سنک اوچ آیدن زیاده دوامنه اجل مساعده ایتمه یهرک ۱۳۰۷ سنهسی تشرین نایسنک ۱۸ نجی بازار ایرتسی کونی ارتحال ایلهدی .

سعید پاشانک سلیمان نظیف، فائق عالی بک اسمنده ایکی اوغلی واردر. ایوم دیار بکر مجلس اداره سی کاتب تانیسی بولنان سلیمان نظیف بکک « الولد صنو ابیه » سرینه مظهر اولدیغنه آره صیره کرک خزینئه فتونه کرک سائر رسائل ادبیه یه « سلیمان نظیف » امضاسیله درج اییدیلن اشعار بلیغیه سی شاهد ناطق حکمنده در .

سعید پاشانک شعری متوسط درجه ده فقط حکیمانده در . کندیسسی شعر ابیه بک آز اشتغال ایدردی . بوجهتله نثری نظمندن اقوی و ببناء علیه کندیسینه « شاعر » دینلمکدن زیاده « منشی » دینلمکدها بجا در . اکر چه تألیفاتنده مثلا « دیدی » رینه « سویله دی » کبی شیویه مخالف سرزلر کورولورسه ده کندیسسی مدت عمرینی دیار بکر و حوالیسنده بکیردیکی جهته معذور کورملیدر .

ذکرا و لنان « مرآت العبر » خلقت بشردن زمانزه قدر کافئه وقایع عمومییه حاوی اولمق اوزره جمع و تلیفینه باشلانلمش و بر خیلی مقداری یازلمش ایسه ده آجق طقوز جلدی نشر ایلمشدر .

سائر مطبوع آثاری شونلردر :

میزان الادب ، دیوانچه اشعار ، تبصرة الانسان ، نخبه الامثال ، مرآت صحت ، خلاصه منطق .

اک صوک شعری اولمق اوزره ، موشده خسته لکی هنکامنده ، سویله دیکی بر غزلک بعض ایاتی بورایه درج ایله دک :

قابلیت بی تجلی شامل اشیا دکل

هر عصا اژدرنما ، هرال یدیضا دکل

کیزلی قالماز سوء اعمالی اسائت اهلنک

دهرده هر کوش اصم ، هر دیده نابینا دکل

هر تجلی عارفه وجه حقیقت کوسترر

بوشونک جلوه کاهی عالم رؤیادکل

بعد ازین هر كلك سوداسنه دوشمز سعید
شمدی او كرندی جهانك حالنی شیدا دك

بعض آثار منتخبه سی :

غزل

هابط اولمازدی مدارنده سفردن آفتاب
انفكلك ایتسهیدی احكام قدردن آفتاب
جوهری اهل كلك نشأتندن بلیدر
نشره باشلارنورینی وقت سحردن آفتاب
باك طینت كوز لر اتباعن بیله اتباعنی
پرتوین منع ایله مز وجه قردن آفتاب
دستگیر اولمق كریمك شانیدر افتاده یه
رفع ایدر برشبنم ناچیزی یردن آفتاب
تیره دلدر دیده سی نمناك اولان اهل ریا
نشر انوار ایله مز ابر مطردن آفتاب
عارض خوویكرده جانانمی تقلید ایدر
منعكس اولدجه كلدن ژاله لردن آفتاب
حق وباطل نور عدل ایله نمایاندر سعید
فرق اولمز نیک و بد کیتسه نظردن آفتاب

*
*

ناقابل ایچون پند حکیمانہ نه حاجت ؟
برخسته که نومید اوله درمانه نه حاجت ؟
خاصیت خلقت اوله ماز قابل تقلید
اهل همه غیرت اقرانه نه حاجت ؟

تحقیق ایله تقلیده مساوی ایسه رغبت
تحصیل کمالات ایله عرفانه نه حاجت ؟

مقدمه صوابی التزامه آرزو اولماز
کل تصویرده رنگ اولسه ده موجود بو اولماز
قالیر معیوب ایدن اشکسته نامن سوء شهرتله
شکست قطعه الماسه تدبیر رفو اولماز

تواضع زمره ارباب عرفانه هنر دندر
تهانک خاکه میلی کثرت برک و ثمر دندر
قالیر خاشاک اینجده باغبان باقمازسه کلزاره
لطافت کلشن آدابده حسن نظر دندر

مشار الیهک اک صوک آثار منظومه سنندندر .

سحر دن نشر ایدر انوارینی خورشید عالمتاب
نمایاندر کریم الخلقک استعدادی نشآتده
تلوندر اولان نقصان قدر ورغبته بادی
مساویمی اولور بیروزه و الماس قیمتمده

جمالکده اورتبه تاب وار کیم انعکاس ایلر
رخک مر آتدن، مرآت رخسار کدن آینه
نوله پرده چکرسه حسننه سن اولدیغک پرده
حضورنده اولور محجوب نظار کده آینه

زیردہ مندرج مکتوب ادیب مشارالیه ارسال قلمشدر :

بر وقتدن بری خسته لکله اوغراشیرکن ۱۲ مایس ۳۰۷ تاریخلی لطفنامه عالیبرینی علاج نافع کبی آلدیم . التفات ادیبانه لریله مخاطب اولمئی هر زمان آرزوایدرایدیم . موقع انتشاره قونولان آثارممدوحه لرینک نسخه لرینی آلوب او قودقجه استفاده واقترارم تسلسل ایدیور . همت علیه لریله بو آره لوق نشر اولنمقده اولان... غزته نک مندرجاتی آره سنده خامه معرفت علامه لریله ترصیح ایدلدیکنه حسیاتمک شهادتیه بجزلرک هر بری برشاهد دینمکه سزادر . بعض آثار عاجزانه مک مندرجات مذکورہ میانده بولنمئی حقنده کی آرزوی اخوان نوازیلرینی لطفنامه عالیبری کوستریور . آثار عاجزانه تم تقدیر واستفاده اولنہ حق لطافت ومزیتدن خالی ایسده قلم عالیبریلہ تهذیب اولنمقده بولان فنی برغزته ده مندرجات سائرہ ایچنه قاریشه حق د کرسز شیرلک دیکر لریله برلشدیکی ایچون قیمت وحسن نمایش کسب ایدہ جکنده شبهه یوقدر . بناءً علیه بوبابده خدمت آرزو اولنور ؛ نه چاره که موقع مأموریتده ذهنمی طوبیلامغه مانع کورونن مشاغل وهوانک وخامتدن وجودجه مصادف اولدیغم عوارض صیره سنده کولکک ایسته دیکی کبی بو خدمته مساعده کوستره جک وقت بوله میورم . حقمده مشاهده ایتمکده اولدیغم توجه سعادت لرینی ، اعتقاد وطرف سامیلرینه عائد اولوق اوزره ضمیرمه محافظه سیله مستفید ومقتخر بولندیغم اختصاص عاجزانه مه موافق بولدیغم ایچون بالخاصه تشکرا ایتمکده ایم افندمز . ۲۵ جزیران ۳۰۷

موش متصرفی

محمد سعید

(خطاط شهیر مصطفی عزت افندی)

مرحوم مشاراليك كتابه سنك مزارى شو وجه ايله ترتيب اولمشدر :

« كل نفس ذائقة الموت »

زائر ! منظورك اولان شو قبر ذى سكون ديار بكرلى سعيد پاشانك خوابگاه ابدىسيدير . مرحوم آلتمش بر سنه لك عمرينك اك بيوك قسمنى نشر علوم و فضائل و تأمين حقوق عباد ايله امرار ايتمشدى . مزيات علميه - سنه متروكات قلميه سى ، فضائل ذاتيه سنه ده قلوب عامه ده كى حس تقدير و حرمت شهادت ايدر .

زائر ! بو تراب اسمرى پامال حزن و حيرت ايتديك زمان لسانكى ده فاتحه لرله تزئين ايت كه فنا ايله هيچ بر مناسبتى قالمايان او روح معصوم و مبارك يالكز بوكا مفتقر در .

آه من الموت !

۱۳۰۹

§

شو قطعه ده مزارك بر طاشنده منقوشدر :

آچدی داغ ابدی کوکله هجران پدر
ایگله در درد فراقی بنی تا قبره قدر
ایسته مزدم که غریب ایلده قازلسون قبری
نیلیم ، بویله ایش حکیم قضا، امر قدر :

خطاط مشهور وحدتی

مرحوم مشارالیهک مخدومی بککچی دیوان همایون معاون ثانسی سعادتو رضا صفوت بك افندی طرفندن قله آلمشدر :

اسمی محمد شوکت ، مخلصی وحدتیدر . ۱۲۴۹ سنه هجریه سنده استانبولده تولد ایله مشدر . پدری خواجکان دیوان همایوندن الحاج توری افندی که تکفور طاغنده متصرف ایکن وفات ایتشدر .

وحدتی پدرندن اون اوچ یاشنده یتیم قالمش اولدیغندن تحصیل علوم و فنونه میل کویستره رک برطرفدن درسه دوام ، دیگر طرفدن دخی تعلیم خطه اقدام ایلر ایدی . ۱۲۶۲ ده صالح فردی افندی چالیشوب اجازت آلمش ومؤخرأ قاضی عسکر مصطفی عزت افندی [۱] مرحومدن تعلیم کورمشدر . هنوز اون درت یاشنده ایکن دیوان همایون ، بعده مهمه قالمزینه چراغ بیورلمش و بو ائنده شیخ الاسلام ابوالسعود افندی احفادنن عیسی زاده سعالدین افندی یه داماد اولمشدر .

۱۲۷۷ تاریخنده آیاصوفیه جامع شریفی درس عام خواجه لرندن عثمان رجائی افندی نامنده برذاتدن جامع شریف مذکورده علوم عقلیه و نقلیه دن تکمیل نسخ ایده رک اجازت آلمشدر .

وحدتی مرحوم خطوط اسلامیه نک اون سکنز نوعندن هر برینک یکانه استادی عد اولمغه شایسته ید طولی صاحبی ایدی . صنایع نفیسه نک اکثرنده دخی استاد اولوب از جمله رساملق و حکاکلکده صاحب رسوخ ایدی . دیوانی بی خواجکان دیوان همایوندن مشهور ناصح افندی مرحومدن یازه رق اکمال ایله مش و (وحدتی) مخلصی علی الاصول او زمان اخذ ایتشدر . جلیده راقم طورینی التزام

[۱] ۱۲۸ نجی صحیفه ده کی مصطفی عزت افندی یساری زاده نامیله معروف اولانیدر . قاضی عسکر مصطفی عزت افندی باشقه در .

و « استیف » دینلن انسجام خطوطده انفراد ایتمشدر . ریجانی
خطنی دخی طرز نوین اوزره غایت لطیف یازاردی . طغرا چکمکده
دخی نظیری یوقدر . مرویدرکه نشان هایون قلمنده اخوانی بر براتی
یازنجیه قدر مرحوم درت برات یازار و ارقداشلرینی حیرتده براغیر
ایمش ، مرحوم قدر سرعت قلمه مالک خطاط کورلمه مشدر .

مهمه قلمنده ایکن منشور نویسلیکنندینه انحصار ایله مش
ایدی . شوکت پاشا مرحومک - که اجاه خطاطین عصر دن ایدی -
وزارت منشورینی او وقته قدر یازیلان منشورلرک هیچ برینه مائل
عد اولمایه جق برطرز بهترینده وهر سطرینی بر باشقه رنک آلتون
ایله یازمه سی جلی دیوانیده کی اقتدارینی کوستردیکندن مرحوم مشار
ایله بر النده منشور ، دیگر النده وحدتی اولدینی حالده صدر وقت
رشید پاشانک حضورینه کیده رنک اثرله مؤثری برلکده تقدیم وحقنده
التفات مشوقانه سنی رجا ایله مش ایدی . اهلیت پرولکده عصرینک
فریدی اولان صدر مشار ایله وحدتی تشریفات دیوان هایون نشان
قلمنه مأمور ایله دیک کی امثالی نامسبوق اولقی اوزره رتبه ثانیه ایله
تلطیف ایتمشدر .

وحدتی مرحومک اکثر جوامعده انواع مذهبیه سی واردر .
از جمله نور عثمانیه جامعی ایله باب عالی خطیره سنده کی نعلی مسجدده
(بلال حبشی) لوحه لری و بشکطاشده واقع یجی افندی تر به شر -
یفته بر عدد لوحه و بروسه جامع کیرنده بر عدد بیوک لوحه ،
مرکز افندی حضرتلرینک تر به شریفه سنده قبه اوزرنده کی خط ،
ایا صوفیه جامعنده محفل هایون تحتنده « انا جعلناک .... » آیت
کریمه سنی حاوی لوحه ایله صوک جماعت یرنده (کلا دخل ....)
ایت کریمه سنی حاوی لوحه وینه جامع مذکورده ساعتلرک اوزرنده
« عجلوا بالصلوة .... » « و عجلوا بالتوبه ... » کلمات شریفه لری

حاوی ایکی عدد لوحه سی واردرکه بولوحه لری ۱۲۶۹ تدر یخنده
تحریر و تعلق ایتشدر .

بونلر جتتمکان سلطان عبدالعزیز خانک منظور هایونلری اولدقده
خطاطنی تاطیفاً برطوب قرمایش شال و برساقولق چوخا و یوز عدد
یوزلک قائمه احسان بیورمشدر .

ایکی دفعه لوندریه و یارسه عزیمتله پوسته پوللرینک و بانق
قائمهلرینک و اسهام عمومیه نك حك و طبعلرینه نظارت ایله مشدر .
بو اثرلر ایچنده بالخاصه بانقوتلر شایان دقتدر . قائمه نك بالاسنده
و ایکی طرفده کی فرانسزجه رقلرک آلتسده خرده بین ایله او قونور
صورتده یکریمی دفعه (بش عدد مجیدیه یوزلک آلتونی) عباره سی
وینه قائمه نك صاغ جهتمده بیضی الشكل دیوانی جلیسیله ایکی دفعه
محرر اولان (بش عدد مجیدیه یوزلک آلتونی) عباره سی وینه
او شکلده اوله رق یکریمی دفعه تکرر ایتشدرکه بوکون او قدر دقیق
یازی بی دکل ، جلیسنی یازه جق خطاطمنز یوقدر . « شفره » نامی
و یردیکنز خطده کی مهارتی و ترسیمنده کی صنعت کندیسلیله برابر
کیتمشدر دینیله بیلیر .

پارسلده بولندیغی ائناده متوفی اوچنجی ناپولیونه « لوتی ناپولیون »
و امپراتریسه « اوژهنی » اسملرنده شفره خط ایله قول دوکهلری
یازوب تقدیم ایتش و مشار الیهما طرفندن مظهر تحسین و التفات
اولمشدر .

استانبولده کشاد اولنان سرکی به آینه اوزرینه منقوش و غایت
مصنع برطغرای غرا اهدا ایتش و جمله طرفندن مظهر تقدیر فراوان
اولمشدر .

و حدتی افندی مرحوم : سعادتلو ابوالضیا توفیق بك افندی حضرتلر
یتک برادر رضا عیسی و خاله زاده سیدر .

۱۲۸۸ سنه هجر يه سي محرمك يكرمي ايكنجى كوني دوچار اولديني
استسقاى بطن عانتدن رهاياب اولامايه رق ۳۸ ياشنده اولديني حالده
وفات ايتمش ونعش مغفرت نقشى زوجه سنك جدى اولان شيخ الاسلام
ابوالسعود افندى مرحومك تربة شريفه سي خطيره سنه دفن
ايدلمشدر.

سنك مزارى خطاط اشهر سعادتلو سامى افندى حضرتلرى
طرفدن تحرير بيورلمشدر.

مرحوم مومى اليه سنجى ، كريم ، شفيق ، رند مشرب ، لطيفه كو ،
نطوق ، وجيه ، متدين ، برزات ايدى . مجلسنده كيمسه صيقلاماز ونه قدر
سوز سويلسه اصلا بيقلماز ايدى .

وقت غزته سي وحدتى مرحومك وفاتنى فقره آتیه ايله اعلان
ايله مشدى :

« تشریفات دیوان هایون داخلنده مجیدی نشان ذیشانی متحیزان
مأموریندن وحدتى افندی بوکره وفات ایتمشدر .

افندی مومى اليه خطوط اسلاميه نك هر نوعنده مهارت فوق العاده
ايله مشتهر وحسن اخلاق ورسم خط وفن حكده يكانه دهر ايدى .

مهارت حكیه و قلميه سنك نه درجه اولديغنى اسهام عموميه
سند ايله بانق قائمه لر ينك صحت وزينتى اثباته كافيدير . بويلاه بر وجود
نادرك آز وقت ايچنده ضايع اولمسه ايسه قدر شناسان ملت نه قدر
تأسف ايتسه سزادر . « رحمه اه عليه »

اعظم ابدان برینک وحدتی مرحومک مزار طاشنه یازلق ایچون
ترتیب ایله دیکی کتابه در :

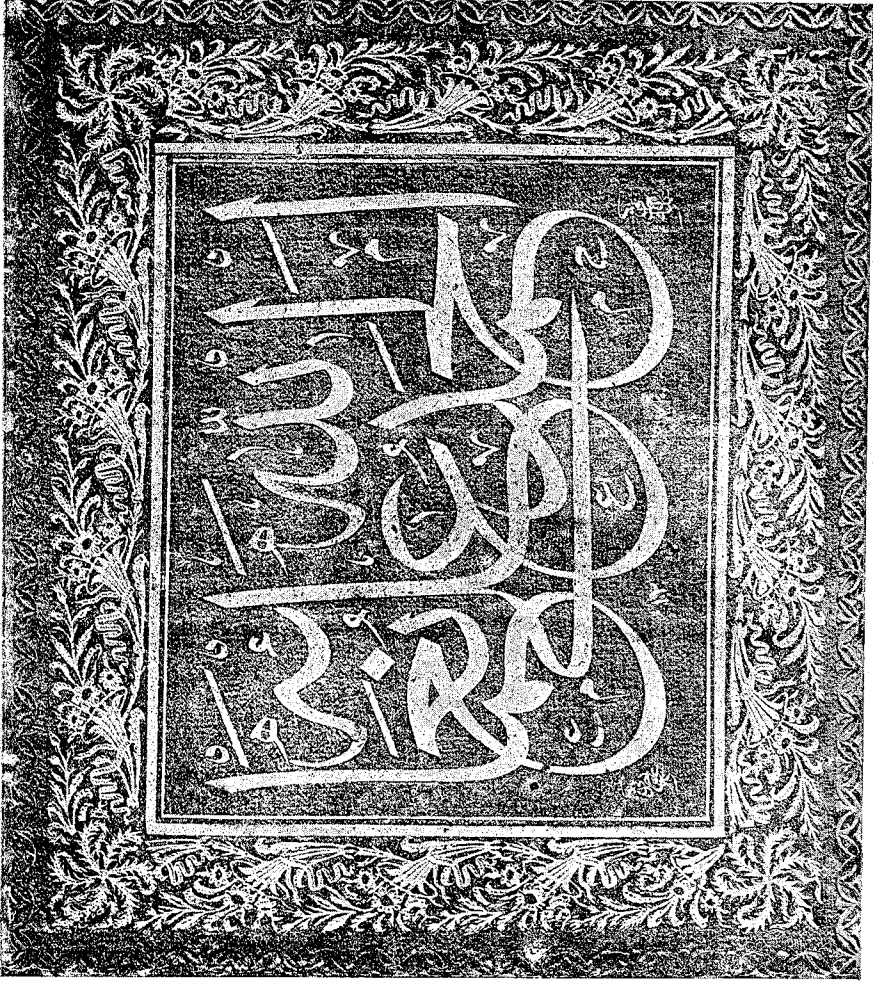
(بو زاویئه وحدتی انزواخانه سکون ایدن محمد شوکت وحدتی، که
شیرازه بند سلسله شیخ عمادی ایدی ، خطوط اسلامیّه ده عصر ینک
شیخ و عمادی ایدی ؛ ۱۲۴۹ سنه هجریه سنه تعلیمخانه حیاته ورود
ایله دی ؛ ۱۲۷۸ سنه سنه آتام فلا کتنامه وجود ایله دی .
مدت انجامه ایدنجه کرک نوجوان اول کرک پر زبون

بسم الله الرحمن الرحيم

(اذا جاء اجلهم لا يستأخرون ساعة ولا يستقدمون)

(خطاط شهیر وحدتی افندی)

(خطاط مشهور وحدتی آندیک آتاریندن بر لوم)

اسماعیل غالب بك

عصر اخيرك ائك مقتدر كتابندن وارباب فضائلندن بولنان مرحوم
اسماعیل غالب بك اوقاف محاسبه جیسی خواجكاندن مرحوم شجاع افنديك
صلبندن ۱۲۶۶ ذى القعدة سننده مغلده دنيايه كمش و علوم لازمه يني
پدريك مأموراً بولنديني خرپوطده بعدالتحصیل اکتساب فیض
كهر ایلدكدن وفارسیده بهره تام احرازيله واصل درجه كمال اولدقندن
صوكره روم ایل فوق العاده قوماندانی ویاور اكرم حضرت شهنشاھی
مرحوم درویش پاشانك بوسنه و سلانیک و لایترى و الیكازنده
و بحریه نظارت جلیله سننده بولنديني هنكامده ودها سائر اوانده كتابت
خصوصیه سننده، مكتب فنون بحریه شاهانه باش كتابتیه ادبیات عثمانیه، تاریخ
و حقوق دول معلملكلزنده، توسیع تجارت بحریه عثمانیه امرنده تشكیل ایدن
قومیسون باش كتابتنده، شورای بحریه ممیزلكنده، اصلاحات و تدقیقات
محاسبات بحریه قومیسونی باش كتابتنده و ائصوكره اداره مخصوصه مجاسی
باش كتابتنده بولمش و ۱۳۱۴ سنه سی رجب شریفك ۲۲ نجی كونه
مصادف ۱۳۱۲ كانون اولك ۱۵ نجی بازار كیجه سی ساعت التی
قرارلرنده طویخانه جوارنده واقع خانه سننده ارتحال دار نعیم و احبا
واوداسنی مستغرق یأس عظیم ایلمشدر .

مرحومك قبری ابی ایوب الانصاری رضی عنه الباری تره شریفه سی
جوارنده و پدريك مزاری قربنده در .

اسماعیل غالب بك طلاق لسانه، لطافت بیان مالک خوشكو
و خلوق برذات ایدی . آثار قلمیه سی نمیر منتشر ایهده بر حال پریشانیده
بولنان متروكات ادبیه و شعریه و کتابت رسمیه سی بر شكوفه ادب و بر
نمونه منتخب اولمزه سزادر .

مکتب فنون بحر یهده ادبیات معلمی ایکن انشا و کتابت حقیقده
 تقریر ایلیکی مقالات برکنجینه ذی قیمت و بردفینه بی نهایتدر .
 سرعت انتقاله مالک ؛ خیر خواهلقه سالک ایدی . قوه حافظه بی
 درجه نه یهده متین ؛ اطوار و اخلاقی ایسه پک زیاده مکن ایدی .
 حلیم ، فهیم ، سلیم ، اولان مرحوم ؛ معضرت حافظک دیوان بلاغت
 عنوانی تماماً حافظه سنده نقش ایتمش اولغله برابر ترکیهیه تفسیرده
 پک بیوک مهارتله کویسترر ایدی . خصوصیه (اذا یا ایها الساقی ادراکاً
 و ناولها . الخ .) عنوانلی نظم بی بدلی تشریح و تفصیل امرنده ایراد
 ایتدیکی کلمات خوش آیاتی استماع ایدنلر فضل و کالی تقدیر ایدرلر .
 برادرلری طرفندن تنظیم و تسویه ایدیلان سنک مزارنده :

دیلم باقیه ربم یوزمک قاردهسنه

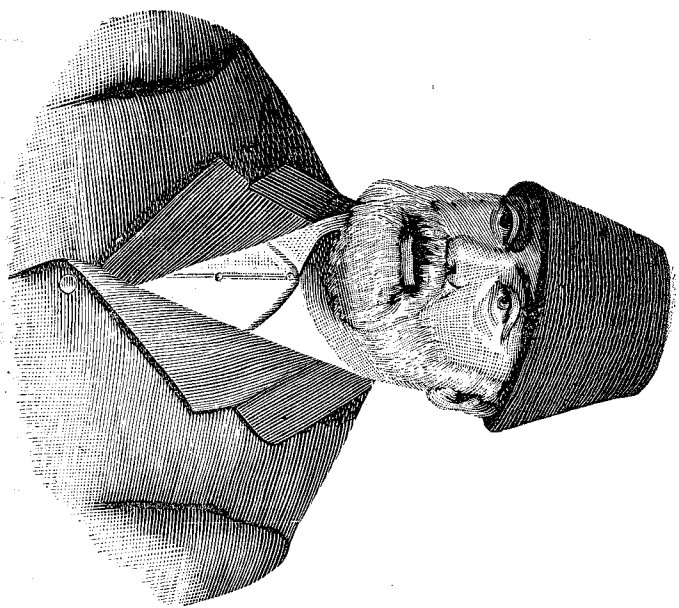
مرهم رحمت اوره معصیم یاردهسنه

کر مندن نه قدر مجرم ایسه م کسمم امید

کیره مز کیمسه افندیله قولک آردهسنه

قطعه نفیسه بی محکوکدر .

(حق بك)

(ساجد معلم نایق افندی)

سری پاشا

سری پاشا کریڈ قندیہ شہرندہ حلواجی زادہ صالح افندیگ
صلبدن (۱۲۶۰) سنہ سندھ کھوارہ زیب عالم شہود اولمشدر . انہی
شباندہ علمای بنامدن جوری افندیگن اخذ علوم ایتمشدر . (۱۲۷۷)
تاریخندہ جزیرمگ مرکز ادارہ سی اولان حانیہ کیڈرک برمدت
اوقاف کتابتندہ بولمشدر . متعاقباً استانبولہ کلہرک برمدت آرامدن
صکرہ یکیشہر فنارہ کیتمشدر . اورادہ مرکز مجلس کتابتندہ ، وزیر
تپہ دللی اسماعیل پاشا ایلہ حسن تحسین پاشانگ دیوان افندیگنکرندہ
بولمشدر . تپہ دللی اسماعیل پاشانگ خداوندکار والیگی اٹناسندہ
بروسہ کیڈرک ینہ وزیر مشار الیہ دیوان افندیگی ایتمشدر .

صدر اسبق ادہم پاشانگ یانیہ والیگندہ کتابت خصوصہ سندہ
بولمشدر . (۱۲۸۴) دہ یانیہ (۱۲۸۵) دہ آیدین ولایتی مکتوبچی
معاونکلرینی ایفا ایتمشدر . (۱۲۸۶) دہ پرزین ولایتک انہی
تشکلندہ مکتوبجیلقلہ پرزیریہ کیڈرک بر قاج سنہ قالدقندن صکرہ
درسعادتہ عودت ایتمشدر . (۱۲۸۹) دہ طونہ ولایتی مکتوبجیسی
اولمشدر . (۱۲۹۲) دہ طونہ ولایتک مرکزی اولان روسچقندن بہک
واوردن بنالوقہ متصرفلقرینہ کیڈرک بنالوقہ دن دہ (۱۲۹۳) مایسندہ
ودینہ متصرف اولمشدر .

مخاربہ زائلہ دہ ودیندہ بولنہرق مآذوناً درسعادتہ عودتی متعاقب
(۱۲۹۴) دہ سنہ مالیہ سی حزرانندہ شمنی وارنہ قومیسرلکنہ مأمور
ایدلمشدر . ینہ (۱۲۹۴) سنہ سی ایچننہ قرہ سی متصرفانگہ کیتمشدر .
(۱۲۹۵) سنہ مالیہ سی مارتنگ برنجی کونی طربزون والیگنہ تعیین اولمشدر .
طربزوندن منفصلاً درسعادتہ عودتندن بر قاج ماہ صکرہ (۱۲۹۷)
سنہ سی کانون اولنگ یکر می طقوزندہ قسطمونی والیگنہ مأمور ایدلمشدر .
(۱۲۹۸) سنہ سی کانون نانیسنگ بشندہ مأموریتی قسطمونیگن
دفعہ ثانیہ طربزون والیگنہ تحویل ایدلمشدر .

(۱۳۰۰) سنه سی تشرین ثانیسنک اون یدیسنده طربزندن انقره والیکنه تحویل مأموریت ایلمشدر .

(۱۳۰۲) تموزی ایچنده تحویلاً سیواس والیسی اولمشدر .

(۱۳۰۴) رجینک یکریمی دردنده سیواسدن دیاربکر ، (۱۳۰۶)

رجینک یکریمی دردنده آطنه ، (۳۰۷) سنه قریه سی ربیع الاولنک یکریمی طقوزنده بغداد والیکلرینه کیدرک بورادهده (۳۰۷) سنه مالیه سی تموزینه قدر بولمشدر .

بغداددن دیاربکر والیسیه بجایش ایلمشدر . (۱۳۱۰) سنه سی ایلولی اواخرینه قدر دیاربکرده بولنوب برای تداوی مأذوناً در سعادته کلشدر .

مبتلا اولدینی قلب خسته لغیه برسنه دن زیاده بورادهده اوغراشدینی حالده بر صورتله افاقت بوله میهرق هنوز سن کالنده ایکن (۱۳۱۳) سنه سی جمادی الاخراسنک یکریمی دردنجی چهارشنبه کیچه سی ساعت بر راده لرنده ذکر آ و قلباً مشغول پروردکار اولدینی حالده تسلیم روح ایتمشدر .

(روح الله روحه واوفر فی فرادیس الجنان فتوحه)

شرفصادراولان اراده سنیه جناب شهر یاری موجبجه مرحوم مشار الیه سلطان محمود تر به سی خطیره سنده ودیمه رحمت رحمن ایلمشدر .

بالاده خامه کدارتحقیق ایدیلمن مأموریتلرینک کافه سنده مرحوم حقیقه خدمات مهمه ایفاسنه و پک چوق آثار نافعہ اجراسنه موفق اولمشدر .

مرحوم بوکون ایادی تقدیر انامده متدائر اولان مؤلفات معتبره -

سنی حیاتنک هیچ بر دقیقه سنی بوش کچیرمامک امل خاصیه حصوله کتیره بیلمشدر .

مشار الیهک آثاری شونلردر :

سر قرآن ، احسن القصص ، سر فرقان ، سر انسان ، سر

تنزیل ، سر استواء ، رؤیت باری حتمنده رساله ، شرح عقائد

وحاشیه لرینک ترجمه سی ، نقد الکلام فی عقائد الاسلام ، ارء الملل ، روح ، نور الهدی لمن استهدی ، مکتوبات سری پاشا ، غلطات ، نمونه عدالت ، لك دوقه کین [*]

طبقات و آداب مفسرین نام اثرندن :

علی بن ابی طالب

خلفاء ار بعه ایچنده روایت تفسیر ایله اڭ زیاده آفاقگیر اشتہار اولان علی بن ابی طالب کرم الله وجهه ورضی الله عنه حضرت تریدر . دیگر اوچندن روایت تفسیر، جداً نادر در . بونک سببی ده خلفاء ثلاثہ مشار الیہمک تقدم وقاتلریدر . اما حضرت امام علیدن نیجه ذوات ستوده سمات ، روایت تفسیر ایله احراز دستمایه سعادات ایتمشدر . ابن مسعودک « رضی الله عنه » تواتریاب اشتہار اولان : (ان القرآن انزل علی سبعة اخرف ماہنہا حرف الاولہ ظہر و بطن وان علیاً رضی الله تعالی عنه عنده من الظاهر والباطن) کلامی جناب مرتضی حنقده برشہادت صادقہ در . §

(۳) حسن بصری — حسن بن ابی الحسن البصری اجلہ تابعیندن بر امام هامدر، که زهدده، علمده، اظهار حنقده حائز اولدینی مرتبه عالیہ بیاندن مستغنی در . اوتوز سنہ قدر کندیسندہ اصلا کولمک واقع اولمامش و بومدت ظرفنده حل طاعتدن خارجه چیقمامشدر . سخابه کرامدن پک چوق ذواتک شرف ملاقاتنه نائل اولمش و کندیسندن خیلی احادیث شریفه روایت اولمشدر . علم تفسیر و حدیثده (حسن) اسمی مطلق اوله رق ذکر اولندقدہ مقصود ، صاحب ترجمه حسن بصری حضرت تریدر . مشار الیہک جلالت شانی متفق علیہدر . حضرت فاروقک ارتحالندن ایکی سنہ اول ، زیب کهواره وجود و (۸۸) سکسان سکز یاشنده ایکن (۱۱۶) یوزاون التی سنہ سنندہ بصرہده عازم دارالخلود اولمشدر . (رحمہ الله)

[*] ارناودلرک اخلاق و عادات قدیمه سی حنقدهدر .

(ترك) ادبا، شعراء، منشیان و محررینی

سری بك افندی حضر تلاری

مشارالیه ارضروم ولایتی عدلیه متشککندن متقاعد میر میراندن مرحوم احمد نافذ پاشانک مخدومی اولوب ۱۲۷۷ سنه هجریه سنده تولد ایتمشدر. پدر جنت مقری ایله برابر ممالک شاهانه نك مواقع عدیده سنی کوردکدن صوکره در سعادت کله رنک مکتب ملکیه شاهانه یه دوام ایله علوم عالییه بی بعدالتحصیل استحصالی شهادتنامه ایتمشدر.

مشارالیه مکتبیدن خروج ایدر ایتمز ملازمه تحریرات خارجییه قلمنه دوامه باشلامش و دارالمعلمین جغرافیا معاملکنه تعیین و ۱۳۰۰ سنه سنده رتبه ثالثه ایله تلطیف بیورلمش اولدق لاری کبی اوصردده مابین هایون جناب ملوکانه مترجمکنه مأمور بیوریلوب ۳۰۱ ده رتبه ثانیه صنف نایسی وینه اوسنه دردیجی و ۳۰۲ ده او پنجه رتبه لردن مجیدی نشان ذیشانلریله تسریر و ۳۰۵ ده عهد سنه رتبه ثانیه صنف متمیزی توجیه بیورلمشدر.

۳۰۴ سنه سنده مکتب حقوق شاهانه ده تاریخ عمومی معاملکنه تعیین اولنمسیله دارالمعلمینده کج جغرافیا درسندن استعفا ایلمشدر.

۳۰۷ سنه سنده آلمانیا ایمپراطوری حشمتلو ویلهلم حضرتلرینک
درسداتی زیارتی اناسنده طرف اشرف شاهانه دن تعیین بیوریلان
مهمانداران رفاقتده مشارالیهک معینه مأمور بیورلش و بو مناسبتله
کندولرینه دردنچی رتبه دن (قورون دوپروس) نشانی اعطا
اولمشدر .

۳۰۸ ده رتبه اولی صنف ثانیسنه زئل اولمش وسنه مرقومه ده
مایین هایون جناب ملوکانه ده کی خدمت مستلزم المفخرتی عهده عطوه
فیلرنده قالمق و علاوه مأموریت اولمق اوزره قریحه الهام صبیحه
حضرت پادشاهیدن معارف عمومیه نظارت جلیله سی مکتوبجیلغنه تعیین
بیورلشدر .

۳۰۹ ده مکتب حقوق شاهانه ده (حقوق خصوصیه دول و عهود
ومقاولات) درسی معلمکنی درعهده ایدره ک تاریخ درسی ترک ایش
ومؤخرأ مکتب مذکورک (حقوق عمومیه دول) معلمکنی ده
عهده سنده جمع ایلمشدر .

سنه مرقومه ده مایین هایون جناب ملوکانه مترجمکنه علاوه
وقریحه صبیحه حضرت خلافت پناهیدن شرف سانح اولان اراده
سینه ایله طرف اشرف جناب ملوکانه دن حکمداران اجنبی به یازیلان
نامه وتلغراف نامه هایونلری تحریره مأمور بیورلشدر .

۳۱۰ ده رتبه اولی صنف اولی وسنه مرقومه ده ایکنجی رتبه دن
مجیدی و ۳۱۲ ده ایکنجی و ۳۱۴ شوالنده برنجی رتبه دن عثمانی نشان ذیشانلری
ایله مظهر لطف عالی اولمش وینه اوسنه رتبه بالایی احراز ایلمشدر .

او آره لق باب عالیده دولتلو طرخان پاشا حضرتلرینک تحت
ریاستنده تشکیل بیوریلان قومسیون اعضالغنه تعیین بیورلش اولدقلری
کی ۳۱۳ ده مکتب حقوق شاهانه ده متشکل هیئت ممیزه رئیس استاد

محترم عطوفتو حتی بك افندی حضرتلرینك مأموریت مخصوصه ایله ولایات شاهانه به اعزام بیورلمسیله مشارالیه وكالة هیئت ممیزه ریاستی درعهده ایتمشدر.

معارف نظارت جلیله سننده ناظر معالی مظاهر دولتو زهدی پاشا حضرتلرینك تحت ریاست جلیله لرنده مكاتب اعدادیه پروگراملرینك اصلاح و تعدیلی ایچون متشکل قومیسونه داخل اولدینی کبی مؤخرأً ایکنجی دفعه اوله رق قومیسونك تکرار اجتماعنده ریاستی درعهده ایتمش و بوانعقادده مكاتب ابتدائیه ورشیدی پروگراملری ده نظر اعتنایه آلنرق درجات ثلثه تحصیل تنظیم و تنسیق اولنوب سایه ترقیاتوایه حضرت تاجدار اعظمیده ممالک محروسه المسالك جناب شهنشاهیده معارفك تعمیم و ترقیسی تأمین اولمشدر .

مشارالیه لسان مادرزادی اولان ترجه نك ادبیاته و غوامض ودقایقه واقف اولدقاری کبی انکلیزجه وفرانسزجه لسانلرینه ده بحق آشنا ارباب فضل و کالدندرلر . از جمله انکلیزجه « وندیک تاجری » و « سهو مضحك » نامنده ایکی تیاترو پیسه سی ترجمه ایلمشدر که بوا یکی اثر بهتر نظر تنقید و مطالعه به آلتنجه اقتدار قلمی و بهره ادبیلری تظاهر ایدر .

مکاتب عمومیه پروگراملرینك تعدیل و تنسیق باینده ابراز ایلدقاری حصافت و رویت آلقشله شایان اولدینی کبی مکاتب ابتدائیه شاگردانه مخصوص اوله رق قلمه آلدقاری « مختصر عثمانلی جغرا - فیاسی » ایله مکاتب اعدادیه به مخصوص ترتیب ایتدقاری « تاریخ عمومی » و معلمی بولندقاری مکتب حقوق شاهانه طلابنه مخصوص اوله رق مسوده طرزنده مطبوع « حقوق خصوصیه دول » نامنده کی آثار کالات دنارلری امر معارفك و علوم مدونه نك تعمیم ونشیری

باینده ایفا ایده کلکده اولدقلری خدمات برکز یده بر نمونه عرفان اولسه سزادر .

خلوق ، کریم ، مستقیم ، فهیم برذات نادرالوجود اولان استاد معالی نژادک رحله تدریس وتعلمنده بولنان طالبینک عموماً تصدیق واعترافنده اولدینی اوزره قلماً وضوح بیانہ مالک اولان سری بک افندی حضرتلری لساناً دخی سلاسته ، متانتہ ، علو بیانہ ، لطافت افادہ مالکیتله مشہردرلر . سامعینی ساعتلرجه دیکتدیرلر . خوش کو اولقلہ برابر تقریرلرنده برلطافت فوقالعاده واردر . تقریر ایتدیجه افادہ لرنده کی حلاوت ، سلاست تراید وتعالی ایدر . خلاصہ مشار الیہ ادباً ، علماً ، اخلاقاً فضائل برکز یده مالک وخصائل جمیلہ بی جامع برذات کمالات صفاتدرلر .

حمایہ فیوضاتویہ حضرت شهر یار یده بولنقلہ مفتخر مکتب حقوق شاهانہ تک منتهی صنیفی طلبہ سندن بولنقلہ مباحی اولان محرر عاجز مشار الیہک درت سنہ رحله تدریسنده بولنہرق اکتساب فیض وهنر ایتمش بولندیغم جهتله حق استاد عالی عطف و فیلرینی بحق ادا ایتمک ایچون خامہ عجزملہ نہ قدر وصافی اولسہم ینہ وظیفہ متعلمانہ می ایفا ایدہ مامش اولہ جغمندن یالکیز صرہ سی کلشکن اختصار کلامہ وسیلہ اولمق اوزره کندیلر ینہ مجبور ومنتداری اولدیغم وظائف شکرانیہ بی بورادہ دخی مع الافتخار ایفایہ محاسرت ایدیورم .

وندیک تاجری نام اثرک مقدمہ سندن :

« قارئین کرامک انظار مطالعہ سنہ عرض وتقدیمہ جرأت ایتدیکم اشبو » وندیک تاجری ، انکلیز ارباب شعر وانشاسنک سرفرازی

بولنان مشهور « ويليام شكسپير » ك آثار مرغو بهسندن بر تياترو ترجمه سيدر .

« ويليام شكسپير » ۱۵۶۴ سنه ميلاديهسى نيساننك يكرمى اوچنجى كوني انكلترده (استرانفورد اپون آوون) شهرنده زيور مهد وجود اوله رق ، تياترو نوغندن قرق قدر آثارمكمله ميدانه كتيرمش و ۱۶۱۶ سنهسى نيساننك يكرمى اوچنجى كوني عازم دار بقا اوله رق ، انكلز ملتى ايجون هر سنه بر سرور پر سرور كوني اولان ولادتى ، سنهده بر تجدد ايدر بر روز اندوه وكدره تحويل ايتمشدر .

آثارى ادبى آنچه اوزمانه قدر هنوز امثالى سبقت ايتماش بر طرزده تحرير ايتديكندن ، برمسلك جديد ادبى صاحيدر . ترتيب ايتديكى ييه سلرده افكار و حسيات انسانيه و تاثرات و تهيجات بشريه نى اسلافدن اوزمانه قدر كيمسه نك يازمديغى بر صورت مكمله ده ارئه و تصوير ايلمكده ابراز ايتديكى مهارت و على الخصوص معاصر لرينك تمايلات و انفعالاتى لايقيله ميدانه چيقارمقده كوسترديكى اثر فطانت حقيقه خارق العاده در . ايجلرندن بويله بر نادره روز كارك وجوده كلش اولسنى انكلز لر حالا كنديلرينه سرمايه مباهات عد ايدىورلر . اليوم اوروپاچه عالم ادبى نك مقتدا بهى اولمق شرفنى حائر بولنان فرانسز شاعر مشهورى « ويكتور هوغو » مشار اليه وسعت قريحه جهتيله دكزه تشبيه ايدىور ؛ مع مافيه ، بوده كنديسنه آزكور - نديكندن لايقيله توصيفده اظهار عجز ايليور .

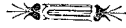
§

كذا اثر مذكور دن بر پارچه :

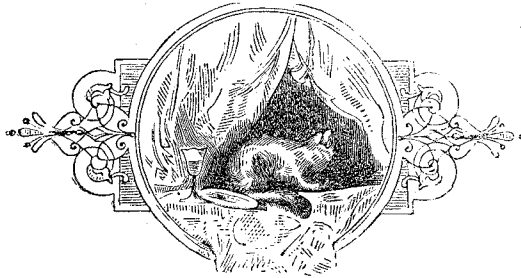
« عقم جناب خالقه امانت ! باقهيم ، يازيلرى بر كره دها كوزدن
كچيرمك اسرارم : شو قوروشون صندوق نه ديور ؟ » بى انتخاب ايدن

تکميل وارينی ويرر، «تهلکيه قویار.» ويرمی؟ - نیچون؟
 قورشون ایچونمی؟ قورشون ایچونمی تهلکيه قویار؟ بوسندق
 قورقوتیور: هرشیئی تهلکيه قویان آدم اونی مستفید اولمق امیديله
 یایار: آلتوندن بریورک فنا کورونشاره مغلوب اولمز؛ بناءً علیه،
 قورشون ایچون، بن هیج برشیئی نه ویریرم، نه ده تهلکيه قویارم.
 پارلاق رنکلی کهوش نه سویلیور؟ «بنی اتخاب ایدن استحقاقه نائل
 اولور.» استحقاقه می؟ - طور، ای حاکم، کندی دکرگئی بیطرف
 برال ایله طارت: اکر کندی تخمینکه سکا تعیین قیمت ایدلسه،
 ایچه دکرک اولور؛ لکن ایچه بردکر بوخامه مالکیت درجه سنه واره مز؛
 آنجق استحقاقده شبه ایتمک، کندی بسبتون برحال ضعف وخرابی یه
 تنزیل ایلمکدر. استحقاقم قدرمی؟ نه، یعنی خانم؛ نسلم؛ ثروتم،
 نزاکم، تربیه مدن متحصل خاصه لرم جهتیله کندیسنه استحقاقم
 واردر. آرتق ایلر یسنه کتیمیوب بونی آیرسه م نه اولور؟ برکرده
 شو آلتون اوزرینه محکوک یازی بی اوقویه لم: «بنی اتخاب ایدن چوق
 کیسه لرك آرزو ایتدیکنی قزانیر.» یعنی خانمی کورمکه کلیورلر. شو
 اوچ ضدغک بریسی کندیکن سماوی تصویرینی حاوی ایمش،
 قورشونده اولمیسی لایقیمیدر؟ بویله آلچق بر فکره ذاهب اولمق
 خطادر؛ حتی ظلمت قبرده کفنی بیله محتوی اولغنه لایق دکلدرد.
 خالص آلتوندن اون قات زیاده قیمتلی ایکن، کهوشده صاقلی اولدیغنی
 ظن ایده بیلیرمییم؟ آه ظالم فکر! بو قدر قیمتلی بر جوهر هیج بر
 وقت آلتوندن بشقه برشیئه برلشدر لمامشدر. انکایز لرك، اوزرنده
 برمک رسمنی حاوی، بر آلتون سکلری وار؛ لکن او اوستنه حک
 اولمش؛ بونده ایسه برمک بر آلتون يتاغک ایچنده یاتیور. -
 آناخاری ویرک: شونی اتخاب ایدیورم، المدن کلدیکی قدر

« شو چنده مهتاب نه قدر خوش! شوراده اوتورهلمده ، موسیقی
صداسی قولاقلمزه کیرسون؛ صداسر عزلت ، کیجه ، لطیف آهنگ
ایله تأثیرلی بر صورتده اهتزاز ایدر . اوطور ، جسیقا . باق ، کوك
یوزی پارلاق آلتون چیز کیلرله نصل تیزین ایتمش ؛ شو کوردیکک
کره لر ایچنده ، الك کوچکی بیله یوقدرکه ، روحانی نغمه لره بکزه یین
حرکتلری ، کوزلرندن نور شباب صاحبیلان فرشته لرك لطیف صدالریته
توافق ایتمسون : بویله بر آهنگ ؛ لایموت اولان ارواحه لایقدر ؛
لکن ، روح شو بالقدن اولان فانی جسد ایچنده بولندقیجه ، بز اونی
ایشیده .یز . »

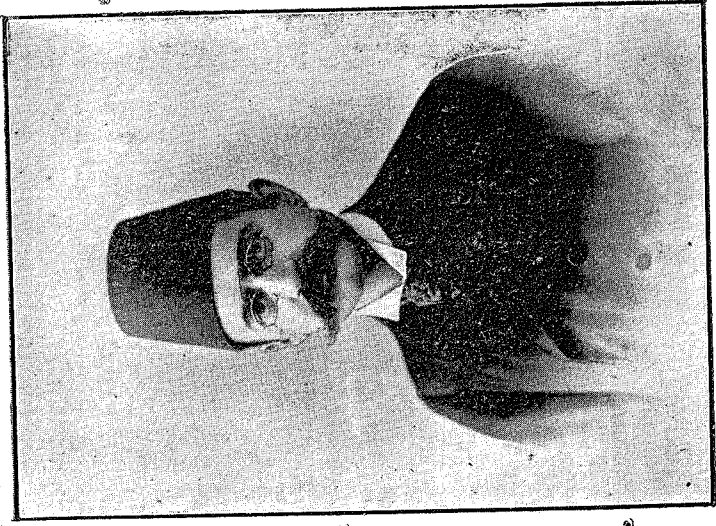

[مشار الیهک آثار بحر بر به سندن نمونه اولقی اوزره حقوق خصوصیه
دول نام اثرعالیرندن بر پارچه انتخاب ایتمک ارزوسنده ایدیه مده ذاتاً برکنجینه
بلاغت وبر دقینه خطابت محصولی اولان اثرمذکورک فقرات لازمه سنی اقتطاف
را انتخابدن ایسه یالکز قرائتی توصیه ایتمکی وجیه دن عدایلورم .]

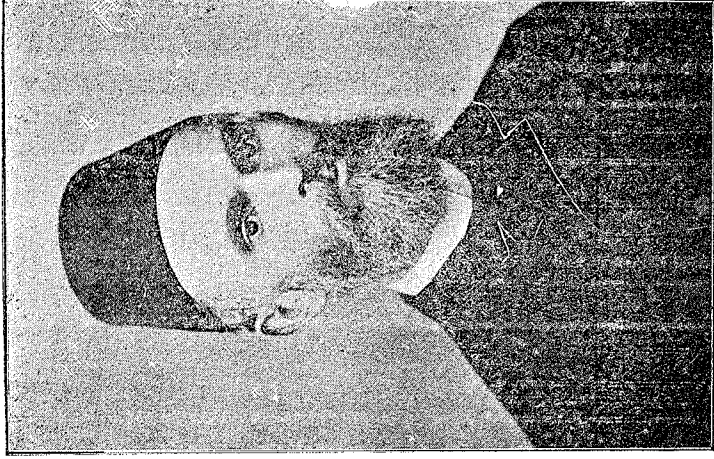

(اکرم بک افندی حضرتلری)

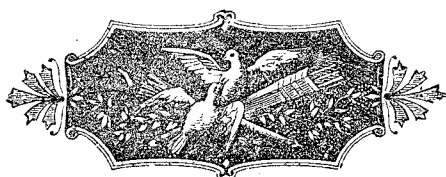
(سری بک افندی حضرتلری)

(شمس الدين سامي بك افندي حضري)

(فائق رشاد بك افندي حضري)

فائق رشاد بك

احيا افندی حفيدی

میر مشار الیه ۱۲۶۷ سنه سی ذی الحججه سنک غره سنه مصادف
(۲۶ ایلول ۱۸۵۱) ده استانبولده تولد ایتشددر . سلطان محمود
خان ثانی تر به شریفه سی اتصائنده کائن اولوب مؤخرأ مکتب ملکیه
شاهانه اتخاذا اولنان و بزم عالم والده سلطان طاب ثراها حضرتلر -
ینک احیا کرده لری بولنان مکتب رشديه ده درت سنه مدت مقنن
اولان درس لری کوردکن صوکره ۱۲۸۲ ده دیوان هایون قلمنه ،
۸۴ ده مکتوبی خارجیه قلمنه ، قلم مذ کورده ۹۶ سنه سنه قدر
بولنوب بالتدریج صنف اول خلف الفنی احراز ایتمش اولدینی خالد
سنه مذ کورده ده یکیدن انتشاره باشلایان ملغا (تقویم وقایع) جریده
رسمیه سی سر محرر لکنه ، ۸۸ ده صیره سیله دیار بکر، وان ، یانیه
ولایت لری معارف مدیر لکترینه و ۳۰۸ ده الیوم بولندینی مطبوعات
داخلیه اداره علیه سی میز لکنه مأمور اولمشدر .

مکتوبی خارجیه قلمنه دوام ایلدیکی صیره ده بعض یومی غزته لرك،
از جمله (ترجمان حقیقت) غزته سنک هیئت تحریریه سنده بولندینی
کبی (رسمی غزته) ایله (مکتب) و (خزینة فنون) رساله لری ینک
ابتدای نشرنده بولنلرك ریاست تحریریه سنده بولنمشدر .

مکتب‌دین چیق‌قدن سوکره اوچ بش سنه مدت فنون ادبیه ایله برابر فرانسه‌جه ایله اشتغال ایتشدیرکه ذکر اولنان غزته لرك قوللقسیو - نلرنده ، باخصوص (شرق) رساله موقوته‌سنده قالمش بعض آثار ادبیه و فیه سی بو اشتغالنک محصولیدر .

باشلیجه آثار مطبوعه و مرغوبه سی شو نلردر :

کلدهسته : مجموعه اشعار [۱]

ترجه ارستونوئیس : فنه لونک بو عنوانی برحکایه‌سندن ملخص .
 تعلیم کتابت { اصول انشایه متعلق اولوب قواعد انشایی معرف
 فن انشا } و کتابت حاضره یه موافق مدوناتک برنجیسیدر .
 فن انشا مکاتب اعدادیه ملکیه ده تدریس اولنمقده در .
 لطائف انشا { اسکی یولده یازلمش بعض تحف و نادیده مکتوبلری
 محرات نادره } حاویدر .

جامع العبر : جمل حکمیه و ضروب امثالی حاوی بر اثر در .

کنجینه لطائف : فقرات لطیفه یی حاوی غایت لطیف و نادرالنسخ

بر اثر در .

امید : بر حکایه مختصره دن عبارتدر .

قرائت : بش جلدن مرکب وار باب معارفدن ابراهیم عشقی
 افندی ایله مشترک اوله رق کذلک مکاتب اعدادیه ده تدریس اولنمقده در .

نمونه کتابت : مبتدیله ایچون یایلمش قواعد انشایی حاوی
 مختصر و مفید بر اثر در .

اسلاف : اعظم شعرای عثمانیه دن یوز قدر ذواتک ترجمه حالاریله
 منتخبات آثارینی حاوی و ایکی جلد اوزرینه مرتبدر .

[۱] مؤخرأً محتویاتی تهذیب و اصلاح ودها بعض اشعار علاوه اوله رق
 یکیدن طبع ایدلک اوزره در .

میر مشارالیه ادبای عصرک سر فرازی و نظم و نثرک استاد ممتازیدر . نشر ایلهدیکی آثار جیده ادبیهسی اخق نام با احترامنی تأیید و حسن خلق ، فضائل عالیہ و کالات مرغوبه بی جامع بولنسی اقتدار علمانه و فضلانہ سنی برقات دها تأییدہ وسیله اوله جقدر .

اسلوبی انشاسی — برآز طرز رسمی نی آکدر مقابله برابر — ساده و تکلفدن آزاده ، سلیس ، واضحدر . بعضاً بر جمله سی یکدیگره مربوط برچوق فقرات ایله تسلسل و تطاول ایدوب کیتدیکی حالده اصلا تعقید ورکا کته اوغراماز . اسجاع طبعیهیه و صنعت جناسه میلی زیادهدر . اشعاری دخی اکثریت اوزره شوخانهدر .

استاد محترم ایله ملاقی اولانلر پک اینی بیلورلرکه رشاد بک خصائل برکزیده بی جامع بر ادیب ذیشاندر . قلمنک اقتدار و لطافتی بتون جهان ادبه طایتدرمش اولان میر محترم نکته پرورلکی ، خوش کرلگی ، مجلس آرائی ایله خامه اعجاز نمانسه تفوق ایتمشدر .

*
*
*

فضیلت و ردیلت

باقکنز شو ایکی اختیار آره سنده نه قدر غریب بر تضادوار : بری اختیارلنک بار کران حکمی آلتنده ایکی قات اولمش ؛ یوزی بورشمش ؛ آغزنده برتک دیش قالماش ؛ چکه سی بورننه یایشمش ؛ قول واللری قتریور ، نفس آله میور ؛ هیچ لاقیردی ایتمیور ؛ متصل دوشونیور ؛ ثابت ، فرسز کوزلرینی بر نقطه به حصر ایتمش ، آیره میور ؛ صلوغون

چہرہ سندنہ کی علامت خوف و احترازہ باقیلیرسہ غالباً موتی بر ابلیس
 قیافتدہ قارشیسندہ تمثیل ایتمش کور یور . بر یکی ایسہ ہنوز یکر می بش
 اوتوز یاشندنہ بر بابا یکیت کبی تر وتازہ . قاردن بیاض ، پاموقدن
 یوموشاق کبی کورون صاحبی صاقلی تراش ایدیلہ جک ، یا خود بویانہ جق
 اولسہ یکر می بش یاشندنہ اولدیغنی ادعا ایتمکدہ ممکن ! اوسن وسالیلہ
 برابر اندامی ، وجہی ، حالی ، قالی یکر می بش یاشندنہ بر کنجدن
 فرقسز ، پنبہ یہ مائل بیاض جہرہ سنک تاب و طراوتی او یاشدہ بر کنجدہ
 بیلہ نادر کورولور . آرقہ داشنک صمت وسکونہ . مقابل بلبلار کبی
 شاقیور . لاقیردی ایتد کچہ فیل دیشی کبی پاک و مجلی دیشلری انظار
 حیرتی جلب ایدیور . پارلاق قارہ کوزلرینک ایچندہ کی آثار ابتسامہ
 دقت ایدیلیرسہ احتمال کہ حیاتی بر ملک صورتندہ مشاہدہ
 ایدیور .

بری برینہ تمامیلہ معکوس بر حالہ بولنان بویکی اختیاردن اولکیسی
 (نسیمی بک) ، ایکنجیسی (صیح) افندیور . بونلر بری برینک آشنای
 قدیمی ، یار وفا کاری ، رفیق صدیقیدر . بر تارینجدہ ، بر محلہ دہ طوغوب
 بویومشیلر ؛ بر لکدہ او قومشیلر ؛ بر مسلکہ سالک اولمشیلر .
 شوقدر کہ :

خلاق جهان آدمہ قیلدقدہ تجلی

هر شخصی بر حال ایلہ ایتمش متسلی

مقتضاسی اوزرہ بونلر دہا سن شہابدہ آری آری بر طرز معیشت
 اتخاذایتدیور :

صیح افندی عربیات تحصیانی مراقبنی اولمق حسینیلہ صاحبکاری
 جامع شریف درسلیرینہ وهقتہ دہ ایکی کیجہ فارسی ، ایکی کیجہ
 فرانسرجه درس آلمق ایچون قومشولرندن شاعر (نظمی) افندی ایلہ

طیب (حاذق) افندیٹ خانہ لرینہ دوام ایرر ؛ صالی و جمعہ کیجہ لرینی
استراحتہ تخصیص ایتمش اولمقلہ برابر طبعاً چالش مقدن پک زیادہ
ذوق آلدقن باشقہ نظمی افندیٹن تلمذ ایدہ لی شعرہ دخی عربیات
درجہ سندنہ مراق ایلہ دیکندن شعر تنظیمیلہ اشتغال ایدردی .

فطرۃ ذکی اولدینی قدر مطیع ، مقدم ، وظیفہ شناس اولدیغندن
آز وقت ظرفندہ مسلکندنہ درجہ منہای ترقیہ وارمش ، اصلاً عادی
برعائذدن ایکن بوسایہ دہ خیلی ثروت وسامان ، دائرہ ، دبدبہ صاحبی
اولمشدر .

اوتوزسنہ دن زیادہ حال سعادت و کمال حضور ورفاہیتلہ امرار
اوقات ایلہ دکن صوکرہ اختیار تقاعدلہ یکی بر طریق حیاتہ داخل اولدی :
اون سنہ واردرکہ یازین (ارن کوبی) جوارندنہ کی کوشکندنہ ، قیشین
(خواجہ پاشا) سمیتندہ کی قوناغندنہ تتبع و تالیف و ترجمہ دن باشنی
قالدردینی یوقدر . یازدینی شیر ایسہ اکثریا تاریخہ و ادبیاتہ متعلق
آثار مہمہ دندر . آنجق شمدی یہ قدر هیچ برینی نشر ایتدرمہ مشدر .
حد ذاتندہ غایت انتظام پرور اولمق جہتیلہ کونلرینی بر قاچ قسمہ
تقسیم وهر برینی بر کونہ اشتغالہ تخصیص ایتمشدر .

نفسندہ پک زیادہ اعتناسی واردر : کوزل یەر ، کوزل کینیر .
مدت عمرندنہ سفاهتہ ، عشرتہ میل ایتدیکی کبی وظائف دینہ -
سندنہ دہ اصلاً قصور ایتہ مشدر . حاصلی ، صبیح افندی برانسان کاملدر .

شمدی نسیمہ کلہلم : بوذات یکر می سکز یاشنہ قدر ہر حالیلہ رفیقی
صبیح افندی یہ بکزہ مکدہ ایدی . وقتا کہ پدری ، حامیسی بولنسان
بدستانی عبدالغنی افندی ارتحال ایدوبدہ یکانہ وارثی اولمق حسیلہ
— اون بیک لیرا قدر تخمین اولنان — ثروتی بوکا ترک ایدنبجہ کندینی
بردن برہ سیارز حکم شبابک جریان طبعیسنہ براقیورمش واوسائقہ
ایلہ عمان سفاهتہ آتلمش قالمشدر .

اون سنه سورمه‌دی ، اون بيك ليرادن آووجنده اون پاره قالمدی . بعض دوستلرينك ، على الخصوص صبيح افدينك عادتاً تهديد درجه‌سنه واران ممانعتلری اولماسه‌یدی اليوم اجاره‌یه ويرمكده اولديني خانه‌ی ده‌دن چيقارمش اوله‌جقدی .

كرچه بر آره‌لق عقاقی باشنه دوشيريز كي اولدی ، حتی بر طول خاتون ايله‌ده ازدواج ايله‌دی ايسه‌ده بو‌حاله ايكي سنه کوچ تحمل ايله بيله‌رك بر كچه سائقه بدمستی ايله زواللی خاتونی ضرب و جرح ایتدی . صوكره‌ده — اكثر عيائينك سبب ابتلاسی اولديني اوزره — شو‌حالك قلبه آچديني جريحه ندامتی اكسير عرقله اشفا ايله بيلمك خولياسيله شرب مدامه ياشلادی .

هيها ت ! ...

« دارو سبب دردشد اين چه علا جست ! »

برحاله كلدی كه عادتاً انسانقندن چيقدی . مختلف اسابدن طولايي آيلرجه ، بلکه كونلرجه محبسه‌ده ، خسته‌خانه‌ده ، ياندي ، آچ‌صوسز چيلاق قالمق كي احوال اك عادی وقايعندندر .

§

كچن سنه بركون آقشام اوزری صبيح افندی حيدر پاشا واپورينه بنمك اچون كوپريدن كچوروی . ناكهان اوكنه بر انسان هيكلی ديكلدی . افندی بردن بره اوركدی . باشی قالدردی ، باقدی : صاری بكنزلی ، قير صاحپدريله صاقلی بری برينه قارشمش ؛ كوزلری قان‌چاناغنه دونمش ، طيرناقلری اوزامش ؛ آرقه‌سنده پارچه پارچه ؛ كيرلی برستری ؛ آياقلری چيلاق ؛ حاصلی برديلنجیدن ده‌فا قيافتلی بر آدم ، آووجنی اوزامش :

— قارداشم ! اوچ کوندر آغزمه برلقمه امك قومادم. مرحمت
ایت . بکا بش غروش همت ایله !
دیور .

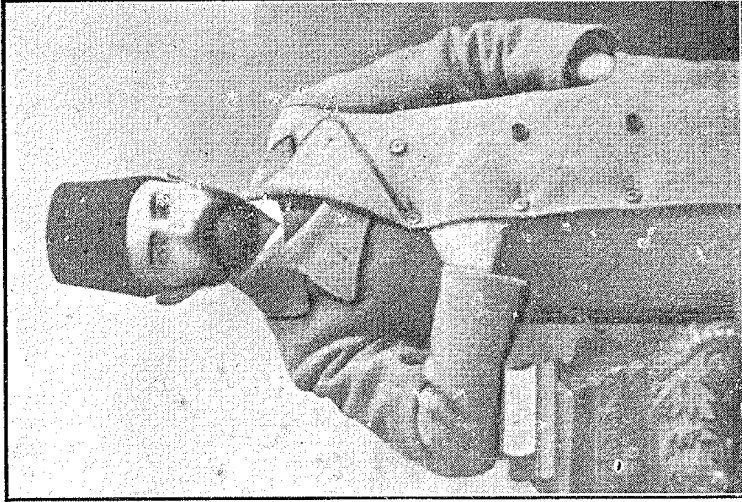
صییح افندی بونک نسیمدن باشقه کیمسه اولمادیغنی درحال
آکلادی . هیج برسوز سویله مکسزبن جزدانندن بریشاک چیقاروب
النه ویردی . ینه یولنه دوام ایتدی .
برقاچ کون سوکره بویکی آشای قدیم ، بویکی یار وفاکار ینه
اومرکزده تصادف ایتدیلر . فقط بودفعه صییح پاره ویردی .
یالکنز ارقه سی صیره گلکنده اولان قاره بیقی برآمده نسیمی اشارتله
کچوب کیتدی .

صوکرده دن خیر آلدیغنه کوره صییح افدینک اوآنده نسیمی
اشارت ایتدیکی آدم اوشاغی ایش . نسیمه آرقه سنه طاقوب طوغرو
برائواجی یه ، صوکره بربره ، آندن صوکرده واپوده بنسدیروب
افدینک کوشکنه کوتورمش .

تمام برسنه اولیورکه نسیمی صییحک یاننده اوصولی اوتوره قده در .
عشرته توبه نصوح ایله توبه ایش . عشرت «ام الحباثت» اولدیغنه
کوره برانسان بوندن واز کچجه هرشیدن واز کچمش ، صلاح حال کسب
ایش صاییلیر . صییح افندی آره صیره تنزه ایچون شویله برطرفه کیتدیکی
زمان بونی ده برابر کوتورور . بوکونده بورایه گلشدر .

§

ایشته سزه شاعرانه اولدیغنی قدر عبرت بخش برلوحه که « آرزوی تحصیل ،
سعی علم ، عفت ، صلاح ، تقوی » کبی فضائل صییح افندی شکلنده ،
« شهوت ، عشرت » ایله بونلرک مقتضیاتندن اولان سفالتی ده نسیمی هیئتنده
کوستیرر .

خليل ادیب بک

عساقی زاده خلیل ادیب بک

فائق رشادتك افنديتك اشعارندن :

جان ويردى كائنه ينه مقدم بهار
 پرنشوه قيلدى دللىر فيض دم بهار
 كلرله كلر خان بهم آغوش عشوه در
 اشباح اولور بودمه بتون مكرم بهار
 ايتدجه برك كده لطافته التماع
 انسانه شوق كويه ويرير شبنم بهار
 برلكده يار ايله چنستانه عزم ايدوب
 ايتسهك فللكه بز دخى بر عالم بهار
 يازدم بوپنج بيتى اوكلرويه عرض ايچون
 طبع اولوب رشاد ينه ملهم بهار

§

اي دوست آكلادردمى باق جسم فاتره
 قيل سن ده انتقال اتردن مؤثره
 عمرم توكندى برايكى كونلك مسافرم
 ترك ايت جفائي ايله رعايت مسافره
 كوزده كورنجه عكسكى اكرام ايچون نرهم
 ايتدى لائلن اكا ترتيب دائره
 ارباب عشق قصه مزك خواستكاريدر
 مائلدر اهل ذوق سماع نوادره
 صنع خدانك اعظميدر فكرى شاعرك
 طاردر بووسعتيله جهان فكر شاعره
 ويردم متاع همتى باد هوا رشاد
 عينيله بكنزه دم اوضرر دیده تاجره

خان ثانی افندمن حضرت تلر نجبه موجب محظوظیت اولدینی مقام صدارت
عظما دن با تحریرات کندولرینه بیلدیرلمش و بو صورته مزیتی اعلا
بیورلمشدر.

مشار الیهک ۸۲ سنه سی عهده ا- تیمالنه از میر پایه سی توجیه
وارچنجی رتبه دن عثمانی نشان دیشانی عنایت و ۹۶ سنه سی رتبه علمییه سی
ادرنه پایه سنه ترفیع و ۹۷ سنه سننده رتبه علمییه سی ملکیه به بالتحویل
عهده درایت و صداقت لرینه رتبه میر میرانی توجیه و ۳۰۳ سنه سنده
روم ایلی بکار بکلکی پایه سنه ترفیع و ۳۰۶ سنه سننده ایکنجی رتبه دن
مجیدی نشان دیشانیه تلطیف بیورلمشدر.

۳۰۸ سنه سی دربار شو کتقراره کلدیکی ائنده التفات شاهانه یه
نائل اوله رق فطرة نمایان اولان قابلیت مفرطه سی شایان تقدیر
کورلمسینه رتبه ملکیه سی رتبه عسکریه به بالتحویل ارطغرل الای
لوالغیله بکام ویاور فخری سلک جلیلنه ادخال وینه او نارنجده مذکور
الایده ابقا اولتمق اوزره رتبه عالییه سی فریقلمکه ترفیع ویاور حرب
سلک جلیلنه داخل و ۳۱۱ سنه سی تفتیش عسکری قومیسون عالییه سی
اعضالغنه تعیین بیوریلهرق واصل موقع احترام اولمشدر.

۳۱۰ سنه هجره سننده التون و کموش امتیاز مدالیله لر یله ۳۱۱ سنه سننده
برنجی رتبه دن مجیدی نشان دیشانی احسان بیورلمشدر.

آلمانیان ایکنجی رتبه دن (تاج) ، نمچهدن اوچنجی رتبه دن
(فرانسوا ژوزف) و فرانسه دن بشنجی رتبه دن (لژیون دونو) و یونان دن
اوچنجی رتبه دن (سووور) و تونس دن برنجی رتبه دن (افتخار)
و فلمنکن اوچنجی رتبه دن (فلمنک تاجی) و ایران دن رتبه مذکورده دن
(شیر و خورشید) و روسیه دن اوچنجی رتبه دن (سن استانسلاس)
و ایتالیان دن (قورون دیتالی) نشان لرینی حاملدر.

علوم عربیہ دہ کی مہارت و بہرہ لرینہ (عقد الاجیاد فی الصافات
الچیاد) و (تحفة الزائر فی مآثر امیر عبدالقادر) نام لرنده تألیف بیور۔
دقلری اثر لر دلیل ذی حیاند ر .

حی الدین پاشا حضر تلری

مشارالیہ حی الدین پاشا حضر تلری نام جلیلی شایعہ انداز جملہ
اقالیم اولان شاعر بدیع المآثر امیر عبدالقادر (رحمة الله) حضر تلرینک
مخدوم معارف سومی اولوب بیک ایکی یوز اللی طقوز سنہ ہجر یہ سی
ربیع الثانی سنک اوچندہ جزایردہ وهران ولایتی ماحققاتندن (ناکدمت)
یلده سنده مہد آرای شہود اولمشدر۔ بہار حیانتک ہنوز سکرنجی
دورہ سعادتندہ جناب صانع حکیمک عظمت و جلالتنہ برہان قاطع
اولان قرآن کریمی حفظ ایلمشدر۔ علوم عربیہ دن صرف، فقہ، نحوی
جزایر علمای مشہورہ سنندن محمد عبداللہ نام ذاتدن و منطق، معانی؛
بیانی شام شریف علمای مشہورہ سنندن محمد الطفاویدن و تفسیر قرآن
احادیث، علم توحیدی علوم عربیہ دہ ید طولاً صاحبی بولنان یدری
امیر عبد القادر «نوراللہ مرقده» حضر تلرندن و لسان عثمانی ایلہ
فرانسزجہ بی دخی آیرجہ دیگر معلمدن تحصیل ایتمشدر۔ تاریخ
عمومی بہ دخی وقوف تاملری وارد ر۔ شاعر در۔ بو نادرہ ادبک
شعلہ جوال قابلیت ک زیادہ اشعارندہ نمایان اولور۔ جودت قریحہ
وصلابت فکر اصحابندندر۔ اشعاری حشودن عاریدر۔

اشعارندن

عید الجوس وحبذا العید	عید علی کل الانام سعید
فی کل عام ینقضی ویعید	عیداعادنا السرور اولم یزل
ونداه مع طول الزمان جدید	ذاعید من اولی الانام حباء

ومنها

عبد الحميد المجتبي لخلافة كبرى لهارب الانام مشيد
هذا امير المؤمنين امامهم فعله العلاء والنصر والتأييد

غزايانندن

هم في الجمال ودغ . لامة لائم تقضى زمانك فما سرور ولائم
واخاع عذالك في الحسان وحبهم في اخضع لمن تهوى خضوع الخادم
فاللله محبوب فرضى في الهوى ومن الكبار كبر حب هائم

بودخي

انظر خليل لطيفة فتافة ملكت فوادی بالتبسم والنظر
رقصت فيخات القد غصاً مائماً يهتر من ربح الصبا وقت السحر
او ظبي قضر راعه قناصه فلذاك قد ابدى النفار الى المقر
من رقصها عرقت فراد توامهي فانظر الى اليا قوت رجع بالدرر
وغدت بمروحة تروح وجهها فازداد في فلبى لهيباً واستقر
ما حصل شاعر بي مدانيدر . اشعار عربيه دن يكرمي بيك بيت قدر
حفظ بيورمشلدر .

بيك ايكي يوز سكران ايكي سنه هجريه سنده پارسه كيدرك اوچنجي
ناپوليونك بر قاچ دفعه نائل ملاقاتي اولدقن صكره لاجل السياحه
ايتاليا ورومايه كيشمشلدر .

عودتلرنده شام شريفده وقوعبولان حسن خدمته مكافاة
طرف شاهاندهن عهده درايت و فطانتلرينه از مير پايه مجردى توجسيه
وسينه صداقتلري اوچنجي رتبه دن نشان عثمانيله تزيين بيورمشلدر .
بيك ايكي يوز طقسان ايكي سنه هجريه سنده رتبه علميه شى ملكيه به
تحويل اولنه رق عهده لرينه رتبه ميرميراني توجيهيله شام شريف ولايتي
مجلس اداره اعضالغنه تعيين و ٣٠١ سنه هجريه سنده ولايت مذكوره ده

تکرار مسبق اولان خدمات فوق العاده و مساعی مشکوره لری پادشاه فاروقی الشیم ابوالاطاف والهمم افندمن حضر تلرنجه موجب محظوظیت اوله رق رتبه عالی لری روم ایلی بکلر بکلرکه ترفیع و ۳۰۵ سنه هجریه سنده یا اراده سنیه دارالخلافه العلیه یه کلهرک شورای دولت اعضا لخنه تعیین و سنه مذکوره ده مساعی مشکوره لری نه مبنی رتبه ملکیه سی رتبه عسکریه یه تحویل ایله فریق لکه ارتقا ویاور حرب سالکنه ادخال بیوریلهرق شرفیاب موقع احترام اولمش و سنه سی ایکنجی رتبه دن مجیدی نشان ذیشانیه ترین و ۳۰۷ سنه هجریه سنده تقیش عسکری قومیسون عالیسی اعضا لخنه تعیین والتون و کوش امتیاز مدالیه لری احسان و ۳۱۳ سنه هجریه سنده برنجی رتبه دن مجیدی نشان ذیشانیه تلطف بیورلمشدر.

فرانسه دن اوچنجی رتبه دن لژیون دنور، تونس دن برنجی رتبه دن افتخار، ایراندن اوچنجی رتبه دن شیرو خورشید و یوناندن رتبه مذکوره دن سن صور نشان لری حاملدر.

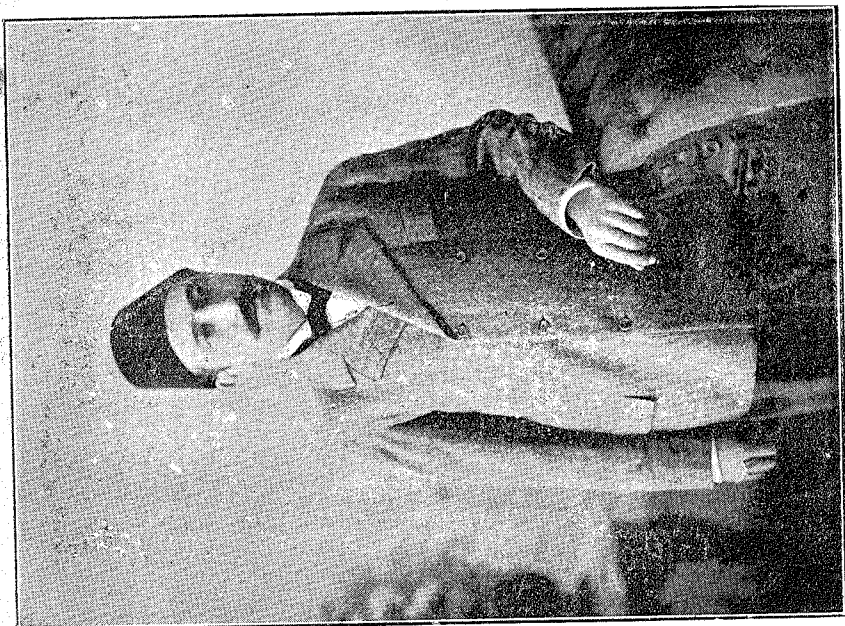
مصطفی رشید بک

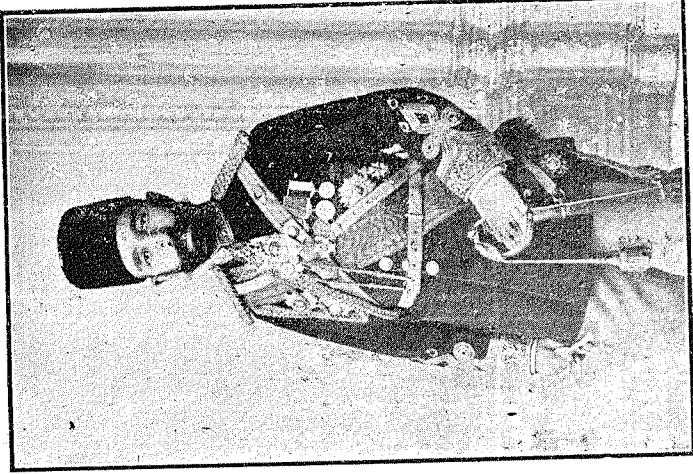
مصطفی رشید بک ۱۲۷۷ تاریخده ادرنه ده تولد اتمشدر. علوم لازمه نی تحصیل و تکمیل ایلدکن صکره عالم مطبوعاته داخل و ایضا ایلدیکی خدمات مهمه ادبیه سیله دائره ادبک منتها سنه واصل اولمشدر. ارباب قلمک ممتازندن بولنان مصطفی رشید بک ارقداشلرینک سلوک ایتدیکی مسلك ادبک غیرى برچینغری رهبر حرکت اتخا و نشر ایلدیکی (شرق) رساله سیله راه مشوارینک درجه بالاترینی عالم ادبه اثبات اتمشدر. شرق جریده سنک ادبیا تمزه ایضا ایتدیکی خدمت حقیقه بک ذی قیمتدر. حق الانصاف سویانه جک اونورسه کوریلورکه عصر مزک

صفا بك افندي

منمنلي زاده طاهر بك افندي

محمد الدين پاشا حضرت تاري

محمد پاشا حضرت تاري

الی قلم طوتان پک چوق شیبان وطن شرقک محمولات ادبیه سندن
وایه مند افتخار اولمشدر .

رشید بکک آناری عمومیتیه سهل تمتع طرزنده حسی، رقیق،
ادبی، اخلاقی اوله رق یازلمش برر انموذج حکمت و بدایع صنعت ادبدره
طرز افاده سی غیر قابل تقلیددر . آثارنده با خصوص حکایاتنده
اشخاص وقعه نك حثیت و صفتلری کوزه دیلهرک بیان مطالعه و مکمله
ایدلمش وحقا که رومانجیاق مسلیکنک (نووهل) قسمنده رشید بک
اقتدارینی مع زیاده ابراز ایلمشدر .

مونی الیه نشر آثار ایله عالم مطبوعاتده خدمات لایقه ایفاسیله
احراز شهرت ایلدیکی کبی جرأند ورسائل متعدده دخی مقالات
نافعه یازهرق برقات ده ااعتلای شرف ایتمشدر . بو جهته پک چوق
جریده نرده محررلیکی وطریق غزته سنده باش محررلیکی واردر .

مصطفی رشید بکک آناری عمومیتیه بر روضه بهارک ازهار خوش
آوردن منتخب بر شکوفه رعنایه مشابه بر نمونه ادبدر . بهار زائل
اولسه دخی ازهارک لطافت و زاهنی هیچ بر وقت خاطره ادبدن
دور اولیه جنی کبی رشید بکک آناری دخی مرور زمان ایله قیمتی
تقیص ایتمز . لطافتی محافظه ایدر . هر دور ادبده - زهره بهار
کبی - تجدید کمال ایلر .

مصطفی رشید بکک الحاله هذه معارف عمومیه نظارت جلیله سی
مکتوبی قامی میز اولیدر . ثانیه صنف متمیزی رتبه سنی حائزدر .
باشلیجه آثار منتشره سی بوجه آیدر :

شرق، انوار ذکا، تدکیر ماضی، برچیچک دمتی، جزؤدانمن
برقاچ یایراق، خیال شباب، کوز یاشلری، منتخبات جدیده، چوجقلمره
منشآت، خزینه مکاتب، انشا معلمی، شکوفه اشتقاق، محررات

نسوان، یأس یاخود بر جرم مشهود. فلورا، حیف، نیر، رسام،
دفتر اعمال، پنبه فراجہ، لورانس، ازدواج - امتزاج، تأثیر تربیہ، بر
قیزک خطاسی، مقادیر حیات.

§

شکوفه استغراقدن:

حیف

بہارک عسکری ارضی ید سرمدان المشدرد
سطوح آبه آثار فیوضی سایہ صالمشدرد
بتون ازہار آچلمش، بر چیچک محروم قالمشدرد
او، قلبمدردکہ محکوم نتای دائمیدر حیف!

چیچک

شکوفه بر مثالیدر کال صنع قدرتک
شکوفه ساحرانہ بر بیانیدر طبیعتک
شکوفه شاعرانہ بر لسانیدر محبتک
شکوفه غمگساریدر بو عالم کدورتک

بر چیچکک نالہسی

طبیعت، بوفیل ارضک بدیخت سا کنلرینہ مدار تسلیت اولمق
ایچون بنی وجودہ کتیرمش ایدی.
زمان انکشافدہ هرکس زیارتمہ کلیر، بنی کال حیرت واشتیاق ایله
تماشا ایدردی.
عشق، سرور، سعادت، یپراقلمک آرسنہ صاقلانمش ایدی.
بوسہلر، عاشقانہ سوزلر، مشتاقانہ باقشیر، ثبات وصدیقہ
ایچون یمینلر ہپ حضورمدہ تعاطی اولنوردی.

کوچک قوشلر ، کلبکلر ، الوان لطیفه ایله مزین سینکلر ،
 بوجکلر انفلاق سحرردن اول زیارتمه شتاب ایدهرک سمانک ، برای
 تحسین ، اوزرمه آتدینی انجیلری ، شبنملری طوپلارلر ، ایچرلر ،
 مست اولورلر ، ترنم ایدرلردی ... بن بر مجموعۀ حکمت ایدم . محررم
 طبیعت ایدی . اک بیوک شاعرلر ، اک بیوک فیلسوفلر بنی مطالعه یه
 کایردی . بن بر لوحه بدیعه ایدم . مصورم دست قدرت ایدی .
 اک ماهر رساملر بنی تقلیده چالیشیردی . فقط انجام کارلری عجروحیره
 منجر اولوردی .

بر صباح . برال اوزرمه هجوم ایدهرک بنی ساقدن آیردی !
 یچون ؟

درت بش ساعتک برزینتی اکل ایچون ! ...

انسانلره - ولو جزئی اولسون - بر خدمتده بولنه جنم ایچون
 ینه مفتخر و متسلی ایدم .

ساقدن آیرلقدن سکز اون دقیقه صکره بر کوزل قیزک ،
 عاشقلرینک انظارینه نقطه تلاق اولان ، میان پستاننده بولنیوردم .
 بو حالی بر شاعر کورسه ایدی مطلقا « ملکسیما بر قیزک سینهنده ایکی
 بیاض قاملیا ایله لطیف بر چیچکدن مرکب کوزل بردمت کوردم . »
 دیردی .

کنج قیزک کنج قلبی شدتلی شدتلی ضربان ایدر و هر ضربه سی
 « عشق » کبه سنی تکرار ایلردی .

بر نگاه التفاتی ایچون فدای جانه مهیا اولان عاشقلری ایسه
 قیزک حقمده کی التفات ورعایتی کوردکجه بکا حسد ایدرزی . اوکون
 آقشامه قدر بنی سینهنسندن آیرمدی . خواکاهنه کیردیکی زمان بنی

کوکسندن چیقاروب برقاچ کره قوقلادقدن صکره يتاغنك ياننده کی
ماصه اوزرینه قويدی ...

وقتا که صباح اولدی . کنج قیز يتاغندن چیقیدینی آنده آینه نك
اوکنه قوشدی . مغرورانه برطور ایله وجهنی ، اندامنی معاینه یه
باشلادی . براره لق بکاده عطف نظر ایتدی . فقط بنی اسکی لطافت
و طراوتدن عاری کورنججه آلوب سوقاغه ، چامورلر اوستنه فیرلاتدی
آتدی !

وفاسز ، انسانلر ! .. باق ! باق ! شمدی بنی چکنیوب کچورلر ...
ای کنج قیز ! برکون کله چک که سن ده لطافت وملاحتدن مهجور
اوله جق و بنم کی خاک مذلته آتيله جقسک !

برسنبل دمتی آره سننه قونیلان نامه

هرچیچکدن زیاده سنبلی سودیکه کزی بیلیم . یمن ایدرم که
کوزلر کزی کوردکن صکره بن ده مائی سنبللری دیگر چیچکاره ترجیح
ایتمکه باشلادم .

انک ایچون ، شویکرمی کونلک هجران ایچنده ، کوزلر مک یاشیله
نشووئما بولان مائی سنبللردن بردمت یاپوب کوندردم .

سزاونلری قوقلادیکنز صهرده اونلرده دوداقنر کزدن بوسه چین
اولق سعادتنه نائل اولورسه ، عشق ایچون فدا ایدلنکارینه تأسف
ایتمزلر .

برچیچک دمتی آره سننه قونیلان نامه

...

بوچیچکارک اوزرنده کی قطرات ، ژاله دکل سنرک ایچون دوکلش
اولان کوزیاشاریدر .

اوقطره لره حرمة بود متجکي صولتجه به قدر يتاق اوطه کنزی
تزين ايند (شکوفه دان) ايچنده بولديرر ايسه کز مرسل ايچون ده ،
مرسل به ايچون ده نه شرف !

*
*

شيخ وصفي افندی

سکسان تاريخنده عازم دارنيم اولان مثنوی خوان شهير عارف
مطهر الضمير خواجه حسام الدين قدس سره الملتين حضرت تيرينک خواص
تلاميذندن اولديغي حالده دراغمان جوارنده کائن کفوی تکيه سی
مشيختی ايله مشغول ايکن سکسان اوچ تاريخنده ارتحال بقا ايند
خواجه محمود راشد افنديک مخدوميدر .

در سعادتده چهارشنبه بازاری قربنده ترجمان يونس بك محله سنده
بيک ايکي بوز التمشیدی سنه هجريه سننده تولد ايتمشدر . درکاه مذکور
پدری خواجه راشد افنديک وفاتيله شيخ وصفي افنديک عهده سنه
توجه بيورلمشدر .

محلّه مکتبنده علی الاصول قرآن کریم ايله علم حال ، تجويد وسائر
تعلّم و پدردن صرف صربی وقواعد فارسی ايله وهبی ، شاهدی
تحفه لری و پندنامه عطار ايله کستان سعدي بی تلمذ ايتدکن صکره
فاتح جامع فيض لامعنده اخوين مصطفی افندی مرحومک حلقة افاده سنه
دخالتله شرح عقائده قدر مداومت ومثنوی خوان مرحوم خواجه
طاهر افنديک حافظ ، جامی ديوانلریله مثنوی شريفی صيره سيلاه
اوقومشدر .

امام الادبا افتخار الشعرا معلم ناجی افندی مرحومک يار وفاداری
اولوب مرحوم مشاراليه ايله ترجمان حقيقت ، سعادت غزته لرنده
بولتمشدر .

مکتب نوابده انشا ، فاتح مرکز رشديه سننده قواعد معلميدر .

آثار مطبوعه سی شونلردن عبارتدر : [بونلر قرائت اولنه جق اولنور ایسه حضرت شیخک طریق ادبده دخی بر مرشد ادب اولدینی کوریلور] .
 جذبات - شوویه بویه [۱] - حکمیات اسلامییه - ریاحین - بارقه
 - فیض آباد - لوامع - بدایع - سواطع - مطالع - نحو عثمانی .

نعت شریف [۲]

نور اعظمسین حبیب اللهدر عنوان سکا
 غبطه ایلر پرتو رخشان حسن و آن سکا
 یوکسلیر کوکلم دوشوندکجه علو مشربک
 بگزیه من رفعتده دوران ایچره برانسان سکا
 قیلدی استیلا بتون دنیایی فیض اقدسک
 عرض شکران ایلمز می عالم عرفان سکا
 قلب پاک تایننا ککدر تجلیکاه حق
 باشقه برهان ایستمز حجت یتر قرآن سکا
 جان چیقار چیقماز ینه دلدن و دادک بر زمان
 ایتدی هر ذرهم خلوص قلب ایله ایمان سکا

§

کوکله نصیحت

غزل

ماجرای عشقی تفسیر ایلمکسه مقصدک
 ایتمه تطویل سخن بر آه کافیدر کوکل

[۱] شوویه بویه معلم مرحوم ایله مشترکدر .

[۲] معلم ناجی افندی مرحومک :

عرض تعظیم ایله زمی عالم امکان سکا
 عرض تعظیم ایتدی الله عظیم الشان سکا

مطالعلی نعت شریفنه نظیره .

علی نصرت خان حضرت تباری

صاحب سربان

اجاد ملاحیت افندی حضرت نوری

کچمه سودای محبتدن فدا ایت وار یکی
 خوف جان آیین عشاقه منافیدر کوکل
 ایلین پرشوق رندی جام صافیدر کوکل
 قطره فیض آوری هر درده شافیدر کوکل
 آرزوی احتشام بزم جمدن فارغ اول
 بر کوزل، بر شیشه می بر رنده کافیدر کوکل
 حشره دک متمد اولور بی شک لیل انتظار
 نازینلر عهدینه ظن ائمه وافیدر کوکل
 وار سده حسن بیابک خیلی تأثیری، فقط
 شعری رنگین کوسترن فیض قوافیدر کوکل

خلیل ادیب بک

هجرت نبویه نك ۱۲۷۹ سنه سی شعبانك یکر می بشنجی کونی
 بروسه ده تولد ایلمشدر. پدری رتبه خواجکانی اعجابندن بروسه لی
 یکی حاجی خلیل اغا زاده علی ملکی افندیدر. قرق ایکی سنه متنوع
 مأموریتلرده بولنه رق عقیمانه خدمت ایش خدمت ایش صداقت پرور بر ذات
 اولوب صوك خدمتی فرق سیاره تحریریه مأموریتی ایدی.

صاحب ترجمه ایکی یاشنده مسقط رأسندن آریله رق طفولیت
 اوانی پدرینک مأمور اولدینی کوتاهیله ده، عشاقده، قلعه سلطانیه ده،
 ساقزده وقبریس جزیره سنده کچیرمشدر. حیاتنک بو قسمنه عائد
 خاطر اتنده کی لطافتی دائماً تقدیس و تحجیل ایلیه چکنی اعتراف ایلور.
 طقوز یاشنده وینه پدرینک نزدنده اسپارته یه کیتمش؛ اون بشنجی سال
 حیاته قدر اوراده بولتمشدر. مومی الیه خطوط متنوعه ده خطاط

دینه بیله جک قدر حائر نصاب اقتدار اولمستی ، پک چوق حسن خط اربابی تشدیرن او کوزل مملکتک فیوض طبیعیہ سندن اولمق اوزره تلقی ایلم . فی الحقیقه پدرینک کوردیکی ایلمک مرورت اون بر ، اون ایکی باشلرنده ایکن - عادت بلده یه توفیقاً اجرا ایدیلمن - خطاطلق مراسمی ایدی .

مقدمات علمی اسپارته رشدیہ سنده اکمال ایتمش ، خیلی مدت خصوصی معلمردن ده استفاضه ایلمشدر . خدمت مقدسه دولته تشریفی هرتک طقسان بشنجی سائنه مصادفدر . اک اول خداوندکار ولایتی مکتوبی قلمنه دوامه باشلامش و آزر بر زمان ولایت رسمی غزته سنه انتسابی تحصیل و تبعاتہ اولان میل طبیعیسنه انبساط بخش اولمشدر .

خلیل ادیب بکک استانبوله کلهرک بو کونه قدر تمید اقامت ایدیشی ، طقسان آتی سنه سی نیساننک اون بشنجی کونشدن ابتدا ایدر . او تاریخدن سوکره پدری الی یدی سنهدها مسلك و مأموریتنده دوام ایله استانبوله اوزاقلاشمش ایسه ده صاحب ترجمه طوئینی طریق تحصیل و امیدده حصه ربای ترقی اولمق هوسنه غلبه ایده مامش ؛ او هوسک شدت وقوتی - کندی تعبیرینه کوره - حیاتک دوره اخیر سنه یا قلاشان ندیم روح و خیالندن آیری یا شامق کی بر فداکارلنی اختیار خصوصنده مومی الیہی مضطر بر اقمشدر .

در سعادتده بدایه ایکی سنه قدر شورای دولت مضبطه او طه سی ایکنجی صنف خلفا الغنده بولنش ، بو مدت ظرفنده لسان فرانسوی بی تحصیل ایلمشدر . معارف عمومیہ نظارت جلیله سنک ۲۱ تموز ۳۰۰ تاریخی حاوی رخصتنامه سیله بروسه ده فرائضی زاده مطبعه سنده باصیلان (بر مکتوب پاکتی ، کوش محفظه) ناملرنده کی ایکی اثر مترجم غیرت جدیه سنک ایلمک نمراتیدر . پک آزر بر زمان ایچنده الکساندر دوم زاده نک آئارندن اولان او ایکی حکایه مترجمیه ینه مشارالهدن

انتخاب ایلدیکی (سزارین) ی علاوه ایتمش، آندن صکرده فرانسه مشاهیر ادبا و شعراسدن (لامارتین) ک (زه نوییه) نامنده کی حسی، اخلاقی لطیف رومانی لسانمزه نقل و ترجمه ایله اناریخی ابرازه باشلادیغی قدرت قلمیه و بهره ادیبسنک حقیقه پارلاق برنمونه سنی اراؤه ایلمشدر. مومی الیهک یدی سکر سنه قدر مطبوعات عثمانیه عالمده سبق ایدن خدماتی اخطار ایده جک منظوم؛ منشور بر خیلی آثار و مقالاتنه اکثر مجامیع موقوته ده تصادف اولنه بیلیر. سائر باشلیجه اثرلری شونلردر:

عاشقانه بردرام، مسیره اطفال، جل حکمیة اجنبیه، ترکیب بنده ایکی رفیقه یاخود بر نمونه ازدواج، رسام رولاند، پارس اسراری، کوکرچین مکفاتی، ۱۳ نومرولی آرابه، ذیلی: ژان ژودی، پنیه او فاجعه لری، مسیره، میس مازی یاخود مرپییه، بر ایکی رساله موقوته.

§

خلیل ادیب بک کرک ترجمه، کرک تالیف صورتیه وجوده کتیردیکی آثارک انتخاب و تصویر نده هیچ بر زمان اخلاق و آداب عمومییه دائره سندن انحراف ایتماش، قلم غیرتی - مع التائف بک چوق دفعه اغراض نفسانییه جلوه گاه اولمقدن بشقه بر مقصده منجر اولمیان - انتقادات زمینلرنده لکه دار ایلدیکی اصلا کورلماشدر. طبعاً حساس و تاثره زیاده جه میالدر. بو حالی حیات خصوصیه سنه عائد معلومات اعطاسی حقیقده وقوع بولان طلبمز اوزرینه یازدیغی ورقده شووجهله خلاصه ایدیور:

«اون ایکی یاشنده ایدم. حیاتمک اک خوش کچن، بنده لایموتانه خاطرهلر براقان هنکامنده یکانه مونس جانم، یار وفادارم اولان همشیره می که - بدن سنأ بش یاش قدر بیوک ایدمی - نقاب عروسانه سیله چچه کاهنده، قادینلق عالمده کورمش ایدم. برسنه کچر کچمز نجه

پك قيمتلى اولان اوو جودى خاك سياهه توديع ايتك كى برمى صيته
اوغرامدم . طالماك قلمده ايلك آچديغى ياره ايشته بودر . تقاعدن
ايكى سنه صوكره پدرى غائب ايتدم . آنك اغتراب ابديسى ده
حياتى پك چوق صارصدى . حيات عائله عائد فكمى ، آمالى :

« هر كس بزه باقسه اورنك آلسه

مسعود قاميليارل چوغالسه

هر خانه كسياسه پر شطارت

يارب نه قدر بيوك سعادت »

زمينده تلطيف ايدر كن ، او يوزدن دوچار اولديغ مصائب ده
تسميم درجه سنده حيات معنويه مى تخريب ايتدى . بيليرم كه ، مقدرات
ازلپه نك بودر لولطيفه لرندن ، بودر لول جالوله لرندن هر كس آز چوق حصه .
داردر . انسانيت هر حاله ، هر حادثه به متانتله ، مكاتله . قابله ده بولمى
اقتضا ايدر . نه چاره كه حسه ، ادرا كه ، ومحيط اولديغى هوايه طرز
حياته كوره انسان بر زمان عزمندن كرى طوره جق ، چشم اميد
واستعجالنك معطوف بولنديغى نقطه به وصولدن محروم قالميله جك
عوارضدن وارسته اوله . يور .

« حيات خصوصيه مك طرز انقلاب وكذارى اقرانم اچون يالكر
برجهتله شايان نظر والتفات اوله بيلير كه اوده نبات ايله مراقبت
ايتدكجه سعيدن برمره كوريله . ميجه كى كيفيتيدر . بوايكى خصيصه مدوحه
تميز واقندار ايله ده برلشه جك اولور ايسه شوصوك زمانلرده نوبنو
تجلى وانتشارينى كورمكله قير العين ابتهاج اولديغمز انار نفيسه
ومخلده كتبخانه مليمزه برقات دها زينت بخش اولور . طوغريسنى
خبر ويرمك لازمه اثرديه اورته به قويمق جراتنده بولنديغ اجزالك
بلا استثنا عمومى عجزمك بشقه بشقه بربرهان ذى مأليدر . بو حقيقت
دائما تحت حكم واعترافده در . بونلره حدنجه برر موقع تميين ايدن

معارف پرور اتمزك خطا پوشانه ، مشوقانه التفات ليريدر . كريمانه ، عاليجنابانه تشويق لرينك الى الابد مديون شكراني اولديغيم بعض ذوات كرامك ، بعض ياران مصادقت نشانك بش التي سنه دنبري نشر آتاردن كف خامه ايديشمي نظر استغراب ايله كورمكده اولملايينه مقابل ويره جكم جوابك اك طوغر يسي عجز مده كي كمالى اعتراف اوله بيلير . ماموريت مشاغلى ، طبعه عارض اوله بيلن كلال . وتأثرى بويولده بذل مساعى به مانع اوله بيله جك درجه ده قوى بر سبب عد ايدهم . مع مافيه اولادندن بولمقله مفتخر اولديغيمز بو عصر عالينك فيوضات نامتاهيه . سندن حدبجه بهره مند اولمق ، پادشاه ترقى كستر افنديمز حضر تلر ينك هميشه جهان مطبوعاته شامل اولان علو انظار و آمال هايونلرى سايه سنده خدمت نشر يه مى بودر جده بر اتمامك الك مقدس ، الك برنجى آرزولر مدنذر . انشا الله ينه طالعك لطف ومساعده سنه مظهر يتله تكرار انظار ارباب مطالعه يي سود عجزمله اشغاله باشلا يه برق برقات دها تشوق ايلرم .

صاحب ترجمه نك شخص معنوي سنى طائيق ايچون اثار كليه سنى تدقيق ايتكم ايچاب ايدر . بزبوراده شوقدر ديه بيليرزكه موسى اليه دور اخير ادبمك تشديد يرديكى غير توران ايچنده بر موقع مخصوص احرازينه موفق اولانلر نذر . الفاظ ايله معنائك حسن تركيب وامتراجه رعائتي واردر . تأثيرى ساده لك ايچنده كوسترر . مآثر اجتهاد وعرفاني اولان اثار ايچنده اوله صحيفه لر واردر كه بلا اختيار كوزلرى ايتار سرشكه دعوت ايدر انتظام نشر ياتده التزام و اظهار ايلديكي ثبات وغيرت ايسه ذاتى ايچون بر صريت مخصوصه عد اولنه بيلير .

خليل اديب بك شوراي دولت قلمنده (مضبطه او طه سنده) ايكي سنه يه قريب بر زمان بولنه بيله رك ۱۲۹۸ سنه سى مارتى ابتدا سنده صنابع نفيسه مكاتبى كتابتاه مأمور اولمش ؛ ۳۰۹ سنه رومي سى اوائلنه قدر

خدمت مذکورہ میں موزہ ہایون کتابت وظیفہ سیلہ برابر حسن صورتہ ایفا ایلمشدر . بومأموریتنک نہایتترینہ طوغری طقوز آی قدرده پای ثبات وعزمنہ ایدین سنجاعی داخلندہ کائن تکیہ قریہ سی جوارندہ رومالیر زمانندن قالمہ بر معبد و تیاترو خرابہ سی جولانگاہ اولمش ایدی . برلین موزہ سی نامنہ محل مذکورده اجرا ایدیلان حفریاتہ قومیسر صفتیلہ نظارتہ مأمور ایدی . درت سنہ مقدم معارف عمومیہ نظارت جلیله سی مکتوبی قلمنہ مسودلکله انتساب ایتمش ، برقاچ آی صوکرہ ده ترفیعاً قلم مذکور میز ثانیلکنہ تعیین اولمشدر . الیوم مأموریت مذکورہ وظائفیلہ برابر اوج سنہ اول مأمور اولدینی محمودیہ مرکز رشیدیہ مکتبتنک لسان عثمانی و کتابت درسارینی تدریس ایله متوغلدر .

ارباب غیرتہ وقت وقت شوق بخش اولان عواطف مالا نہایہ حضرت پادشاهیدن مومی الیہ دخی حصہ دار شکران و مباحات اولہرق ثالثہ دن بدأ ایدین رتبہ سی ثانیہ صنف متمایزینہ ترفیع بیورلمش ، مجیدی نشان ذیشاننک دردنچی رتبہ سندن بر قطعہ سیلہ ده سینہ صداقت و افتخارینی تزیین ایلمشدر .

* * *
شاعر حکیم « نابی » نک

ایتمدن وضع کتاب حکمت آمیز وجود
اکتساب علم و تحصیل مسائلدر غرض
بیتمی تسدیس

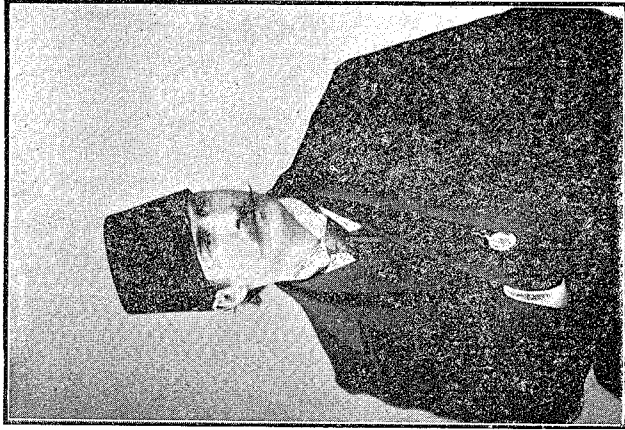
۱

فارغ اول بخش ایله من برسود بحث چنک وعود
ذو فجویان حقیقت دیکله من ساز و سرود

محمد علي بك

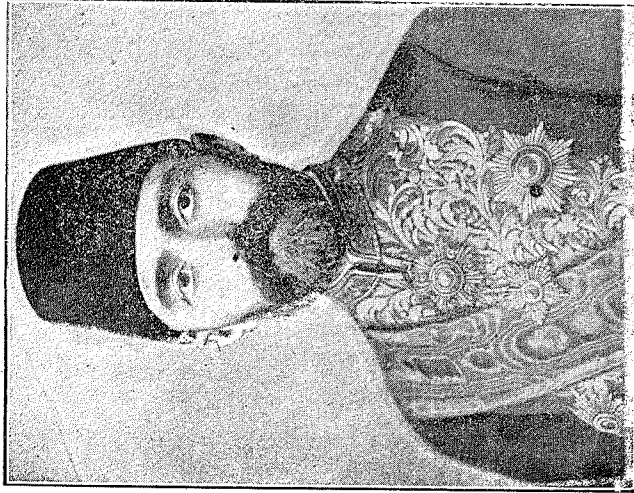

رضا توفيق بك

جلال پاشا حضرت نوري

عبدالحق حامد بك افندي حضرت نوري

ایله تدقیق طبیعت وارمی باق حد و حدود
منجلی هر ذره ده بر صنعت حیرت فزود
« اتمدن وضع کتاب حکمت آمیز وجود »
« اکتساب علم و تحصیل مسائلدر غرض »

۲

حیف مجلوبز همان بر شورش پیش و کمه
دو نمشتر اغلاق ایله او هام ایله هپ سرسمه [۱]
بو تفاخر لر، تکلف لر یا قشماز آدمه
گلدک بزم جی اهلان ایچون بز عالمه
ایضاً

۳

حصه یاب فیض علم ایتمکسه هم جنسک مرام
هر سوزک کسب ایلسون حکمتله حسن و انتظام
وصف جام و یاری لازمی بو رتبه التزام
جام آچار بر یاره کیم بولماز شفا و التیام
ایضاً

۴

سوزلرک ایستر ایسه ک اولسون جهانده یایدار
ایلسون هر کس آتی حرمتله حرز و کوشوار
رهبر سمت بقادر مبحث حکمت نثار
باق نهدر حکمت؟ نهدر تصویر احوال نکار
ایضاً

۵

نامکی ایقا ایسه مقصد اگر اسلاف وار
جوهر عرفان و استعدادک ایتمه کم عیار

[۱] طوغرییی (سرسام) دره.

اولمادن بیوایه لطف حیات مستعار
 همت و سعی کدن اخلافک ده اولسون حصه دار
 «ایتمدن وضع کتاب حکمت آمیز وجوده»
 «اکتساب علم و تحصیل مسائلدر غرض»

§

حیات

بر لب جو بنشین و کندر عمر بین
 کین اشارت زجهان گذران مارابس

سر لوحه منزه تزیین ایدن شو بیت رنگین که - نعمات عاشقانه
 و حکیمانه سی اکا بر اسلاف ظرفسندن «لسان الغیب» وصفیله تجلیل
 ایدیان شاعر معجزدم و قدسی نواجناب حافظکدر - حیاتک نه دیمک
 اولدیغنی آز سوزله نه واضح، نه لطیف بر صورتده بیلدیریور -
 حقیقت! عمر بشرک سریع الجریان بر صودن نه فرقی واردر؟ نظر
 دقتکزی بش اون دقیقه جق بر نهره - طغ ایدیکر! دقیقه ده بر سطح
 آیده پیدا ونا پیدا اولان او اوفاجق اوفاجق موجهلر حیاتی تشکیل
 ایدن هفته لره، آیلره، سنه لره نه قدر مشاهدرد. نظر حکمته بوندن
 دهها حزین، بوندن دهها مؤثر و عبرت افزا بر لوحه عرض ایده بیللمک
 ممکن اوله ماز صانیرم.

بر تماشا کردیده ور جو بیار حیاته نصب ایلدیکی چشم دقیقه بینی
 برده انسانلردن پک چوقلرینک حرکاننه عطف ایله او قیمتلی حیاتک،
 او محدود زمان عمرک - طرز اداره و همیشه کوره - نه غریب صور
 و انقلابانه او ضرامقدمه بولدیغنی تدقیق ایده جک اولسه شبهه ایتم که
 افکار و محاکاتی بهت صرفه منجر اولور.

ابنای بشر ایچنده اوله ذاتلره تصادف اولنور که حیاته رغبتی

پرستش درجه‌سنه وارد پرلر مدت عمری اوچ بچق کون دها تمديد ایده بيلمک ایچون صرف مساعیدن بر آن فارغ اولمازلر. بو رغبت، بو مساعی حیاتی حسن استعماله وزماندن استفاده به مصروف اولورسه هر حالده تقدیره شایان کوریلور. حالبوکه نتیجه تدقیقات بونی افهام ایتمز، او پرستش لرك او غیرت لرك مجرد یاشامق ایچون اولدیغی، محضاً معدنی بش اون کون دها طولدیروب افساد ایلمک کبی بر مقصدتن پروریدن ایلری کلدیگی تبین ایدر.

انسانلردن بر طاقنک نظرنده ایسه حیات، عادتاً بر بازیجه شکلنی آلیر. اوودیمه قدرتی کیف ما اتفق تصرفه کندیگرینی صلاحیتدار عد ایدرلر. اولیه دستورلر اولیه حکمتلر کشف و ایجادینه قیام ایلرلر، اولیه قاعدهلر، اولیه فکرلر وضع و ایرادینه جرأتیاب اولورلرکه، حیاندن غایه مقصدنه اولدیغی درک ایده بیلنلر ایچون بو کبی افکار سخیفه اربانه، بودرلوفلا سفیه سورکلی بر خنده ایله مقابله ایتمامک جدأ غیر قابلدر.

ینه بر قسم انسان کوریلورکه لسانلردن چیقان همان هر سوز حیاندن شکایت معناسنی تضمن ایدر. بویله لره صورلسه عمری تاب فرسا بر بار کران صورتنده تلقی ایدرلر. بو ظن سقیم، بو فکر غریب ایله طبیعی مدت حیاتی لری اضطراب ایچنده کچیره رک بر غفلت دائمه ایله مسافه حیاتی قطع ایلرلر! یابو مهمانسرای فنایی بر بزم عشرت قیاس ایدوبده:

عیش ونوش ایله بو کون آکمه غم فردایی
سکا اصمارلا دیلمی بو یالان دنیایی

حکمتنه قاپیلان و او صورتله تشکیل عائله، تنفیذ احکام وظیفه،
تربیه اولاد، ادامه نسل و آثار، ابقای نیک نام کبی انسانیتک مابه التیزی

اولان حالانی نسیان ایدن زوالیلاک روش و حرکاتی متحسس برقلبده نه جکرسوز زخما آچار. جوهر کراقدر حیاتی، عشرت نامنه مهلك بر زهره بدل طوتان وبتون کون نفسلرینی تذلیل و اعجابه چالیشان او یچاره لار انسانیتک کندیلرندن نه بیوک خدمت بکلدیکنی درک و تیقن ایده بیلماک خصوصنده طبیعی عاجز درلر. دنیاده بو ابتلائی خانمانسوزدن زیاده تأسفه شایان بر حالی تصور اولنه بیلیر؟

مواهب الهیهنک اعزی، عطایای قدرتك اجل واقوسی بولنان حیاتی بی فائده تباہ ایتک نزد عاقلده ایقاع جنایتیدن دها شذیع بر رزله در. دوشونملیدرکه، کرک اسلافزک یادکار قیمتداری اولار اثار حیرتفرما، کرک زمانمزده نوبنو وجوده کتوریلان بدایع نظر ربا هب اوقیسه، هب او محدود زمان حیاتک محصولایتدر. مسعوددر او مرد فطینکه، بو دقیقه مهمه بی درپیش و تأمل ایلر تأمین حیات سرمدی یه خادم اوله جق اثار استحضارینه بذل مساعیدن بر لحظه فارغ ولماز. حیف او یچاره یه که، خواب سکون و عطالته، بزم عیش سفاهته نقدینه عمرینی اسراف و محو ایله کنام و بی نشان اولور.

خلیل ادیب

عینی زاده محمد علی بک

مکتب ملکیه شاهانه دن نشأت ایتشدر. عالمه محبتی، اربابنه حرمتی نهایتسزدر. کندیبی دائماً بونکله مفتخردر. چالشفق الک معزز دستور حرکایتدر. علومدن تاریخ ایله ایشتهغالی زیاده در. مکاتب اعدادیهده علی الاوام سکر سنه تاریخ تدریس ایتدیکی جهته بر چوق تاریخ کتابلری نظر مطالعه سندن کچمشدر.

نظری و عملی ایستاتستیق

معلومات نافعہ فینه

صتون بحریه

محمد علی بکک آثار خامه غیرتیدر . غیر مطبوع برائزندن مقاله
آتیہ عرض انظار قارئین اولنور :

قالیفورینانک التون معدنلری

برقالیفورینالینک اراضیسنده التون پارچهلری بولندینی وطوپراغک
برچوق یرلرنده براز قازیلرسه التون معدنی دامارلری کورلدیکی
حوادثی ۱۸۴۸ ده بتون دنیایه بایلدی . بونک اوزرینه اوروپالی
امریقالی برچوق کسهلر سوری سوری اووقته قدر مجهول اولان
بوقطعهیه آقین ایتدی . معدنک انک زنکیکن طبقه لری (ساقرا متو)
حوضه سنده کی نهرلرک قوملری ایچنده بولنیوردی . بولتون ترلارندن
باشقه طاغلرده آلتونلی چاقاق طاشلری ده واردی . آلتون ارایجیلر
اولا آرامسی قولای اولدینی ایچون بوتارلاره صالدریلر . بونلرک
هربرسی کونده اوچ درت اونس التون معدنی طوبالاردی . لکن
تارلارک بوبرکتی چوق سورمدی بونک ایچون اصل معدن اوچاقرینه
صالدرمق ، چاقق طاشنی فوتلی ماکنه لرله اریدوب ایچندن التونی
چیقارمق لازمدی . بنساء عایه سرسریلر بومشکل ایشی حقندن
کله جکلره یعنی جدی چالیشقانلره براقعه مجبور اولدیلر . بونک
اوزرینه حاصلات ده از مقداره دوشدی ایسه ده انتظام کسب ایتدی ،
۱۸۴۸ ده ۶ ملیارلق التون معدنی ویردیکی حالده ایوم سنوی ۱۷۰
ملیون فرانقلق التون محصول ویریور .

معدنک چیقارلمغه باشلادینی ایلك سنه لر پک چوق قانلی مجادلر
وقوعه کلدی . ییچاقلی ، طبانجه لی بر چوق طوسونلر ، کندی
تعبیرلرنجه « سغاتر » لر التون ترلارینه هجوم ایدیورلردی . اوزمان
پک دهشتلی بردور ایدی . اووقتلر « اینج » قانوننک احکامی علی الدوام

تطبیق اولندیغی حالده جنایاتک ، قازمه جیلرک انشا کرده سی کلبه لری کول ایدن یانغینلرک بردلو اوکی انهمیوردی . بو کلبه لرده قمار وسفاهت التون آرایجیلرینی محو ایدیوردی .

نوادا ، قولورادو ، ایداهو . مونتانا ، وبالخاصه اوسترالیا قطعه لرنده دیگر معدنلرک کشفی بو آزغینلرک یوزینی قالیفورینادن چویردی . آرتق التون چشمه سی قالیفورنیا ، براز اهورنلشدی . امریقایلر قایلر ایچندن براز التون پارچه سی قویارمقدن اعلا یاهجق بشقه شیلر اولدیغی یاقینلرده اوکرنیلر . شویله که بو برکتلی طوپراغی سوردیلر ، اورمانلری ایشله تدیلر ، شهرلر تاسیس ایتدیلر قالیفورنیانک نفوسی چوقدن (۱۸۶۴۰۰۰) ه بالغ اولمشدر . دها دون میدانه چیمش ایکن سان فرانسیسغونک ۲۳۰۰۰۰ اهالیسی واردر . طوپراغی سورمه ک باشلایه ایدن بری مملکت صرفیاندن زیاده بغدادی بتون ممالک متفقهدن زیاده آرپه یتشدیریور . کرسته ، جیوه ، یوک ، سختیان . . . کبی اشیایی پک کاتلی اخراج ایدیور . نوادا الکاسی (اوتا) اراضیسی مقداری علی الدوام ارتان کوش معدنی ویریور . بومعدنلر ۱۸۷۰ دن صکره ایشلدلکه باشلامشدر . ممالک متفقه سنوی ۵۰۰ فرانقاق قیمتدار معادن حاصل ایدیور . مشهور رئیس (لئقوان) دنیانک خزینه سی اوراسیدر ، دیردی .

بونقود تداوله کیرنجه اون نتیجی عصرک انقلابی ؛ کبی عالم اقتصادده برانقلاب حصوله کتیردی . انجق بوتغیر اوقدر شدتلی اولمادی . فقط تجارت وصنایع بوسایه ده پک زیاده مظهر تسهیلات اولدی .

انجمن تفتیش ومهاینه اعضایی کرامنندن نصرت علی خان

همایه دن نجان ایدن (جننا) لب ساحلنده کائن دهلی شهرنده تولدمده

زورچك

ابن رفت ساخك

شمع اجدادی ضیالندیرنلره بکزر برشانلی سپاهیزاده ایدم طفولیتیمده -
 شبایمده سیاح جهانکرد ایدم. شمدی ایسه فرحفا بوسفورس و تجارت
 نما قرن الذهب سواخلنده آباد اولان اسلامبول بلده طیه سنده تقریباً
 شویارم عصرلق سنمده اهل قلم صایلیورم. امانفس الامرده بنده اولیه
 بر صفت نه کزر. کتابه لازم اولان بضاعه و اقتداره مالک اولمديغمی
 اعتراف ایله شووطن نایمده احرارانه و معززانه یشامقدم حیات
 ایرماغینک عمان بی پایان عدمه دوکیله رک نابود اوله جغنی حسب القدر
 بکلیورم .
 لصاحبه

§

مشارالیهک ذات حضرت جهانباينک حق هایونلرنده انشاد ایتمش
 اولدقلمی موشح قصیده دعایه غرادر.

غبطه فرای خسروان	آسودکی بخش جهان
زیبنده تخت و دیهم	یابنده فتح عظیم
سایه حق لایزال	لطف خدای بی زوال
طغراکش لوح سما	ای حامی بای و کدا
نور نگاه بندکان	عالمیناهی بی کمان
بجر نوال و مرحمت	دریا دلی قدسی صفت
از لطف تو عالم تمام	لیل و نهار و صبح و شام
حمد و ثنایت میکنند	مردم دعایت میکنند
یوم جلوست پادشاه	دارد شرف برسال و ماه
خلق است سرشار جبور	امروز روزاست از سرور
نام و دعایت هر زمان	ثبت است بر لوح زبان
از یمن خاک پای تو	نبع است شادی سوبسو
یزدان ترابادا معین	بیکر یشا ای شاه دین

کذا

ای خلافت زيب امير المؤمنين
 حامی دین و امام المسلمین
 شاه بحر و برمه عرش برین
 قطب عالم خسرو روی زمین
 حافظك اولسون معز من یشا
 سوکیلی عبدالحمیدخان چوق یشا
 جمله من شادز جلوسکدنبری
 ملتک سن سین معارفپوری
 هر طرفده آچدیروب مکتببری
 جهل و ظلمتدن بزى قیدک بری
 حافظك اولسون معز من یشا
 سوکیلی عبدالحمید خان چوق یشا

مشارالیهک السنه سائردهن تألیفات کثیرهسی وار ایسهده خوا -
 هشلری وجهله بو قدرله اکتفا ایدلمشدر.

اسماعیل صفا بك

اسماعیل صفا بك حجاز مکتوبیحیسی مرحوم بهجت افندینك

مخدومیدر .

۱۲۸۳ سنه هجریهسی ذی القعدة سنك اون دردنجی و ۱۲۸۳ سنه
 رومیهسی مارتنك طقوزنجی پنجشنبه کونی مکه مکرمهده تولد ایتمشدر.
 ۱۲۹۴ تاریخنده دارالشفقهیه کیرمش و ۱۳۰۲ ده اورادن
 شهادتنامه ایله نشات و بش التی ای قدر اوقاف هایون نظارت جلیلهسی
 مصارفات او طهسنه دوام ایتدکن صوکره تلغراف نظارت علیهسی
 مخبره او طهسنه و مؤخرأ مجلس قلمنه تحویل مأموریت ایلمشدر .

برطرفدن قلمه دوام ایتمکله برابر دیگر طرفدن معلم ناجی افندی مرحومک استعفا سی اوزرینه ۱۳۰۴ سنه سی مارتندن اعتباراً مکتب ملکیه شاهانه اعدادیسی ادبیات عثمانیه معلملکنی ایضاً باشلامشدر .
عصر اخیرک اک مقتدر شعراسندن بولنان شاعر مادر زادک آثار و اشعار ادبیه سی سنجیده تدقیق و میزانه النهج اولنور ایسه کوریلورکه قوجه شاعر مسلک ادبه برطریق جدیدکشاد و مشتاقین ادبی زاده طبعی ایله دلشاد ایتمشدر .

آثار و اشعار عمومی سی حقدنه بومبجده تنقیداته قالدیشمق ایچون ستونلر طولیسی یازی یازمقدن ایسه شاعر مادر زادک نمونه ادب اطلاقنه سزا بولنان زاده طبعنک عموم ارباب ادب طرفندن بهت و حیرت لر ایچنده تقدیر و توقیر ایدلدیکنی ازبار و بناءً علیه آثار منظومه سندن آتیده کی نمونه نك درجیله علوفضل و کمالی شو صورته ده تقدیره اجتسار ایدرز :

فضائل اخلاق

مرحدر قناعت هر زمان هر درلو اقباله
باقوب مادونه انسان دائماً شکر اتمه لی حاله
تکاسل عبیدر انسانه هر مسلکده ، هر یرده
چالش مقدر مدار مظهریت جمله آماله
جهالت بیلمه مکر ، علم ایسه هر شیئی بیلمکر
بیانله بیلمیندن هانکیسی لایقدر الجاله
علوم اربابی اشجار کرانبار قوا کهدر
فقط بر مشجرک قیش حالی بکزر بلکه جهاله
نه لر تحصیل ایدر برعصر ایچنده برذکی آدم

بازي قدر جهل ايله چكش اولان بر عمر صدساله
 سعادت مختلف اوج حالي جمع ايتمكله حاصلدر
 سعادت نائلتدر كاله ، محنته ، ماله
 ايدر تنزيل علمك قدريني اخلاق نقصاني
 فلاطون اولسه آلاماز كيمسه بر بد سیرتی قله
 بلا پروا دنائت ايله من بر كيمسه ، وجدانك
 آشمش اولمادجه امريني اجراده اهاله
 اولوالابصاره قارشی ناصیهك مرآت قلبكدر
 دلالت ايله من جعلی بشاشت صفوت باله
 شرافتله اصالت فضل ذاتین عبارتدر
 فضیلتدر شرفبخشا اولان اجداد وانساله

محمد زیور بك

مدلی جزیره سی اشراقندن قولاقسنز زاده لره منسوب اولان
 صاحب ترجمه بوندن اوتوز سنه مقدم دنیایه گلش ومکتب سلطانیده
 اكمال تحصیل ایلمشدر .

دها مکتبده ایکن آنیبالك ترجمه حانی وبعدالتحصیل حکمت
 ادبیه ، کوزل سوزلر نام ایکی اثر معتبری موقع استفادیه وضع
 ایتمش اولدینی کبی برق ونهال رسائل موقوته سی ايله صروت غزته سنده
 محرر لکی ائناسنده متفرق بر صورتده پك چوق آثار ومقالات یازه رق
 اقتدار قلمیسنی ارئه ایلمشدر .

دوس معارف مدیری ایکن طبع ایتدیردیکی (مطالعات ادبیه سی)
 انتقاد وتنقید نقطه نظر نجه پك مهم در . (جزائر عثمانیه تاریخی)

کلیاتندن (ردوس، قبریس) تاریخاری برر کنجینه عرفان اطلاقه سزادر .

جراند ورسائل موقوتوده منفرد برصورتده مندرج مقالات ادبیهسی ایله مسالک ادبیهسی ومدکور کلیات تاریخیهسی دردست طبع ونشردر .

میرموسی ایله اک صوک مأموریتی اولان اشقودره معارف مدیر- لکنندن عارضه وجودیهسنه منی استعفا ایتمله اخیراً با اراده سنیه حضرت پادشاهی طربزون ولایتی معارف مدیرینه تعیین قلمشدر .

جلال پاشا حضر تلری

مشارالیه خاقان اسبق جتتمکان سلطان محمود خان ثانی حضر تلرینک اعظم وزراسندن سیروزلی مرحوم ابراهیم پانا زاده علی توفیق پاشانک مخدومیدر .

۱۲۶۳ سنه هجریهسنده سیروزده تولد ایتشدر . خدمات دولتجه منشائی باب عالی مکتوبی خارجیه قلمیدر . اون التی سنه امور تخریریهده وبعض ولایات مکتوبجیلغنده واون یدی سنه دن بری دخی متصرفلقه مهام ملکیهده ایفای خدمت ایتشدر .

نظم ونثره متعلق بعض آتاری واریسهده هنوز طبع ایدلمه مشدر . مقدا (خزیه فنون) رسالهسنه درج ایدیلوب عیناً بورایه نقل اولنان بر ایکی غزلندن دخی آ کلاشیله جنی اوزره مشارالیه زمانمز غزل سرالغنده، لطیف قطعه لر تنظیم وانشاندنده شعر سویلینلرک برنجی درجهده عد اولنان ارباب فضل واقنداردن اولدینی کی اسلوب انشاده دخی حائر نصاب کالدر .

غزل

آتش سیال ایدر اشکم کبی دریاری [*]
 ایلدیجه سوز آه آتشینم ازدیاد
 مظهر اسرار کرارم که اولسه منکشف
 پرده وحدت، ینه ایتمز یقینم ازدیاد
 مطرب عشقم، کلیر ارکان عرشه اهتراز
 ایلدیجه دلده آهنک حریم ازدیاد
 نازه لیسون داستان وحشت مجنون، جلال
 ایتدی سودای دل صحرا کزینم ازدیاد

*

* *
 عشق طوتمش عالمی فیض ظهوری بنده هپ
 جلوه حسن اوایش تجلی ایلمشدر سنده هپ
 کوکلزده برق اورر نور مینی وحدتک
 کور جمال الهی صرآت دل روشننده هپ
 امر ایدر سین احترازی فتنه دن اماینه
 هر نکاهک فتنه در ای دلبر نازنده هپ
 عاتقم یارب بلای عشق عالم سوزگت
 هر تجلیاتی کوکلده قیل تابنده هپ
 هر سوزم سحر بیانک عندلیبدر جلال
 ایتسه دمبسته نوله یایلاری کلشنده هپ

منمنلی زاده طاهر بک افندی

ادیب آتمزک مابه الافتخاری اولان ادبا و شعرادن بریده منمنلی
 زاده طاهر بک افندیدره

[*] مطلی محدوددره

اطنه ولایتک، اک اسکی خاندانلردن منمنلی زاده عائله‌سنه منسوب بولنان بوذات ۱۲۷۹ تاریخ هجریسنده اطنه‌ده تولد ایدرک بر بحق باشنده ایکن عائله‌سیله استانبوله گلش و محمود پاشاده طاش مکتب ایله او زمان یکی کشاد ایدلش بولنان نور عثمانیه مکتب ابتدائیسنده اکیال تحصیل ایلدکن صوکره صوغوق چشمه عسکری رشديه‌سندن و مکتب ملکیه شاهابدن شهادتنامه استحصالیلمشدر. مکتب ملکیه‌یه داخل اولمدهن برسنه قدرده صورت خصوصیه‌ده عربی تعلم ایتمشدر.

تحصیلی اتمام ایلدکن صکره بر مدت شورای دولته و تجارت نظارت جلیله‌سی ترجمه‌فون قلملرینه دوام و بر مدتده نظارت مشارالیه‌ها مکتوبی قلمی میزلیکنده ایفای خدمت ایلمش و بعدده صره‌سیله اطنه، از میر، سلانیک معارف مدیرت‌لرنده بولمش و بوماً موریتلرده ایضا ایلدیکی خدماته مکافاتاً اخیراً معارف نظارت جلیله‌سی مکتوبی قلمی مدیرلیکنه تمیین بیورلش و بر از صکره مکتب ملکیه شاهانه صنوف عالیله‌سی کتابت رسمیه معلملیکی‌ده عهدسنه ویرلش و رتبه‌سی اولی صنف ثانیه ترفیع بیورلشدر. هنوز اون اوچ اون درت یاشلرنده ایکن شمردله توغله ابتدا ایدن بوذات مکتبده اک زیاده سودیکی ریاضیات ایله برابر ادبیاتی معشوقه و جدان ایدرک چالشمغه باشلامش و کوستردیکی اقتدار شاعرانه‌سیله معلمی عطفوقلو اکرم بک افندی حضرتلرینک و سائر اعظام ادبانک نظر تقدیرلرینی جالب ایتمشدر.

مکتبدن چیقدیغی متعاقب یعنی ۳۰۱ تاریخلرنده «غیرت» نامنده بر رساله موقوته نشرینه ابتدا و کرک بونده و کرک کونش، خاورو آثار کبی رساله‌لرده آثار لطیفه‌سیله بر موقع تمیز و اعتلا احراز ایلدی. لسانک افکارک استقلالنی صفوت و ملیتی محافظه ایتدکله برابر غریبندنه استفاده‌یه چالیشمیلیدر فکرنی کندینه دستور حرکت اتخاذا

غالب بك افندی حضرتلری

معارف نظارت جلیله سی اوراق مدیری غالب بك افندی حضرتلری
 ارناوودلقده کاش ایورانیه قصبه سنده متولد اولوب دولت ابد مدت عثمانیه به بر
 چوق زمانلر ایفای خدمت و ابراز شجاعت ایتمش بر سپاهی زاده بولندی
 بو دفعه نشر ایملکده اولان سجل عثمانیه کمال ممنونیتله اوقونمشدر مشارالیه
 در بار شوکتقراره کلدکن صکره بر چوق مأموریتلرده بولنه رق دلخواه عالی به
 موافق ابراز اهلیت و صداقت ایلمش و بر قاج دفعه لرده طوغریدن طوغری به
 حسان و التفات جهاندرجات حضرت خلافتیناهی به مظهریتله بین الامائل و الافران
 حائر قصب السبق امتیاز اولمشدر. صرف قریحه الهام صبیحه حضرت خلافتیناهیدن نائل
 اولدینی اولی صنف اولی رتبه سیله التون و کوش امتیاز مدالیه لری اوچنجی
 عثمانی نشان عالیسی ایله کوش لیاقت و افتخار و آلتون صد آفرین مدالیه لری
 حائر و حاملدر. المانیادولت فخریه سنک ایکنجی قرون دو پروس و ایران دولتنک ایکنجی
 شبر و خورشید و فرانسه دولتنک غایت معتبر اولان له پالم دو فسیه و اقادده می و صربستانک
 اوچنجی طاقوه نشانلرینه ده مالکدر .

مصطفى رشيد بك افندي

مصطفى مطهر بك افندي

ایده رڼک مساعی ادبیه سنده داټما بو نقطه په وصوله چالیدشدی که اسلوب
افاده سنده بزم بیوک برادیمیزک عظمت بیانیه و یقتور هوغونک طرز
تفکراتی مزج ایتمک ایستدیکي آکلاشیلیر .
شعرده طبیعلکی هر شیئه ترجیح ایتمک ایستر؛ حتی بونک ایچون
زحافات و امالات کبی بعض قصور لره بیله جواز ویرلمیدر فکر نده بولنوره

* *

حیات عنوانلی منظومه دن مفرز:

کچن سنه، بر بویله یاز زماننده،
تنزه ایتمک ایتمشدی ساحل بجره .
او دمه غنچه خنداندی کستاننده
بهار لر آچیلردی اوکل دهاننده .

او دمه بویله هلال اولماشسدی ؛ هپ دهره
باقاردی شوق و مسرت ایله . . دکلدی ورم .
حیات ایدی اکا مشهود اولان دکلدی عدم .

ساده یوقدی بلوطدن اثر، دکز ساکن
هوا لطیف ایدی غایتله، هر جهت تنها؛
طبیعت او یقویه طالمشدی اول زمان کویا .
نه بر کورک سسی واردی، نه بر صدا؛ لکن
بتون بتون ده دکلدی او قز جغز یالکنز :
اکا رفیق اولیسوردی زمینده کی ازهار ؛
او قوردیلر اکا بر چوق نوین ادا اشعار
که طومیز او لسان لطیف اصلا بز .
نه خوش تکلم ایدر بر بری ایله آنلر .
چیچک لسانی آنجق ینه چیچک آکلار .

اوزاتیمیم... او کوزل یرده وقف حیرت ایکن.
 سایه ، ارضه ، او سطح لطیف دریاه ؛
 اغاجلرک ارسندن ، طلوع ایدوب بردن ،
 حیات ویردی او دمه او بزم تنهایه
 کبود کوزلو، ضیا صاچلی بر جوان ارکک.
 نه یابدی قز عجا . قاچدیمی ؟ نه یایسه کرک ؟
 «امان ! امان ! نه سعادت !» دیدی قوشوب کوله رک ..

اونادی، سوکره بو حانندن اول ملک آداب،
 قزاردی چهره تابانی آل آل اولدی ؛
 فقط طوررمی یا عشق؟ او ایتدی یاره شتاب
 جمال و عشق... اوزمان لفظ ایله مال اولدی.

بهار رنگ سعادتله انجولا ایتدی :
 تفیض ایلدی کویا او بزم سودادن ؛
 حیات یوکسله رک مرشه اعتلا ایتدی :
 تنور ایلدی کویا فیوض مولادن !

بو صبح نشوه سودا، بو عید ذوق وصال
 جهانک ایلدی کویا که رنگنی تبدیل :
 نظر لرنده کونش دوندی حنده شوقه ،
 طبیعت اولدی سراسر ضریق فیض جمال.
 محبت ایلدی نوروح دلاری تهلیل

خالک ضیا بک

(رفتلو علی مظفر بک برادر من طرفندن اهدا ارلنشدن)
 عشاقی زده خالک ضیا بک از میرک عشاقی زده عالمه سی ارکانسندان

حاجی خلیل افندینک مخدومی اولوب ۱۲۸۴ سنه هجریه سنده درسعادته تولد ایتمشدر.

فاتح رشیدیة عسکریه سنده مرتب اولان درساری کوردکن صوکره ازمیره کیده رک اورانک رشیدی سنده بولمش وبعده ازمیرده بولنان اوستریالی راهبارک مکتبته داخل اوله رق درت سنه مدت صورت مکملده فرانسیزجه تحصیل و مجبول اولدیغی ذکای فوق العاده حسبیله آز زمان ظرفنده علوم و فنون متنوعده توسیعی معلومات ایلمش و مکتب مزبورک ادبیات صنفندن برنجی اوله رق چیقمشدر. ۱۳۰۰ سنه رومیه سی تشرین نایسنده فرانسیزجه معلمی صفتیله ازمیر مکتب رشیدی سنه مأمور ایلمش وایکی سنه صوکره مکتب اعدادیه ملکیه فرانسیزجه معلمکنه تعیین ایدیلرک برآز صوکره ادبیات و اخلاق معلمکی دخی عهده سنه ویرلمش و بوراده معلمکی ۱۳۰۸ سنه سی واسطنه قدر دوام ایلمشدر.

۱۳۰۱ سنه سی اغستوسنده بانق عثمانینک ازمیر شعبه سنه مترجم و محاسب صفتیله قبول ایدیلرک بوراده مأموریتی یدی سنه قدر دوام ایلمش و ۱۳۰۸ سنه سنده آیدین ولایتی . صالح اجنبیه قلمی باش کتابتته تعیین اوله رق اوچ درت آی قدر ایفای وظیفه ایلدکن صوکره زژی اداره مرکزیه سی تحریرات ترکیه و ترجمه قلمی مدیرکنه تعیین ایدلیکندن درسعادته کلش والحاله هذه مأموریت مزبورده ایفای وظیفه ایلمکده بولمشدر. درسعادته عهده سنه ثانیه و اخیراً متمایز رتبه لرلیله دردنجی رتبه دن عثمانی نشان ذیشانی توجیه واحسان بیورلمشدر.

خلد ضیا بک فرانسیزلساننده کی بهره مندین ماعدا ازه برده بولدیغی صروده انگلیزجه آلمانجه و ایتالیانجه ایله دخی اشتغال ایدرک او لسانلره دخی وقوف پیدا ایتمشدر.

استعدادی کند و سنی خدمت معارف و مطبوعاته سوق ایلیکندن
از میرده ۱۳۰۰ سنه سندن اعتباراً (نوروز) اسمنده بر رساله ادبیه
وفیه تأسیس ایتمشدرکه بو رساله آتی آی قدر انتشار ایتمشدر . خالد
ضیا بك بعده مؤسسارندن اولدینی (خدمت) غزته سی محررلکنده
بولنه رق ایفای وظائف و در سعادت مطبوعاته ده ارسال اثار ایله نشر
معارف ایلیکی کبی در سعاته کادکن صوکرده . مطبوعاته و رسائل
موقوته یازی یازمقدن خالی قالمشدر . آثاری متعدد و کندیسه
مخصوص بر اسلوب جدید اوزره محرردر .

فنون متنوعه ایله اشتغال ایلمسی ثمره سی اوله رق بری بری
متعاقب غایت ساده و جدی بر طرز تحریر ایله (حمل و وضع حمل ،
قانون و فن ولاده ، مبحث القحف ، حساب او یونلری ، بوقلمون
کیمیا ، علم سیما ، علم نجوم ، سیمیای کیمیا) و سائر عنوانی اثرلری
یازمشدرکه بونلر (کوچك كتابلر) عنوانیه تشکیل ایتدیکی
کتابخانه عدادنده نشر اولمش و دیکرلری (خدمت) غزته سنده مندرج
بولمشدر .

ادبیاته دائر اوله رق دخی (فرانسه ادبیاته مدخل ، منشور
شعرلر ، مزاردن سسلر ، بر ازدواجک تاریخ معاشقه سی ، بر مخطرهنک
صوک یایراقاری ، سفیله ، بومیدی؟ ، هیات! ، فردی و شرکاسی ، ولی ،
دایدا ، فیده ، بر اولونک دفتری ، تحفه لطائف) و رومانجیلق و رومانلر
حقیقده بک اطرافلی اولان (حکایه) عنوانی اثرلری وجوده کتیر .
مشدرکه بونلردن (منشور شعرلر) دور جدید ادب طرفدارانی بک
زیاده اشغال و دور و دراز مباحث قلمیه یی ایجاب ایتمشدر .

رومانلر ایچنده (فردی و شرکاسی) ایله ثروت فنون غزته سنه
تفرقه ایدیلن (مائی و سیاه) عنوانی ملی رومان انفس اثاریدر .
بوندن ماعدا خالد ضیا بك فرانسه زجه و انگلیزجه دن ترجمه

وتأليف ايتديكى منتخب فقراتى (ناقل) عنوانلى بر كليات ايله نشر
ايتمىدۇر.

*

(مزا دن سسلر) عنوانلى اثرندن بر پارچه:

واسع بر مزارستان! عميق برسكون! نتيجه هيچي حياتك مدھش
بر جلوھ كاهي!

قيرلر ك آره سندن بر كولكه كبي كچمكه باشلادم. آياقلم سكون
امواتى اخلال ايتك ايسته ميورمش كبي محترزانه سورونه رك بنى
ايلرويه سوق ايدوردى. مزارلر كوزمك او كندن برر برر كذار
ايدوردى. بوراده حياتدن او قدر اوزاق ايدم كه حياتمدن شهبه
ايدوردم.

طالغين، فقط فكرم بوش اولديغى حالده ايلروله يوردم؛ بردن بره
مخوف بر صدا سامعه مى پارچه لادى. اوركدم! باشمى قالديره رق
باقدم: بو بر بايقوش ايدى.

بولنديغ يرده توقف ايتدم. بوراده بندن بشقه بر ذى حياتك
وجودى بنى متلى ايتدى. جسارت ايتسه يدم لا قيردى سويليه جكدم.
لكن او اوزون سرولر، او غير متحرك طاشلر، او پریشان مزارلر
بنى تتره تيوردى. بن نه ايچون بوراده بولنيوردم؟ نه ايچون بورايه
كلش ايدم؟ ييلمه يورم. قلمده او قدر بيوك برخشيت وار ايدى كه
دوشونمكه مساعده اتمه يوردى.

قاجق، طيشارى يه چيقمق ايستدم. باشمى چويردم. قيوينى
كوردمدم. آغاچلردن، مزارلردن متشكل بر دائرة انتھائى ايچنده
مجبوس ايدم.

بر آديم آتمقه جسارت ايدمدم. شمدي بو مزارلر بنى قورقونمغه
باشلامش ايدى. ظن ايديور. ايدم كه بو قبرلر آچيله جق، اتلرى صويولمش،

کمیکن قوللر اوزانه رق بی طوته جقلر. . . شاشقین شاشقین اطرافه
باقدم. اوکده مزار، یانمده مزار، مزار، مزار، دائماً مزار. . .
ازیلمش کی ییقلدم، بر قبرک اوزرینه دوشدم. کوزم بو قبرک
طاشنه تصادف ایتدی. شو عباره بی اوقودم:

«زائر! سن هیچسک! . . .»

بوسوز نه دیمک ایستیوردی؟ بر سهله تأدیب کی نظر مه چاریان
بو عباره نه ایدی؟ بو بر اولونک بر ذی حیاتک یوزینه فیلاتدینی
برتحقیردیمی عبارت ایدی؟ «سن هیچسک! . . .»
بشقه بر موقعده، بشقه بر حالده بوسوز نیجه تأثیرسنز قالردی.
لکن بو ائشاده، بوراده، بو حقیقت عروقی تهزیز ایتدی؛ کندیمی
اتلری چورومش، طمرلری چوزلمش بر بیغین کیمک حالده کوردم.
دوداقلرمی بوموحش نتیجه آجی بر تبسم ایله تقلیص ایلدی.

صوک بر غیرت، قوتلی بر قرار ایله المی مزاره طاییه رق قالقمق
اوزره ایدم. مستهزی، تیز، مدهش بر قهقهه ایشتم؛ طاشلر آغاچلر
نظر مده سرعتله دوندی. اعصابم چوزلدی؛ بی مجال قبرک اوزرینه
ییقلدم. اعماق مزاردن خارق الطیبعه، مخوف بر سس ایشتم. بو
سس دیور ایدی که:

«اوت، سن هیچسک! مجرد هیچسک! بو سنک غرور حیاتکه
طوقونسه کرکدر. لکن حقیقت ثقلت دهشتی آئنده خیالاتکی از مکده
در، اوحقیقتک صداسی قولاقلرکه بو مخوف کله بی دائماً تکرار ایدیور:
هیج! . . . هیج! . . .»

مصطفی مظهر بک افندی

صاحب ترجمه مظهر بک افندی ۱۲۹۱ده درسعادته تولد ایدرک
مقدمات علومی (نمونه ترقی) مکتبنده اکیال ایلدکن صوکره عالم
مطبوعاته داخل اولمش و اوصره ده ملغا لسان مکتبته و خارجیه نظارت

عصر کتبخانه سی صاحبی ق فائق افندی

جلیب الہ سی ترجمہ قلمنہ دوام ایله فرانسز جہدہ کی مکتسبات علمیه سی
تزییدہ سی واقدام ایتمشدر.

میر مومی الہک اسلوب افادہ سی یک زیادہ سیلہ رنکیندر. مکاتب
عمومیہ یه مخصوص اوله رق مطبوع آثاری وغز تهلرده وجراند اسبو.
عیہدہ مندرجات حکایات ومقالاتی درجہ نہایہدہ دانشیندر. خصوصیلہ
بعض مکاتبہدہ قرائت اولنقی اوزره قلمہ آلدینی نطقلری شدت
افکار نقطہ نظر نجہ مین ورسیندر.

اولی صنف نایسی رتبہ سی ودردیجی سجدی نشان ذیشان سی طرردہ.

صوگ

عرض اعتذار

عاجز و ناچیز اولدینمی هر وقت معترفم . بوعجز و مسکسته بعض عوارض مادیه و معنویه نك دخی انضمام ایدنجه نقصانیتك تضاعف ایده جکنی تصور بیله ایتز ایدم . فقط بو کره باعث حیاتم اولان پدرمك [*] با امر جلیل سبحانی بو دار فنادن عالم بقایه رحلت ایله بی و بتون عالمم افرادی وادی اضطراره سوق ایلمش اولسینی و بوندن متحصّل حال تأثر و تفکر ایله گذارنده ایام و لیسال ایتمکلمکه سببیت ویرمی جهته عجز و نقصانمک برقات دها تضاعف و تزیاد ایتدیکنی کوریورم . بو جهته بر فکر سلامت و استقامتله باشلانیلان بو اثرک خاتمهی و خصوصیه تراجم احوال قسمندن صوکره سی پدرمک ارتحالی زمانه و بنا برین پریشان خاطر بولندیغم اوانه مصادف اولمقدن ناشی ارزو ایتدیکم درجه ده مکمل بر صورتده وجود بوله مدی . از جمله سایه معارفوایه حضرت تاجدار اعظمیده ملکمزده مدار افتخار پک چوق

[*] پدرم عبدالقادر فکری افندی ؛ وزرای عظام سلطنت سنیه دن سیواس والیسی اسبق مرحوم خلاء الدین پاشا سلاله سنه منسوبدره جندی باش شمیلی مرحوم حاجی سلیمان افندی نك صلبندن ۱۲۴۹ تاریخنده سیواسده تولد ایتشدره . حال صباوتنده پدریله و پدرینک وفاتندن صوکره تلغراف مدیرک و معشلکاری مأموریتله آناطولینک پک چوق موافعی و محاربه اخیرده فوق العاده تلغراف و پوسته مفتشلسکی صفتیه روم ایلی جهتی کشت و گذار ایش و طوتدینی مسلکده پا برجای ثبات اولسندن طولایی خدمات مهمه تلغرافنده و خصوصیه تلغراف و پوسته نظارتی اوراق و سوقیات تلغرافی و مطبعه مدیرکلرنده و پک چوق تلغراف و پوسته قومیسونلرنده استخدام اولمش ایدی . ثانیه صنف متمیزی تربیه سی حائر و اوچنجه جمیدی نشانیله کموش کریدمدالیه سی حامل ایدی . ۲۰ رمضان سنه ۳۱۴ تاریخنده مصادف ۶۰ شباط ۳۱۲ (بازار ابرتی) کیجه سننده ؛ و نوسالک طبع ابدلیدی ائشاده ؛ دوچار اولدینی قلب عاشق بردنبره تکسی جهتیله بر چارپک ظرفنده ارتحال بقا ایتمکله افراد عالمه سی دلخون ایتشدره . قبری بشکطاشده یچی افندی تربیه سی قربنده در .

ارباب قلم موجود بولنمش اولدینی وخصوصیله ذوات مذکورہ نك تراجم احوالہ کسب اطلاع و رسماری استحصال ایدلمش بولنلدینی حالہ سنہ جدیدہ رومیہ نك ورودی و برده سائقہ تأثرله یازی یازمقلغہ طاقت و تصحیحہ مجال اولمامسندن ناشی؛ نوسالہ درج ایدیلہ مامش بولنسی ذاتاً منکسر اولان کولکلی برقات دها متأثر قیلدی. بوجہتہ تراجم احوال قسمی پک ناقص اولدینی کی تصحیح و ترتیبی دخی لایقی و جہلہ اجرا ایدیلہ مدی. بو بابدہ کی معذرتی، تأثر آمی وضع انظار قارئین ایدیورم. امید ایدرم کہ نواقص معروضہ دن طولانی دوچار اولدیغ آثار تأثر نظر قارئیندہ معفو طوتیلور و شو صورتله مجر عاجز تلطف و کلامه جک سنہ نشر ایدیلہ جک (نوسال) ک مکملیتی تأمین ایچون مقدمہ تشویق ارزان قلمش اولتور.

حسین وصاف

« نوسال عصر » ک فہرستی

صفحہ	مندرجات
۲	افادہ
۳	تقویم عربی، رومی، افرنجی
۱۵	۱۳۱۳ سنہ مالیہ سنہ مخصوص برسہ نك تقویم
۱۶	سنہ نك اک اوزون کونلری، سنہ نك اک قیصہ کونلری
۱۶	کسوف و خسوف، فصول اربعہ
۱۷	شہور رومیہ، نصف السال
۱۸	امتداد فصول اربعہ
۱۸	معلومات زراعیہ: روی زمیندہ اوراق زمانی، چیچک، سبزہ زری و میوہ اغاجارینک غرسی حقندہ معلومات.
۲۸	بعض وقایع مشہورہ: ہجرت شرف منقبتدن مقدم، ہجرت جلیلہ دن مؤخر.

- ۳۳ سلاطین عظام شوکت اتسام عثمانیه حضراتنک تاریخ ولادت و جلوس هایون ومدت عمر وسلطنتلریله مرأقد متبرکه لری .
- ۴۶ جلوس هایون شوکت نمون حضرت شهنشاهی وولادت باهر . المیمنة جناب پادشاهینک مصادف اولدینی ایام .
- ۵۰ دوائر رسمیه
- ۵۲ اماکن خصوصیه .
- ۵۳ مبانی خیریه .
- ۵۴ اجنبی سفارت وقونسلوس خانهلری .
- ۵۵ درسعاتده یومی قوریلان بازارلر .
- ۵۸ درسعاتده بولنان موزه خانهلر .
- ۵۸ استانبول مسیره لری : کاغذخانه ، کوکسو ، کوچک صو ، بیک ، بکقوز چاپری ، بیوک دره ، صولر ، مقری کوی ، قنار باغچه سی ، بیوک آطه .
- ۶۱ خصوصی بودجه .
- ۶۳ مشاهیر اطبای عثمانیه
- ۶۶ درسعاتده وقتیه نشر اولندیقی تحقیق ایدیلان غزته لک اسامیسی .
- ۶۷ ایوم درسعاتده طبع ونشر اولنان ترکیه غزته وجموعه لر .
- ۶۸ ولایات شاهانه ده طبع ونشر اولنان رسمی وغیر رسمی غزته
- ۶۹ درسعاتده مقدا نشر اولنان رسائل موقوته .
- ۷۴ استانبولده سالنامه احداثی .
- ۷۴ تجاری وعسکری لیمانلرندن بعضلرینک امیال بحریه لری مبین جدول .
- ۷۷ یوزوکه دائر معلومات تاریخیه .
- ۷۸ نشانلر : مجیدی ، عثمانی ، امتیاز ، شفقت ، امتیاز نشان عالیسی مدالیه سی ، مرصع خاندان آل عثمان نشان ذیشانی ، کرید مدالیه سی .

- ۸۷ مسكوكات عموميہ : دولت عليہ ، ايران ، فرانسه ، دانمارقہ ، اسوہچ ونوروج ، موريس آطهسى ، آلمانيا ، انكلترہ ، اوستريا ومجارستان ، فلمنك پورتگيز ، روسيہ ، چين ، هندستان ، هند وچيني ، ژاپونيا ، مصر ، زنكبار ، حبش ، فارس ، حكومات متحده امريكا ، قناردا ، ارض جديد آطهسى ، آرژانتين ، برہ زيليا ، شيلي ، كواتمالا ، مكسيقا مالكنده مستعمل مسكوكاتك جنسى ، مقدارى ، ثقلت وكميتى .
- ۱۰۰ اروپا حكمدارانى : آلمانيا ايمپراطورى ، اوستريا ايمپراطورى ، مجارستان قرالى ، باويه را قرالى ، روسيه ايمپراطورى ، اسپانيا قرالى ، فرانسه ريبسى حكومتى ، انكلترہ قراليجهسى ، يونان قرالى ، ايتاليا قرالى ، فلمنك قراليجهسى ، رومانيا قرالى حضرتنك تراجم احوالى .
- ۱۰۶ حكايہ : بيوك آطه خاطر اتندن — چام آلتى .
- ۱۱۱ غزته نك استانبولده ظهورى .
- ۱۱۴ تراجم احوال : جودت پاشا .
- ۱۲۰ ديار بكرلى سعيد پاشا .
- ۱۲۵ سعيد پاشانك آثار منتخبہ سندن غزل .
- ۱۲۷ » » » » برمكتوب .
- ۱۲۹ » » كتابتہ سنك هزارى .
- ۱۳۱ خطاط مشهور وحدتى .
- ۱۳۵ وحدتى نك كتابتہ سنك هزارى .
- ۱۳۸ مرحوم اسماعيل غالب بك .
- ۱۴۱ كرىدى سرى پاشا مرحوم .
- ۱۴۳ سرى پاشا مرحومك طبقات و آداب مفسرين نام اثرندن بر نمونہ .
- ۱۴۵ ترك ادبا ، شعرا منشيان و محررينى :

- ۱۴۵ سری بك افندی
 ۱۴۸ سری بكك (ونديك تاجرى) نام ائرنندن نمونه .
 ۱۵۴ فائق رشاد بك افندی
 ۱۵۶ فائق رشاد بكك آثار قلميه سندن: فضيلت و رذيلت عنوانلى حكايه .
 ۱۶۲ فائق رشاد بكك آثار منتخبه سندن : ايكي غزل .
 ۱۶۳ فريق سعادتلو محمد پاشا حضرتلرينك ترجمه حالى
 ۱۶۵ » » محى الدين پاشا حضرتلرينك ترجمه حالى
 ۱۶۷ مصطفى رشيد بك
 ۱۷۱ مصطفى رشيد بكك آثار منشوره و منظومه سندن نمونه
 ۱۷۴ شيخ وصفي افندی
 ۱۷۵ شيخ وصفي افنديك آثارندن: نعت شريف، غزل
 ۱۷۸ خليل اديب بك
 ۱۸۳ خليل اديب بكك آثار منشوره و منظومه سندن نمونه
 ۱۸۹ عيني زاده محمد علي بك
 ۱۹۱ نصرت علي خان افندی
 ۱۹۳ نصرت خانك اشعارندن نمونه
 ۱۹۴ اسماعيل صفا بكك ترجمه حالى
 ۱۹۵ اسماعيل صفا بكك آثار منظومه سندن بر نمونه
 ۱۹۶ محمد زيور بكك ترجمه حالى
 ۱۹۷ شاعر شهير جلال پاشا حضرتلرينك ترجمه حالى
 ۱۹۸ جلال پاشا حضرتلرينك يكي غزلى
 ۱۹۸ منمنلى زاده طاهر بكك ترجمه حالى
 ۲۰۲ طاهر بكك آثار منظومه سندن بر نمونه
 ۲۰۳ عشاقى زاده خالد ضيا بك
 ۲۰۶ خالد ضيا بكك آثارندن نمونه
 ۲۰۷ مصطفى مظهر بكك ترجمه حالى
 ۲۰۹ عرض اعتماد

صفحہ	رسمیں
۲۵ و ۲۴	حمیدیہ جامع نور لامبی
۳۲	آیا صوفیہ جامع شریفی
۴۱ و ۴۰	اورتہ کوی جامع شریفی
۴۹	روم ایلی حصاری
۵۶	یاور اکرم حضرت پادشاهی مرحوم درویش پاشا
۵۷	صلہ جق اسکله سی
۶۰	آناطولی حصاری
۶۲	کوچک صو
۶۴	بیوک درہ
۶۵	سلطان احمد چشمہ سی
۷۳ و ۷۲	غلطہ نک استانبول جہتندن کورنیشی
۸۰	بوغاز ایچندہ دالیانلر
۸۱	المرادہ ابن سراج دیوان خانہ سی
۸۹ و ۸۸	المراسرینک ارسلانلر حولیسی نام محلنک کورنیشی
۹۶	قیز قله سی
۱۰۰	آلمانیایمپراطوری ایکنجی کیلیوم وزوجہ سی اوکوستا
	ویقتوریا حضراتی
۱۰۰	اوستریا ایمپراطوری فرانسوا ژوزف وزوجہ سی الیزابت
	حضراتی
۱۰۱	باویہ راقرالی برنجی اوتون حضرتلری
۱۰۱	روسیہ ایمپراطوری ایکنجی نیقولا وزوجہ سی فئودور وونا
	حضراتی
۱۰۲	اسپانیانائبہ حکومتی ماری قریستین حضرتلری

فرانسه رئیسى حكومتى فلیکس فور وزوجهسى حضراتى	۱۰۲
انگلتره قرالیچهسى ویتوریا حضرتلى	۱۰۳
یونان قرالى برنجى زورژ حضرتلى	۱۰۳
ایتالیا قرالى هومبرت حضرتلى	۱۰۴
فلمنك قرالیچهسى ویلهلمین ووالدهسى انما حضراتى	۱۰۴
رومانیا قرالى برنجى شارل حضرتلى	۱۰۵
بادغران دوقى فرهدریق لوتی حضرتلى	۱۰۵
اسوچ ونوروچ قرالى اوسقار حضرتلى	۱۰۵
بیوک آطه مناظرندن : دیاسکینو مسیرهسى	۱۱۲
مرحوم جودت پاشا	۱۱۳
دیار بکرلى مرحوم سعید پاشا	۱۲۱
خطاط شهیر یساری زاده مصطفی عزت افندی	۱۲۸
خطاط شهیر مرحوم وحدتی افندی	۱۳۶
وحدتی افندی مرحومك آثارندن برلوحه	۱۳۷
مرحوم معلم ناجی افندی	۱۴۰
شاعر شهیر مرحوم حقی بك	۱۴۰
یاستور	۱۴۴
الکساندر دومازاده	۱۴۴
لئون سالی	۱۴۴
۱۹۰۰ پارس سرکیسی قومیسری موسیو بیقار	۱۴۴
نجاشی حبش منهلك	۱۴۴
نجاشی حبش منهلك زوجہسى طوطی	۱۴۴
ماقسیمو غومهز	۱۴۴
آنتونیوماسه نو	۱۴۴
سری بك افندی	۱۵۲

اکرم بک افندی	۱۵۲
شمس الدین ساحی بک افندی	۱۵۳
فائق رشاد بک افندی	۱۵۳
خلیل ادیب بک	۱۶۱
عشاقی زاده خالد ضیا بک	۱۶۱
صفا بک	۱۶۸
منمنلی زاده طاهر بک	۱۶۸
محمی الدین پاشا حضرتلری	۱۶۹
محمد پاشا حضرتلری	۱۸۹
انصرت علی خان	۱۷۶
سری پاشا مرحوم	۱۷۷
احمد مدحت افندی حضرتلری	۱۷۷
محمد علی بک	۱۸۴
رضا توفیق بک	۱۸۴
جلال پاشا حضرتلری	۱۸۵
عبدالحق حامد بک افندی حضرتلری	۱۸۵
زیور بک	۱۹۲
ساح بک	۱۹۲
علی غالب بک افندی حضرتلری	۲۰۰
مصطفی رشید بک	۲۰۱
مصطفی مظهر بک	۲۰۱
عصر کتبخانه سی صاحبی ق. فائق افندی	۲۰۸